

Utajärven kunta

TILINPÄÄTÖS 2016

Kunnanhallitus 3.4.2017
Tarkastuslautakunta 21.4.2017
Valtuusto 30.5.2017

SISÄLLYSLUETTELO

1 TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	5
1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	5
1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	6
1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	7
Kuntien ja kuntayhtymien talous	8
1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	9
1.1.5 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	10
1.1.6 KUNNAN HENKILÖSTÖ 31.12.2016	11
1.1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ	12
1.1.8 YMPÄRISTÖTEKIJÄT	14
1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	15
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	17
1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	17
1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS.....	18
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	19
1.5 KUNNAN KOKONAISTULOT JA MENOT	20
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	21
1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ.....	21
1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	21
1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	22
1.6.4 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	27
1.6.5 KONSERNIN TILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	28
1.6.6 KESKEISET LIITETIEDOT	31
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	31
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	32
2.1 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	32
2.1.1 HALLINTOPALVELUT	32
2.1.2 ELINVOIMAPALVELUT.....	37
2.1.3 HYVINVOINTIPALVELUT	40
2.1.4 SIVISTYSPALVELUT	52
2.1.5 TEKNISET PALVELUT	56
2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	62
2.3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	64
2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	66
2.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA	67
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	68

3.1 TULOSLASKELMA	68
3.2 KUNNAN RAHOITUSLASKELMA	69
3.3 KUNNAN TASE.....	70
3.4 KONSERNILASKELMAT	71
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	74
5 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	89
6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	93

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Sipilän keväällä 2015 muodostettu hallitus on linjannut kansantalouden, siinä ohessa julkistalouden kehitykselle uusia suuntaviivoja jotka ulottuvat 2020-luvulle. Julkisen talouden osalta on päämääränä tehdä hallituskauden aikana päätökset ja rakenteelliset uudistukset kestävyysvajeen – 10 mrd. € - poistamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Ohjelmaan on sisällytetty viisi strategista tavoitetta (painopistealuetta) joissa on yhteensä 26 kärkihanketta. Ne muodostavat yhdessä rakenteellisten uudistusten, ns. reformien kanssa hallituksen muutosohjelman. Kärkihankkeet, valtion budjetti vuodelle 2017 sekä kilpailukykyä parantavat toimet muodostavat kokonaisuuden.

Yksi kolmesta reformista on sosiaali- terveydenhuollon uudistus. Hallitus on sopinut sote-uudistuksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta tärkeimmistä aluejakoon ja sosiaali- terveydenhuollon järjestämiseen liittyvistä asioista. Linjausten tarkoituksena on luoda edellytykset kansantalouden kestävyysvajeen vähentämiseksi 3 miljardilla eurolla tarvittavalle kustannusten kasvun hidastamiselle. Sote-uudistuksen lisäksi on tehty lakiluonnokset maakuntahallinnon uudistamisesta. Näiden kahden suuren reformin lakiluonnokset ovat olleet lausunnolla viime vuoden jälkipuoliskolla ja ovat tulossa eduskunnan käsittelyyn lähiviikkoina. Em. kokonaisuuteen liittyy vielä ehdotus valinnanvapauslain säädännöstä, jonka lausuntoaika päättyi maaliskuun lopussa 2017.

Maakuntien muotoutuessa myös kuntien roolit muuttuvat. Kuntiin jää nykyisiä kunnallisia palveluja, mm. koulutukseen, päivähoitoon ja kaavoitukseen liittyen. Elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin kehittäminen ovat nousevia toimialoja. Kunnat ovat uusimassa toiminta- ja johtamisjärjestelmiään sekä strategioitaan pystyäkseen vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin.

Utajärvellä ajatus tulevaisuuden kunnasta on jo tässä vaiheessa kohtuullisen selkeä. Kunta hoitaa luonnollisesti erikoislakien edellyttämät tehtävät, liittyen mm. opetukseen, maankäyttöön ja kaavoitukseen. Yhä tärkeämpään rooliin nousee kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman kehittäminen. Molemmat sektorit on mainittu uuden Kuntalain 1 §:ssä.

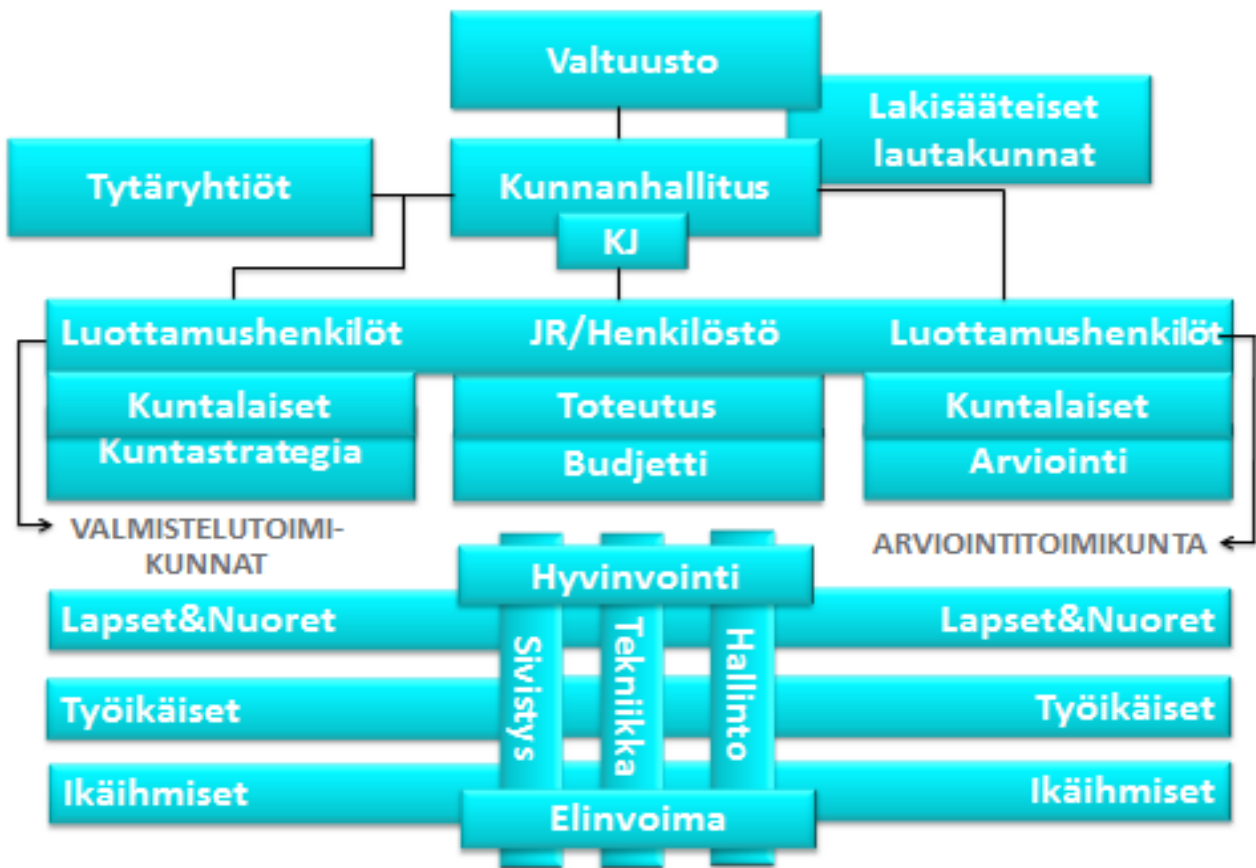
Elinvoiman kehittämistä ohjaa valtuuston viime kesäkuussa hyväksymä elinvoimaohjelma. Ohjelmassa on 8 erilaista kehittämisspolkua joita pitkin kuntalaivaa ohjataan kohti elinvoimavisiota. Kullekin polulle on määritetty tavoitteet, keinot, vastuutahot ja mittarit. Ohjelmaan liittyen on valtuusto hyväksynyt palvelulupauksen pk-yrityksyyden edistämisestä sekä varannut resursseja Humanpolis Oy:n, Yrityspuisto Oy:n ja yritysaktivaattoritoiminnan pyörittämiseksi.

Kuntatalous pysyi edelleen terveenä. Kunta teki kymmenentenä perättäisenä vuonna ylijäämäisen tilinpäätöksen. Vahva kuntatalous luo edellytykset kuntapalvelujen ja alueen elinvoiman monipuoliseen kehittämiseen ja sitä kautta kunnan itsenäisyyden säilymiselle.

Tämä tilinpäätös on viimeinen jonka allekirjoitan Utajärven kunnanjohtajana. Siirtyessäni eläkkeelle lähikuukausina on mukava todeta, että Utajärven kunta pystyy hyvässä kunnossa olevan taloutensa, kehittämismyönteisyytensä sekä luottamuksellisen ilmapiirinsä vuoksi katsomaan kirkkain silmin tulevaisuuteen.

Kyösti Juujärvi, kunnanjohtaja

1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Valtuuston ja kunnanhallituksen kokoonpano tilikaudella

Valtuuston jäsenmäärä 21 valtuutettua: Puheenjohtaja Pirttikoski Eero, I varapuheenjohtaja Juntunen Risto, II varapuheenjohtaja Moilanen Ahti, jäsenet Aitta Jari, Kamula Pertti, Kinnunen Tarja, Kokko Raili, Kujala Mikko, Mikkonen Mari, Mustonen Markku, Nikula Mirja, Oilinki Tero, Rähä Niina, Räisänen Pentti, Saarenpää Leo, Savolainen Kai, Savolainen Jukka-Pekka, Soronen Heikki, Tuovinen Pentti, Tuovinen Reetta, Vääräniemi Antti.

Valtuuston voimasuhteet

Suomen Keskusta	13 valtuutettua
Perussuomalaiset	4 “
Sosialidemokraatit	2 “
Vasemmistoliitto	2 “

Kunnanhallituksen jäsenmäärä on yhdeksän.

Puheenjohtaja Tuovinen Pentti, I varapuheenjohtaja Kinnunen Tarja, II varapuheenjohtaja Tapio Heino, jäsenet Karvonen Raili, Mikkonen Mari, Saarenpää Leo, Savolainen Kai, Tuovinen Reetta ja Vääräniemi Antti.

Kunnanhallituksen voimasuhteet

Suomen Keskusta	6 jäsentä
Perussuomalaiset	1 ”
Sosialidemokraatit	1 “
Vasemmistoliitto	1 “

Kuntalain 75 §:n mukaan tilivelvollisia ovat kunnallisen toimielimen jäsenet ja ao. toimialueen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Nuorisovaltuusto on perustettu 1.9.2006.

1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleinen taloudellinen kehitys

Vuonna 2016 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,6 %. Uusimpien arvioiden mukaan talouskasvu kiihtyy kuluvana vuonna 1,5-2 % ja vuonna 2018 2 %. Työmarkkinoiden tilanne on parantunut edellisten vuosien vaikeaan tilanteeseen nähden.

Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu vuoden 2017 aikana, koska kiihtyvä inflaatio hidastaa kuluttajien reaalityulojen kasvua. Kilpailukyky sopimuksen vuoksi palkkasumman kasvu jää lyhyellä aikavälillä pieneksi. Yksityisten investointien kasvu hidastuu tilapäisesti vuonna 2017, ja julkisen kulutuksen määrä supistuu 0,5 %. Julkisia kulutusmenoja supistavat kilpailukyky sopimukseen sisältyvät lomarahojen leikkaus, työnantajan sosiaaliturvamaksujen alennus ja vuosityöajan pidentäminen. Viennin kasvu kuitenkin kiihtyy vuosien 2017 ja 2018 aikana.

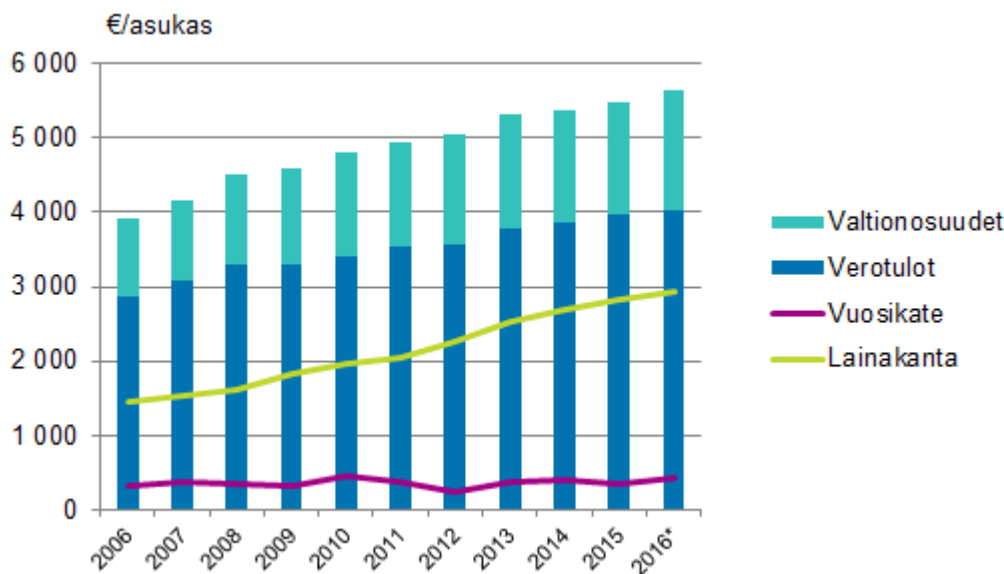
Kilpailukyky sopimukseen liittyvät sosiaalivakuutusmaksujen muutokset ja veronkevennykset heikentävät julkista taloutta lyhyellä aikavälillä. Julkisen talouden sektoreista valtio ja kunnat ovat selvästi alijäämäisiä, työeläkesektori ylijäämäinen ja muut sosiaaliturvarahastot lievästi alijäämäisiä. Julkinen velka suhteessa kokonaistuotantoon jatkaa kasvuaan lähivuodet. 11

Kilpailukyky sopimuksen aikaansaaminen luo edellytyksiä hyödyntää avautuvia vientimahdollisuuksia ja tukee luottamusta kotimaiseen talouspolitiikkaan. Sopimuksen suotuisat vaikutukset näkyvät talouskehityksessä kuitenkin vasta viiveellä.

Kuntien ja kuntayhtymien taloudellinen tilanne

Tilinpäätösarvotietojen mukaan Manner-Suomen kuntien lainakanta oli vuoden 2016 päättyessä 16,0 miljardia euroa. Lainakanta kasvoi edellisvuoteen verrattuna 0,5 miljardia euroa eli 3,4 prosenttia. Kasvu oli edellisvuotta hitaampaa, jolloin se oli 5,6 prosenttia. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen kuntatalous neljännesvuosittain -tilastosta, jota varten kerättiin vuoden 2016 tilinpäätösarvotietoja kaikilta Manner-Suomen 297 kunnalta ja 138 kuntayhtymältä.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2006–2016*

Vuosien 2006–2015 väestötietona on käytetty kunkin vuoden väkilukua 31.12. Vuoden 2016 arviotiedoissa on käytetty väkilukua 31.12.2015.

*Tilinpäätösarviot

Kuntien ja kuntayhtymien talous

Vuoden 2016 tilinpäätösarviotietojen mukaan Manner-Suomen kuntien yhteenlaskettu toimintakate heikkeni 0,4 miljardia euroa eli 1,4 prosenttia edellisestä vuodesta.

Kuntien verorahoitus, joka koostuu verotuloista ja valtionosuuksista, kasvoi 3,0 prosenttia edellisvuodesta ja oli yhteensä 30,7 miljardia euroa. Verotulojen osuus verorahoituksen kasvusta oli 0,3 miljardia euroa ja valtionosuuksien osuus 0,6 miljardia euroa. Manner-Suomen kunnat saivat verotuloja asukasta kohden 4 025 euroa ja valtionosuuksia 1 608 euroa.

Manner-Suomen kuntien yhteenlaskettu vuosikate vahvistui vuoden 2016 tilinpäätösarvioiden mukaan 26,8 prosenttia edellisestä vuodesta ja oli yhteensä 2,4 miljardia euroa. Vuonna 2016 kaikkiaan 18 kuntaa arvioi vuosikatteen jäävän negatiiviseksi, kun sitä edellisellä vuonna vuosikate oli toteutumatiетоjen mukaan negatiivinen 13 kunnalla. Vuonna 2016 vuosikate oli Manner-Suomessa asukasta kohden 440 euroa.

Manner-Suomen kuntien lainakanta oli vuoden 2016 lopussa 16,0 miljardia euroa. Lainakanta kasvoi edellisvuoteen verrattuna 0,5 miljardia euroa eli 3,4 prosenttia. Kasvu oli edellisvuotta hitaampaa, jolloin se oli 0,8 miljardia euroa eli 5,6 prosenttia. Asukasta kohden Manner-Suomen kuntien lainat olivat 2 938 euroa, kun edellisellä vuonna vastaava lainamäärä oli 2 841 euroa. ¹⁾

Manner-Suomen kuntayhtymien arvioiden perusteella niiden yhteenlaskettu toimintakate pieneni edellisvuodesta yhteensä 48 miljoonaa euroa eli 5,5 prosenttia. Vuosikate heikkeni yhteensä 50 miljoonaa euroa eli 6,4 prosenttia. Kuntayhtymien lainakanta oli vuoden 2016 päättyessä yhteensä 3,1 miljardia euroa, joka oli 3,5 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana.

Lähde: Kuntatalous neljännesvuosittain, 4. neljännes 2016, Tilastokeskus

1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Utajärven kunnan itsenäisyys on perusoletus, jonka pohjalta kunta on strategiaansa linjannut. Kunta pyrkii vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin muuttamalla kuntaorganisaation toiminnan, ohjauksen, palveluprosessit ja elinvoiman kehittämisen muotoon, jolla se pystyy nykyistä tehokkaammalla tavalla toimimaan. Yhtenä tärkeänä asiana palveluprosessien uudistamisessa on kehittää digitaalista ympäristöä.

Kunnan tulevaan rooliin valmistautuminen (maakuntauudistuksen jälkeen), sähköisen asioinnin kehittäminen kuntapalveluissa, kuntalaislähtöinen palveluiden kehittäminen, osallistuminen ja vaikuttaminen, uudet palveluinnovaatiot ovat olleet kunnan haasteina. Kuntalaisille suunnattuja sähköisiä palveluita ovat: Kansalaisaloite, sähköinen asiointi kunnassa kansalaisen asiointitilin kautta, kunnan hankinnat sähköisesti Clouidia-kilpailutuksen kautta ja etäyhteyspalvelu kuntalaisille (mm. TE-toimistoon). Nämä palvelut ovat olleet toiminnassamme 2016. Yleisöpäätteitä on useassa toimipisteessä asiointia varten.

Kunnan sisäisiä sähköisiä palveluita ja järjestelmiä: Luottamushenkilöiden verkkopalvelu ,Office 365 käytössä jokaisella työntekijällä ja Therefore asiakirjahallintajärjestelmä laajassa käytössä. Suunnitteilla olevia sähköisiä palveluja ja järjestelmiä ovat kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman (KaPa:n) käyttöönotto, sähköisen sidonnaisuusrekisterin käyttöönotto, sähköisen kokouskäytännön kehittäminen (etäosallistuminen kokoukseen), Chat-sovellus kunnan internet sivuille, keskitetty sähköinen yhteystietojen hallinta, tietoturvakoulutukset sähköisesti toteutettuina, toimintajärjestelmän päivittäminen ja tiedonohjausjärjestelmän loppuun saattaminen 2017.

Kunnan toiminnot kehittyvät yhä enemmän kuntayhteistyön suuntaan. Oulunkaaren yhteistoiminta-alue on kehittänyt toimintaansa sote-sektorilla sekä kuntapalvelutoimiston kautta. Toiminta oli tuloksekasta. Lähivuosina tulee pohdittavaksi Oulunkaaren kuntayhtymän asema kuntien yhteistyömuotona. Vuoden 2019 alusta aloittavat maakunnat sote-palvelujen järjestämisen. Onko Oulunkaarella roolia sote-palvelujen tuottamisessa, onko kuntapalvelutoimisto edelleen talous-, henkilöstö- ja tietohallintotoimija Utajärvellä; näihin kysymyksiin etsitään vastausta.

Talous

Vuoden 2016 tilinpäätöksen tulos ylitti odotukset ja on lähes kaksinkertainen budjettiin verrattuna. Tuloksen perusteella valtuusto päätti kokouksessaan 28.2.2017 tehdä investointivarauksia 550 000e:lla.

Toimintatulot alittivat budjetin jääden n. 100 000 € budjetoidusta. Toimintakulut alittivat budjetin n. 750 000 eurolla, vaikka elinkeinojen kehittämispalveluja ostettiin Utajärven Yrityspuisto Oy:lta 500 000 eurolla budjetoidun 100 000 euron sijasta.. Toimintakulujen alitukseen vaikutti merkittävästi Oulunkaaren kuntayhtymän tuottamien sote -palveluiden budjetin alittuminen n.373 000 eurolla. Myös muissa toimintakulujen tiliryhmissä budjetti alitettiin. Ainoastaan Muut toimintakulut – tiliryhmän budjetti ylittyi noin 113 000 eurolla. Tämän tiliryhmä sisältää mm. leasing –kuluja, jotka kasvavat vuosittain.

Verotulot toteutuivat lähes budjetoidusti, toteutumaprosentti oli 100,1. Valtionosuudet ylittyivät 292 000 €. Tähän vaikutti erityisesti jälkikäteen maksettu valtiontuki maahanmuuttajien valmistavaan koulutukseen (noin 130 000 €), Valtionosuuksien toteutumaprosentti oli 102,4. Rahoitustuotot ja -kulut alittivat budjetin n. 38 600 eurolla. Talousarviolainoja nostettiin 1 300 000 €. Pitkäaikaisia

lainoja lyhennettiin noin 1 100 000 € Lyhytaikaisia lainoja ei jäänyt ollenkaan, joten kokonaislainanotto kasvoi n. 200 000 €.

Seuraavassa taulukossa vertaillaan vuoden 2016 tuloslaskelman toteutumaa talousarvioon vuodelta 2016 ja tilinpäätökseen vuodelta 2015.

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TP15/TP16 ero, €	TP15/TP16 kasvu %	TA16/TP16 ero, €	TA16/TP16 tot.%
Myyntituotot	1 881 350	2 066 220	2 000 253	118 903	6,3	-65 967	96,8
Maksutuotot	186 794	198 050	194 019	7 225	3,9	-4 031	98,0
Tuet ja avustukset	385 604	392 190	446 624	61 020	15,8	54 434	113,9
Muut toimintatuotot	803 190	927 540	843 183	39 993	5,0	-84 357	90,9
Toimintatuotot	3 256 938	3 584 000	3 484 080	227 142	7,0	-99 920	97,2
Henkilöstökulut	-6 810 350	-7 173 878	-6 974 210	163 860	2,4	-199 668	97,2
Asiakaspalvelujen os.	-11 370 511	-11 181 586	-10 745 078	-625 433	-5,5	-436 508	96,1
Muiden palvelujen os.	-3 671 654	-3 829 486	-3 885 349	213 695	5,8	55 863	101,5
Aineet, tarvikkeet, tav.	-1 432 560	-1 628 030	-1 512 072	79 512	5,6	-115 958	92,9
Avustukset	-607 257	-526 850	-358 696	-248 561	-40,9	-168 154	68,1
Muut toimintakulut	-182 700	-122 270	-235 278	52 578	28,8	113 008	192,4
Tomintakulut	-24 075 032	-24 462 100	-23 710 683	-364 349	-1,5	-751 417	96,9
TOIMINTAKATE	-20 818 094	-20 878 100	-20 226 603	-591 491	-2,8	-651 497	96,9
Kunnan tulovero	6 820 119	6 900 000	6 745 129	-74 990	-1,1	-154 871	97,8
Kiinteistövero	2 519 749	2 700 000	2 685 421	165 672	6,6	-14 579	99,5
Yhteisöveron tuotto	901 066	700 000	876 676	-24 390	-2,7	176 676	125,2
Verotulot	10 240 934	10 300 000	10 307 226	66 292	0,6	7 226	100,1
Valtionosuudet	11 954 917	12 140 000	12 432 905	477 988	4,0	292 905	102,4
Rahoitustuotot ja -kulut	14 241	-70 000	-31 355	-45 596	-320,2	38 645	44,8
VUOSIKATE	1 391 998	1 491 900	2 482 173	1 090 175	78,3	990 273	166,4
Suunn.muk. poistot	-1 075 212	-1 120 000	-1 113 210	37 998	3,5	-6 790	99,4
Kertaluonteiset poistot	-156 913	0	-624 289	467 376	297,9	-624 289	
TILIKAUDEN TULOS	159 873	371 900	744 674	584 801	365,8	372 774	200,2
Varaust. ja rahast. muut.			-550000				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ			194 674				

1.1.5 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Tässä kohdassa esitetään arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta tarkasteltuna. Kolme näkökohtaa ovat akuuteimmat:

- 1) Sote- ja maakuntauudistus. Uudistuksen eteenpäin vieminen annetussa aikataulussa muokkaa kuntien toimintaympäristön vuoden 2019 alusta eteenpäin. Tulevaisuuden kunnan toiminnot ja rahoitusjärjestelmä päätetään samalla aikataululla. Tähän kytkeytyy myös aluehallinnon uudistaminen, edelleen samalla aikataululla. Voidaan sanoa, että parhaillaan on meillä Suomen alue- ja paikallishallinnon historian merkittävin uudistamisprosessi. Kunnan tehtävä tässä on seurata valppaasti asioiden valmistelua ja reagoida jo valmisteluvaiheessa. Tämä taas edellyttää johtavien päättäjien ja virkamiesten intensiivistä panostusta prosessin seuraamiseen ja siihen vaikuttamiseen.
- 2) Elinvoiman kehitys. Asian merkitys korostuu yhä enemmän tulevaisuuden kunnan muotoutuessa. Kunnan tulee saada aikaan tehokas paikallinen ja alueellinen organisointi elinvoiman

kehittämiseen. Kunnan tulee myös panostaa asiaan taloudellisia ja henkisiä resursseja. Voidaan todeta, että elinvoiman positiivinen kehitys on ykkösasia kunnan itsenäisyyden säilymiselle.

- 3) Kiinteistöt. Maakuntaudistukseen liittyen myös kunnan omistamien sote-kiinteistöjen tulevaisuus/korjausvelka on pohdinnan alla. Asia liittyy myös kunnan suunnitelmiin asuntokannan lisäämiseksi keskustaan alueella. Kaavoituksen ja viihtyisän elinympäristön rakentaminen liittyy em. kokonaisuuteen.

1.1.6 KUNNAN HENKILÖSTÖ 31.12.2016

Utajärven kunnan palkatun henkilöstön määrä 31.12.2016

Toimintayksikkö	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
Hallintopalvelut	11	1	0	12	12
Hyvinvointipalvelut	3	2	15	20	5
Elinvoimapalvelut	1	3	0	4	4
Sivistyspalvelut	63	24	0	87	87
Tekniset palvelut	33	10	0	43	43
YHTEENSÄ	111	40	15	166	151

Utajärven kunnan palkatun henkilöstön määrä 31.12.2015

Toimintayksikkö	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
Hallintopalvelut	12	2	0	14	14
Hyvinvointipalvelut	3	1	3	7	4
Elinvoimapalvelut	1	5	1	7	6
Sivistyspalvelut	63	18	0	81	81
Tekniset palvelut	34	6	4	44	40
YHTEENSÄ	113	32	8	153	145

Henkilöstömäärästä 166 oli naisia 122 ja miehiä 44. Oppisopimustyöntekijät ovat määräaikaisina hallintokunnissa. Osa-aikaisten määrä koko henkilöstömäärästä oli 8.

	alle 30v	30-39v	40-49v	50-59v	60-64v	65 ja yli	yhteensä	%
Miehet	5	5	12	16	6	0	44	26,5
Naiset	19	25	36	36	6	0	122	73,5
Yhteensä	24	30	48	52	12	0	166	100

Henkilöstöstä 166 henkeä, 38,55 % oli yli 49-vuotiaita.

Koko henkilöstön naisten keski-ikä oli 43,33 ja miesten 47,33 vuotta.

Koko henkilöstön palkkoja maksettiin vuonna 2016 yhteensä 5 314 816 euroa (v. 2015 5 189 512 euroa).

Poissaolot 2016 (työpäiviä)												
	Sairaus			Tapaturma			Kuntoutus			Koulutus		
Hallintokunta	2016	2015	muutos	2016	2015	muutos	2016	2015	muutos	2016	2015	muutos
Hallintopalvelut	23	86	-63	0	0	11	0	15	-15	34	24	10
Hyvinvointipalvelut	148	35	113	0	0	0	0	0	0	5	22	-17
Elinvoimapalvelut	5	53	-48	15	0	0	0	12	-12	0	0	0
Sivistyspalvelut	471	862	-391	11	39	-28	23	60	-37	122	104	18
Tekniset palvelut	508	536	-28	5	6	-1	6	20	-14	57	40	17
yhteensä	1155	1572	-417	31	45	-14	29	105	-76	218	191	27

Koulutusajalta palkkakustannukset v. 2016 olivat 23 342 € ilman työnantajan sivukuluja. Vuorotteluvapaalla v. 2016 oli kaksi henkilöä. Sairauspoissaolot 7 päivää/työntekijä/vuosi.

Sairausajan palkkoja maksettiin vuonna 2016 91 826 euroa (ed. 163 678 €) ja tapaturmista aiheutuvien poissaolojen palkkoja yhteensä v. 2016 858 euroa (ed. vuonna 3 026 €). Luvut ovat ilman työnantajan sivukuluja. Kela maksoi sairaus- ja äitiyspäivärahoja kunnalle 43 452 euroa (ed. 78 769 €) ja vakuutusyhtiö tapaturmista aiheutuneita korvauksia 858 euroa (ed. 2 852 €).

Vanhuuseläkkeelle jäi yhteensä 2 henkilöä.

Eläkepäättökset/eläkelaji	2016	2015
Työkyvyttömyyseläkkeet	0	0
Osa-aikaeläke	0	1
Vanhuuseläke	2	2
Yhteensä henkilöä	2	3

1.1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ

Valtuusto hyväksyi kunnan riskienhallintapolitiikan 15.12.2016. Kunnan toimintaan vaikuttavat **toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit**. Kokonaisvaltainen riskienkartoitus on tehty 2016. Kartoitus tehtiin toimialueilla johtoryhmän toimesta. Kartoitukseen osallistui myös Utajärven Yrityspuisto Oy. Vuonna 2017 on tarkoitus, että kartoituksen tekevät Utajärven kunnan tytäryhtiöistä myös Utajärven taloyhtiöt. Kartoitus vietiin kunnanhallituksen päätöksentekoon.

Parannuksia toteutettiin kiinteistöjen ohjeistuksia parantamalla, sisäilmatutkimuksia tekemällä, suojaimia hankkimalla, työolosuhteita parantamalla, ergonomiakoulutuksia järjestämällä ja kiinnittämällä huomio henkilöstön hyvinvointiin hankkimalla sähköpöytiä, pitämällä kehityskeskusteluja, mahdollistamalla työnohjauksia ja järjestämällä virkistystoimintaa.

Rakennusten kuntoa on parannettu Yhteispalvelupisteessä, Pällin talon tiloissa ja Roomarissa. Näin ollen sisäilman laatu on parantunut ja sairastumisriskiä on minimoitu.

Toiminnan suunnittelu tapahtuu rakennusten osalta niin, että priorisoidaan tärkeimpien kohteiden kunnossapitoon. Kiinteän omaisuuden vakuuttamiseen liittyvässä tarkastelussa ja optimoinnissa riski on euromääräinen. Omavastuuosuus kiinteänomaisuuden suhteen tulee jatkossa vakuutuskilpailutuksessa pilkkoa pienempiin osiin. Taloyhtiöiden vakuutuksissa omavastuuosuus on kohtuullinen ja vakuutuksista saatu hyöty on toteutunut.

Toimielimet ja konserniyhteisöt ovat talousarvion laadinnan yhteydessä analysoineet toimintaympäristön muutoksia, tunnistaneet tavoitteista uhkaavia riskejä, arvioineet niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatineet tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

TOIMINNALLISET RISKIT

Merkittävimmissä toiminnallisissa riskeissä ei ole tapahtunut muutoksia. Ne liittyvät henkilöstön saatavuuteen ja osaamiseen, tietojärjestelmien toimivuuteen, palvelutuotannon turvaamiseen ja suhdanne-vaihteluihin. Viime aikoina työpaikkojen sisäilmaongelmat ovat nousseet esille.

Henkilöstön osalta suurin toiminnallinen riski on osaavien työntekijöiden saatavuuden varmistaminen sekä pitkien sairauspoissaolojen vaikutukset palvelutuotantoon. Osaavien työntekijöiden saatavuuden osalta keskeisessä asemassa on Utajärven kunnan maine työnantajana sekä onnistuneiden rekrytointiprosessien varmistaminen. Sairaslomien osalta haasteena on töiden suunnittelu, organisointi sekä aikataulutus niin, että prosessit kestävät tilapäisen vajeen henkilöstöresursseissa. Kuntien yhteisenä henkilöstöriskinä lähitulevaisuudessa on myös kiihtyvä eläköityminen. Kuntien nykyisestä henkilöstöstä noin 58 prosenttia jää eläkkeelle vuoteen 2030 mennessä, joten kuntien palveluksesta poistuu runsaasti hiljaista tietoa ja pitkäaikaisia työntekijöitä. Henkilöstön vaihtuvuus on toisaalta riski toiminnalle, mutta myös mahdollisuus tarkastella palvelurakennetta uusin silmin.

Henkilöstön saatavuuden, osaamisen sekä myös talouden kehittymisen vuoksi on kuntayhteistyö edennyt yhteistoiminta-alueen sekä kuntapalvelutoimiston rakentumisen yhteydessä. Tämä vastaa riskeihin laajemmin sekä lisäksi tietojärjestelmiin sisältyviin riskeihin, talous- ja henkilöstöhallinnon riskeihin.

Tietojärjestelmien toimivuus korostuu toiminnallisten riskienhallinnassa, sillä kunnan palvelutuotanto sekä muu ydintoiminta on yhä enemmän riippuvainen tietojärjestelmien toimivuudesta. Tietojärjestelmiin liittyvä riskienhallinta on siksi keskeinen osa koko tietohallinnon johtamista. Tietojärjestelmiin liittyvässä riskienhallinnassa keskeisinä toimijoina Utajärven kunnassa ovat Oulunkaaren kuntayhtymältä ostettavat Tietohallintopalvelut sekä erilliset operatiiviset toimijat. Operatiivisesta tietoriskien hallinnasta vastaavat tietojärjestelmien omistajat ja pääkäyttäjät sekä perustietotekniikkapalvelua tuottava Oulunkaaren kuntayhtymä. Oulunkaaren kuntayhtymän tietoturvapoliittikan on hyväksynyt yhtymähallitus 2.5.2012. Se on ollut pohjana Utajärven kunnan tietoturvapoliittikan hyväksymiselle. Tietoturva-ohjeistusta päivitettiin vuoden 2016 aikana. Seuraavat asiat liittyivät Utajärven tietohallinnon vuoden 2016 painopisteeseen, joka on tietoturvan parantaminen ja kyberuhkiin varautuminen.

- a) henkilöstön tietoturvaosaaminen
  - suurin osa kunnan työntekijöistä ja luottamushenkilöistä suoritti itsenäisesti verkko-opiskeluna yleisen tietoturvan ja tietosuojan opiskelupaketin vuonna 2016, jonka omaksuminen osoitettiin testillä.
- b) tietoturvan seuranta

- Oulunkaaren kuntayhtymällä on käytössä tietoturvan valvontapalvelu, jonka tuloksena on voitu sekä seurata, reagoida, varautua ja raportoida kunnille tietoturvaan liittyvästä tilanteesta.

Toiminnan keskeytymisen varalta on vakuutus ainoastaan aluelämpökeskuksella. Kaikkien vakuutusten kokonaisvaltainen kilpailuttaminen yhdessä tytäryhtiöiden kanssa tehtiin v. 2013. Vakuutusten kilpailuttamista tullaan tarkastelemaan keväällä 2017.

RAHOITUSRISKIT

Rahoitusriskeillä viitataan ensisijaisesti rahoituksen riittävyyteen liittyvään riskiin. Se voidaan jakaa tarkemmin korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja takausriskeiksi. Korkoriski on uhka, joka liittyy kaikkiin sijoitus- ja lainanottopäätöksiin, joissa on hyödynnetty korkoinstrumentteja. Korkoriskin taustalla on korkojen muuttuminen ja kehittyminen eri ajanjaksoilla. Utajärven kunnalla ei ole korkosuojana käytetty koronvaihtosopimuksia.

Valuuttakurssiriskejä ei kunnalla ole.

Maksuvalmiusriski muodostuu kunnan kyvystä kattaa kuntien jokapäiväisessä toiminnassa syntyvät menot. Utajärven kunta hallitsee maksuvalmiusriskiä päivittäisellä kassavarojen seurannalla. Näin kunta pystyy varautumaan ennalta menoihin eikä kunnan maksuvalmius vaarannu. Suomen hyvän maksuluokituksen ja kehittyneiden rahoitusmarkkinoiden myötä suomalaisilla kunnilla ei ole myöskään ongelmia saada luottoja.

Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta kunta on taannut lainoja Utajärven Yrityspuistolle, Kiinteistöyhtiöille: Järvenneidolle, - Mäyrälle ja -Rokuan riville. Takauksia on lisäksi annettu Utajärven Palvelutaloyhdistykselle, Rokuan Terveys- ja Kuntouttamissätiölle ja Rokuan Kuntoutus Oy:lle. Takausvastuut käyvät ilmi liitetiedoista.

VAHINKORISKIT JA KRIISIT

Kriisitilanteiden johtaminen ja niissä onnistuminen mm. myrskytuhot, pilaantunut vesi tai ruoka, sähkökatkokset, ihmisiin kohdistuvat uhat.

Kunta on varautunut vahinkoriskeihin moottoriajoneuvo-, omaisuus-, vastuu-, keskeytys- ja tapaturma ja matkavakuutuksilla.

Riskienhallinnan haasteena on fokuksia investointeihin, rahoitukseen, vahinkoihin ja tietoturvaan liittyvien riskien kartoitukseen. Kunnan vakuutusturvaa seurataan vuosittain vahinkotapahtumien, vakuutusmaksujen ja omavastuuosuuksien osalta. Riskienhallinnan laatuarvion pohjalta on laadittu riskienhallinnan jatkotoimenpiteet, joita on tehty vuoden 2014 aikana ja työ jatkuu edelleen.

1.1.8 YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Utajärven kunnassa ei ole laadittu erillistä ympäristöraporttia. Kunnan oman toiminnan ympäristöön liittyvät riskit ovat vähäiset.

Pohjaveden pilaantumisriskejä öljyvahingot ja niiden korjaaminen, esimerkiksi kaivurin kaatuminen soramontulla, latukoneen öljyvuodot ladulle, hylättyjen ajoneuvojen jättäminen pohjavesialueelle (esim. lähelle vedenottoa), Naaman vedenottamon vierestä kulkevalla autotiellä tapahtuvat esim. öljyvahingot ja kolarit. Naaman vedenottamon valuma-alueella oleva viljan kuivaamo, jossa esim. lämmitys öljyä ja mätänevät jätteet.

Kunnan molemmat kaatopaikat (Rokua, Utajärvi) on suljettu ja maisemoitu asianmukaisesti. Jälki-tarkkailuohjelman mukaista tarkkailua suoritetaan eikä siinä ole ilmennyt mitään hälyttävää. Jäteveden puhdistamo on poistettu käytöstä ja jätevedet on johdettu siirtoviemäriä pitkin Ouluun käsiteltäväksi.

Muita, isompia ympäristövahinkoja ei myöskään ole kunnan alueella ilmennyt. 1950-luvulla tehty Oulujoen valjastaminen voimatalouskäyttöön on muuttanut ympäristöä ja maisemaa voimakkaasti ja aiheuttanut tietynlaisia haittoja mm. kauneusaltaiden vesien tilassa. Näitä haittoja on pyritty korjaamaan ja ympäristön tilaa parantamaan erilaisilla yhteisillä hankkeilla mm. Oulujoen moninaiskäyttö-ohjelman mukaisesti.

1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu kuntalakiin ja sisäisen valvonnan ohjeisiin sekä muihin sääntöihin, määräyksiin ja ohjeisiin. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on siten osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista.

Valtuusto on päättänyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Riskienhallintapolitiikka hyväksyttiin valtuustossa 15.12.2016 ja riskikartoitukset Utajärven kunnan ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n osalta 7.12.2016. Lisäksi hallintosääntöön on otettu tarpeelliset määräykset asiaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta. Kuntalain säännöksiä tavoitteena on ollut terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia.

Utajärven sisäinen valvonta toteutuu käytännössä kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kunnanhallituksella. Sisäinen valvonta on osa johtamista ja samalla johtamisen apuväline, se tuottaa tietoa ja analyysijä johdon tarpeisiin. Kunnan sisäistä valvontaa toteutetaan operatiivisella tasolla tilivelvollisten johtavien viranhaltijoiden toimesta. He vastaavat oman alueensa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja toimivuudesta.

Kunnanhallitus on toimintakertomuksessa selvittänyt, miten sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Säännösten ja määräysten noudattaminen

Utajärven kunnan tytäryhtiöissä noudatetaan valtuuston 15.12.2017 hyväksymää Utajärven kunnan konserniohjetta. Konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohje koskee Utajärven kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä, sekä muissa merkittävässä yhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että Utajärven kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä. Myös Utajärven kunnan omat toimielimet ovat velvollisia noudattamaan konserniohjetta. Hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä -suositus hyväksyttiin 2.9.2014 kunnanhallituksessa täydentämään lakisäätteisiä menettelytapoja ja konserniohjetta.

Suosituksella on tarkoitus yhtenäistää Utajärven kunnan tytäryhtiöiden johtamis- ja hallinto-käytäntöjä ja siten varmistaa, että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti konsernin kokonaisuutena turvaten.

Laatuvastuuraportit käsitellään vuosittain johdonkatselmuksessa. Katselmukseen on kutsuttu viranhaltijaorganisaation laatuvastuuhenkilöt, toimialueiden johtajat, valtuuston puheenjohtajat sekä kunnanhallituksen jäsenet. Sisäisen valvonnan onnistumisesta raportoidaan toimielimille, esimerkiksi talousraporttien yhteydessä. Sisäistä valvontaa arvioidaan myös tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä. Lisäksi vuosittaisissa valtuustoseminaarissa käydään läpi hallintokuntakohtaiset nykytila-analyytit, joissa arvioidaan toiminnan onnistumista ja nostetaan esille keskeiset kehittämistarpeet.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Valtuuston talousarviossa asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettamisen valvonta kuuluu toimielinten tilivelvollisten viranhaltijoiden tehtäviin. Kunnanhallitus seuraa talousarvion toteutumista aktiivisesti ja valtuustolle raportoidaan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Strategiakorteissa on vuosittaiset toiminnalliset tavoitteet ja tavoitteiden toteutuminen käydään läpi kunnanhallituksessa neljä kertaa vuodessa.

Tuloksen muodostumisesta ja talousarvion toteutumisesta sekä siinä mahdollisesti esiintyneistä poikkeamista ja sen johdosta tehdyistä toimenpiteistä sekä toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta mainitaan toimintakertomuksessa.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Toimielin ja sen alainen johtava viranhaltija vastaavat toiminnan sisäisestä valvonnasta. Kunnan laatujärjestelmän mukaiset laatuvastuuhenkilöt tekevät laatuvastuuraportit toimialueittain johdonkatselmukseen, jossa ne käydään läpi johtoryhmän, kunnanhallituksen jäsenten ja valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Sisäisen valvonnan rakenteet ja menettelytavat perustuvat hallintosääntöön, toiminnan ja talouden suunnitteluun, valmistelutoimikuntien toimintasääntöihin sekä seurannan menettelyihin, toimintojen prosessikuvauksiin ja työ- ja tehtäväkuvauksiin. Keskeisimpänä kehittämishaasteena on riskikartituksen toteutus määräajoin koko konsernin tasolla ja sen pohjalta riskienhallinnan kehittäminen ja organisointi.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2016	2015
(ulkoiset)	1000e	1000e
Toimintatuotot	3484	3257
Toimintakulut	-23710	-24075
Toimintakate	-20226	-20818
Verotulot	10307	10241
Valtionosuudet	12432	11955
Korkotuotot	36	64
Muut rahoitustuotot	6	33
Korkokulut	-73	-82
Muut rahoituskulut	-1	-1
Vuosikate	2482	1392
Poistot ja arvonalentumiset	-1737	-1232
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	744	160
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)		
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	-550	
Rahastojen lisäys (-), vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä	194	160

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut, %	%	14,69	13,53
Vuosikate / poistot %	%	142,86	113
Vuosikate, euroa/asukas	e	878,96	487
Asukasmäärä	hlö	2824	2857

Toimintatuotot/toimintakuluista, %

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} + \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku kuvaa maksurahoituksen osuutta toimintamenoista

Vuosikate %, poistoista

= $100 * \text{vuosikate} / \text{poistot}$

Tunnusluvun ollessa yli 100 oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä

.Oletus on pätevä vain jos poistot vastaavan kunnan vuotuista investointitasoa.

1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2016 1 000 €	2015 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 482	1 392
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-45	-600
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 597	-3 207
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	396
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	86	
Toiminnan ja investointien rahavirta	925	-2 019
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-50	
Antolainasaamisten vähennykset	112	412
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 300	2 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 100	-972
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-1 300
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 297	1 280
Rahoituksen rahavirta	-1 036	1 920
Rahavarojen muutos	-110	-99
Rahavarat 31.12.	985	1 096
Rahavarat 1.1.	1 096	1 195
RAHAVARAT	-110	-99

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

2 016

2 015

Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5v:lta	te	277	343
Investointien tulorahoitus, %	%	155	50
Pääomamenojen tulorahoitus, %	%	90	37
Lainanhoitokate		2	1
Kassan riittävyys, pv	pv	13	14
Asukasmäärä	hlö	2 824	2 857

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Tunnusluku kertoo paljonko investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella (vuosikate)

Pääomamenojen tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / (\text{invest. omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyh.})$

Tunnusluku kertoo vuosikatteen riittävydestä investointeihin ja lainojen lyhennyksiin

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainalyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi

Kassan riittävyys, pv = $365 \cdot \text{kassavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa rahavaroilla.

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2016	2015		2016	2015
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	21 430	21 644	OMAPÄÄOMA	13 340	13 146
Aineettomat hyödykkeet	170	87	Peruspääoma	9055	9055
Muut pitkävaikutteiset menot	170	87	Edellisten tilikausien ylijäämä (alij.)	4091	3931
Ennakkomaksut			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	194	160
Aineelliset hyödykkeet	13 371	13 854	POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	550	
Maa- ja vesialueet	1090	1064	Vapaaehtoiset varaukset	550	
Rakennukset	9326	9064	PAKOLLISET VARAUKSET	194	194
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2721	2852	Muut pakolliset varaukset	194	194
Koneet ja kalusto	89	107	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	225	2
Muut aineelliset hyödykkeet	121	126	Valtion toimeksiannot	0	0
Ennakkomaksut ja kesk.hankinnat	21	641	Lahjoitusrahastojen pääomat	225	2
Sijoitukset	7 887	7 703	VIERAS PÄÄOMA	9 816	10 041
Osakkeet ja osuudet	5007	4760	Pitkäaikainen	6 220	6 004
Muut lainasaamiset	2880	2943	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	5883	5688
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	223	0	Lainat julkisyhteisöiltä	0	10
Valtion toimeksiannot	0	0	Muut velat/Liittymism. ja muut velat	336	306
Lahjoitusrahastojen varat	223		Lyhytaikainen	3 596	4 037
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 472	1 709	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1039	1026
Vaihto-omaisuus			Lainat julkisyhteisöiltä	10	10
Saamiset	1 487	613	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Pitkäaikaiset saamiset			Saadut ennakot	1	1
Lyhytaikaiset saamiset	1 487	613	Ostovelat	1554	849
Myyntisaamiset	625	316	Muut velat	147	153
Lainasaamiset	4		Siirtovelat	842	1998
Muut saamiset	348	126			
Siirtosaamiset	509	171	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 127	23 383
Rahoitusarvopaperit	30	30			
Osakkeet ja osuudet	30	30	Omavaraisuusaste, %	57,58	56,22
Rahat ja pankkisaamiset	954	1096	Suhteellinen velkaantuneisuus,%	37,43	39,45
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000e	4286	4091
			Kertynyt yli-/alijäämä, e/asukas	1518	1432
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 127	23 383	Lainakanta 31.12, 1000e	6933	6734
			Lainat euroa/asukas	2455	2357
			Lainasaamiset, 1000e	2880	2943
			Asukasmäärä	2824	2857

Taseen tunnusluvista **Omavaraisuusaste** = $100 * (\text{Omapääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$ mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70% omavaraisuutta. 50% tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus= 100*(Vieras pääoma – Saadut ennakot)/ Käyttötulot. Tämä tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

1.5 KUNNAN KOKONAISTULOT JA MENOT

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	3484	12,57	Toimintakulut	23711	89,37
Verotulot	10307	37,18	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	12433	44,85	Korkokulut	73	0,28
Korkotuotot	36	0,13	Muut rahoituskulut	1	0,00
Muut rahoitustuotot	7	0,03	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulo-rahoituksen korjauserät		
Tulo-rahoituksen korjauserät		0,00	Pakollisten varausten muutos	0	
- Pys.vast.hyödykk.luovutusvoitot	-45	-0,16	- Pakollisten varausten lis+./väh-.	0	0,00
			- Pys.vast.hyödykk.luovutustappiot	0	0,00
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0,00	Investointimenot	1597	6,02
Pys vast.hyödykk.luovutustulot	86	0,31			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	112	0,40	Antolainasaamisten lisäykset	50	0,19
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1300	4,69	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1100	4,15
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,00
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	27720	100,0	Kokonaismenot yhteensä	26532	100,0
Kokonaistulot				27 720 153,41	
Kokonaismenot				26 532 731,99	
				1 187 421,42	
Muut maksuvalmiuden muutokset				1297784,02	
Rahavarojen muutos				110362,6	
				1 187 421,42	

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei yhdistelty (kpl)</i>
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	0
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt		
Muut yhtiöt	1	0
Osuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	0
Osakkuusyhteisöt	1	
Muut omistusyhteisyhteisöt		4
Yhteensä	7	4

Tytäryhtiöitä:

- Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt: Kiinteistö Oy Järvenneito, Kiinteistö Oy Mäyrä ja Kiinteistö Oy Rokuanrivi.
- Muut yhtiöt: Utajärven Yrityspuisto.

Kuntayhtymiä ovat Oulunkaaren kuntayhtymä, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Pohjois-Pohjanmaan liitto

Osakkuusyhteisöihin luetaan Humanpolis Oy. Muut omistusyhteisyhteisöt (ei yhdistellä tilinpäätöksessä, koska omistusosuus alle 20%) ovat As. Oy Utajärven Jokihovi, As. Oy Utarivi, ja As. Oy Sil-lankartio, Pottumies Oy (omistusosuus 23%)

1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Toimintakertomuksessa tehdään lyhyesti selkoa, miten konserniohjaus on kunnassa järjestetty. Selvityksestä tulee käydä ilmi, mitä tavoitteita kunta omistajana on asettanut tytäryhteisöilleen ja miten konserniohjauksen piiriin kuuluvien yhteisöjen toiminnan seuranta ja raportointi on vastuutettu kunnan toimielimille ja viranhaltijoille. Toimintakertomuksessa on lisäksi tehtävä selkoa, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet kuntakonsernin toiminnassa. Näiden tavoitteiden toteutumaa esitellään edempänä.

1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Seuraavana on esitelty Utajärven kunnan tytäryhtiöiden keskeisimpiä tapahtumia vuodelta 2016

Kiinteistö Oy Järvenneito, y-tunnus 0872739-4

Kiinteistö Oy Järvenneito on Utajärvi-konserniin kuuluva tytäryhtiö ja sen koko osakekannan omistaa Utajärven kunta. Yhtiö omistaa 117 rivitalo- ja huoneistoa. Asunnoista 28 kpl on yksiöitä, 15 kpl kolmioita ja loput 74 kaksioita ja pienkaksioita. Yhtiön talot on rakennettu vuosien 1975 – 1992 ja ne ovat valtion aravalainalla rakennettuja rivitaloja. Yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 24.2.2016. Hallitus kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Tilintarkastajana jatkoi Utajärvi-konsernin valitsema JHTT Tuula Roininen BDO Audiator Oy:stä. Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta ja tilitoimistopalveluista on toimeksiantosopimus Dextili Oy:n kanssa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen toiminut Sanna Valtanen. Tekniset palvelut ostetaan kunnalta, vs. tekninen johtaja Petri Leskinen toimiessa yhtiön teknisenä asiantuntijana. Kiinteistöhoito kilpailutettiin keväällä 2015 ja kiinteistönhoidosta on sopimus Kiinteistönhuolto Raimo Karhulan kanssa ajalle 1.5.2015 – 30.4.2018. Kiinteistönhuoltosopimus kattaa kaikki yhtiön omistamat vuokratilat kirkonkylän alueella. Ojarivissä on palkattu sivutoiminen kiinteistöhoitaja.

Asukaskokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 15.2.2016. Asukaskokoukseen osallistui yksi asukas. Asukasedustajan ominaisuudessa hallitukseen valittu edustaja, joka syksyllä 2015 on muuttanut pois yhtiön asunnosta, on ollut edelleen mukana yhtiön hallituksessa. Kiinteistöjen vuosittain päivitettävä pelastussuunnitelmat on päivitetty huhtikuussa 2016. Kiinteistöille laaditut Energiatodistukset, jotka perustuvat lakiin rakennuksen energiatodistuksesta (50/2013) ovat voimassa maaliskuulle 2025

Asuntojen käyttöaste oli 93,85 %, kun se edellisellä vuonna oli 86,38 %. Tyhjänä olosta johtuen vuokria jäi saamatta 40.975,34 euroa. Neliövuokra suurimmassa osassa yhtiön asunnoista on 9,55 euroa/jm²/kk. Edellisen kerran vuokria tarkistettiin 1.5.2014. Yhtiö aloitti veden kulutuksen mukaisen laskutuksen 1.3. – 1.9.2016 alkaen kaikissa kiinteistöissään aikana. Vesimaksun hinnaksi on päätetty 6,32 euroa/m³. Kertomusvuonna vesimaksuja tuloutui 18.079,86 euroa. Tilinpäätöksessä lämmityskustannukset ovat 104.138,03 euroa, josta kaukolämmön osuus on 32.443,53 euroa. Vesi- ja jätevesimaksut ovat 35.421,44 euroa. Korjauksiin käytettiin 130.606,99 euroa. Teknisen asiantuntijan palveluista maksettiin 3.943,34 euroa ja sähköisen huoltokirjan kustannukset ovat 670,15 euroa. Nämä sisältyvät korjauskustannuksiin. Vesivahinkokorjauksiin saatiin vahinkovakuutuskorvauksia yhteensä 3.808,54 euroa. Vesimittareita hankittiin lisää ja asennustyöt saatettiin loppuun vuoden aikana, mittareista ja asennuksista maksettiin tilikaudella 29.701,75 euroa. Muuttojen yhteydessä tehtiin pieniä remontti- ja maalaustöitä sekä huoneistoremontteja.

Tilikauden 2016 päättyessä oma pääoma on 167.365,75 euroa ja osakepääoma 267.666,45 euroa. Taseen loppusumma on 2.356.207,32 euroa. Liikevaihto on yhteensä 652.569,49 euroa. Utajärven kunnan maksama avustus, 50.000,00 euroa kirjattiin muihin kiinteistön tuottoihin. Lainoja lyhennettiin lainaohjelman mukaisesti 204.378,34 euroa ja korkokulut ovat 23.343,97 euroa. Lainasaldo 31.12.2016 on 2.085.687,33 euroa, josta kunnan lainaa 459.997,01 euroa. Valtiokonttorin lainojen osuus on 1.405.358,32 euroa. Asukkailta perittyjä vuokravakuuksia on lyhytaikaisissa veloissa yhteensä 26.909,56 euroa. Vuokrasaavat vuoden lopussa ovat 14.795,98 euroa. Kertomusvuonna vuokrasaavia kirjattiin luottotappioksi 790,19 euroa. Poistoja on tehty suunnitelman mukaisesti lainanlyhennysten verran. Tilikauden tulos on 39.060,63 euroa ylijäämäinen.

Kiinteistö Oy Mäyrä, y-tunnus 0190234-8

Yhtiö omistaa Utajärven keskustassa sijaitsevan kolmikerroksisen 23 huoneiston kerrostalon. Yhtiön osakkeista Utajärven kunta omistaa 82 % ja Stora Enso Oyj 18 %. Yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 24.2.2016. Hallitus kokoontui vuoden mittaan kolme kertaa. Tilintarkastajana jatkoi Utajärvi-konsernin valitsema JHTT Tuula Roininen BDO Audiator Oy:stä. Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta ja tilitoimistopalveluista on toimeksiantosopimus Dextili Oy:n kanssa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen toiminut Sanna Valtanen. Tekniset palvelut ostetaan kunnalta, vs. tekninen johtaja Petri Leskinen toimiessa yhtiön teknisenä asiantuntijana.

Kiinteistönhoito kilpailutettiin keväällä 2015 ja kiinteistönhoidosta on sopimus Kiinteistönhuolto Raimo Karhulan kanssa ajalle 1.6.2015 – 31.5.2018. Kiinteistölle laadittu pelastussuunnitelma on päivitetty huhtikuussa 2015 ja se päivitetään kerran vuodessa. Kiinteistölle laadittu Energiatodistus, joka perustuu lakiin rakennuksen energia-todistuksesta (50/2013) on voimassa 20.3.2025 saakka.

Asukaskokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 28.6.2016, paikalla oli kaksi asukasta.

Asuntojen käyttöaste oli 86,48 %, kun se edellisenä vuonna oli 83,40 %. Asuntojen vajaakäytön vuoksi vuokria jäi saamatta 16.649,84 euroa. Vuokria tarkistettiin 1.3.2016 lukien 0,40 euroa /jm²/kk ja ne ovat rapuissa A, B ja C 7,78 euroa/jm²/kk ja D-siiven yksiöissä 10,92 euroa/jm²/kk. Vesi sisältyy perittäviin vuokriin. Kiinteistön lämmityskustannukset ovat 26.327,32 euroa ja vesimaksut 8.282,90 euroa. Korjauksiin käytettiin 47.268,02 euroa, josta pesuhuone- ja viemäriremonttien osuus on 38.030,79 euroa. Korjauksiin sisältyy teknisen asiantuntijan palvelut 821,98 euroa sekä huoltokirjaohjelman käyttö 144,73 euroa. Utajärven kunnan avustus 50.000,00 euroa kirjattiin muihin kiinteistön tuottoihin. Avustuksen turvin tilinpäätösvuonna aloitetut remontit B-rapun huoneistoissa saatetaan loppuun tulevalle tilikaudella.

Osakepääoma on 37.842,28 euroa. Oma pääoma tilikauden lopussa on 48.595,94 euroa. Taseen loppusumma on 327.392,98 euroa. Liikevaihto on 108.314,17 euroa. Lainoja lyhennettiin 15.700,00 euroa ja korkokulut ovat 3.865,12 euroa. Lainasaldo 31.12.2016 on 141.288,93 euroa, josta kunnan lainaa 70.638,93. Asukkailta perittyjä vuokravakuuksia on lyhytaikaisissa veloissa yhteensä 5.550,22 euroa. Rakennuksesta tehtiin tasapoisto 9.689,45 euroa. Vuokrasaavat vuoden lopussa ovat 926,93 euroa. Tilinpäätöksessä on muodostettu uusi 26.600,00 euron asuintalovaraus, jonka jälkeen tilikauden tulos 0,81 euroa voitollinen.

Kiinteistö Oy Rokuanrivi, y-tunnus 0502369-0

Yhtiö omistaa Rokualla sijaitsevat 10 huoneistoa. Yhtiön osakkeista Utajärven kunta omistaa 54 % (27 kpl) ja Rokuan terveys- ja kuntouttamissäätiö 46 % (23 kpl). Yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 24.2.2016. Yhtiökokous linjasi vuonna 2015, että kiinteistöllä tehdään ainoastaan välttämättömimmät remontit. Hallitus kokoontui vuoden mittaan kolme kertaa. Tilintarkastajana jatkoi Utajärvi-konsernin valitsema JHTT Tuula Roininen BDO Audiator Oy:stä. Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta ja tilitoimistopalveluista on toimeksiantosopimus Dextili Oy:n kanssa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen toiminut Sanna Valtanen. Teknisen asiantuntijan palveluja ostetaan tarpeen mukaan Utajärven kunnalta. Kiinteistölle laadittu pelastussuunnitelma on päivitetty huhtikuussa 2016 ja se päivitetään kerran vuodessa. Kiinteistön energiatodistus, joka perustuu lakiin rakennuksen energiatodistuksesta (50/2013) on voimassa 5.6.2025 saakka.

Asukaskokous pidettiin 18.1.2016 Rokuanrivin huoneistossa B 6. Asukastoimikuntaa ei ole, eikä hallituksessa ole ollut asukasedustajaa kesän 2014 jälkeen.

Asuntojen käyttöaste oli 92,53 % kun se edellisenä vuonna oli 81,16 %. Vajaakäytön vuoksi vuokra jäi saamatta 3.270,36 euroa. Vuokria tarkistettiin edellisen kerran 1.3.2015 ja vuokra on 6,90 euroa/jm²/kk. Vuokralaisilta on peritty vesimaksu käyttämästään vedestä 1.3.2015 lukien. Veden hinta on 7,80 euroa/m³, vesimittarit ovat lämpimässä vedessä. Asukkaat maksavat vesimaksu-enakkoa 10,00 euroa/kk/hlö. Asukkailta perittäviä vesimaksuja tuloutui 1.419,60 euroa. Kiinteistön korjaus- ja huoltotyöt on ostettu urakoitsijalta tarpeen mukaan. Lumi- ja hiekoitustyöt on teetetty koneurakoitsijalla ja niihin on käytetty 3.162,00 euroa. Kiinteistön lämmityskustannukset ovat 6.705,03 euroa ja vesimaksut 2.530,73 euroa. Korjaukset ovat 14.250,23 euroa, johon sisältyy huoneiston A 3 pesuhuoneremontti. Korjauksiin sisältyy teknisen asiantuntijan palvelut 339,83 euroa sekä sähköisen huoltokirjan kustannukset 63,49 euroa.

Yhtiön osakepääoma on 8.409,40 euroa ja oma pääoma 8.457,18 euroa. Taseen loppusumma on 110.978,52 euroa. Liikevaihto on 42.864,35 euroa. Kuntarahoituksen lainaa lyhennettiin 10.828,00 euroa. Korkokulut ovat 325,71 euroa. Lainasaldo 31.12.2016 on 50.952,69 euroa, josta kunnan lainaa on 23.882,69 euroa. Rakennuksista tehtiin EVL:n mukainen 4 %:n poisto 3.733,55 euroa ja tilinpäätöksessä on purettu asuintalovaraus vuodelta 2008 yhteensä 4.195,00 euroa ja muodostettu uusi 5.894,00 euron asuintalovaraus vuodelle 2016. Vuoden 2016 tulos on 0,34 euroa voitollinen.

Kiinteistöyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen 2016

Tavoite	Toimenpide/Mittari	Toteutuma 2016
1. kysyntää vastaavat toimivat vuokra-asunnot	- korkea käyttöaste	- käyttöasteiden toteutumat 2016 (v.2015) : <ul style="list-style-type: none"> • Järvenneito 93,85 % (86,38 %) • Mäyrä 86,48 % (83,40 %) • Rokuanrivi 92,53 % (81,16 %) - käyttöasteiden vaikea enustettavuus
2. Vuokra-asuntojen kunnossapitäminen, asukasviihtyvyyden ylläpito ja parantaminen	- kosteusmittaukset asukkaiden pois muuttojen yhteydessä/ tarvittaessa korjaus resurssien puitteissa	- aina kosteusmittaus pois muuttojen yhteydessä, huoneistoremontteja tehty tarpeen mukaan, vähemmän akuutteja pesuhuoneremontteja kuin ed.vuonna - vesilaskutus aloitettiin Järvenneidon kohteissa
3. Tyytyväiset asukkaat	- Asukastyytyväisyyskysely	- asukastyytyväisyyskyselyä ei toteutettu edellisvuoden vähäisen kiinnostuksen vuoksi (vastaus-% 10) - lain vaatimat asukaskoukukset pidetty kaikille yhtiöille. - suora palaute asukkailta, vuorovaikutusta asukkaiden kanssa viikoittain

		isännöitsijä/ kiinteistönhoitaja
4. Toimistopalvelut kustannustehokkaaksi	- Selvitetään ostopalveluna toteutettavien toimintojen kustannustehokkuus sekä sähköisten laskujen käyttöönotto	- sähköisten laskujen käyttöönotto 1/2017, 1.1.2017 alkaen ostolaskut sähköisenä kaikille taloyhtiöille - nykyisillä resursseilla taloushallintoa ei voida ”kotiuttaa” kokonaisuudessaan, ostopalvelusopimukset jatkuvat taloushallinnon palveluista toistaiseksi.

Utajärven Yrityspuisto Oy

Utajärven Yrityspuisto Oy on Utajärven kunnan omistama kehitys- ja teollistamisyhtiö. Yhtiön osakepääoma on 1.631.423,02 euroa, kunnan omistusosuus on 100 %. Osakkeita on 970 kpl, joiden nimellisarvo on n. 1681,88 euroa. Yhtiö on rekisteröity 17.10.1997.

Yhtiön toimialana on edistää alueen elinvoimaisuutta ja talouselämää kiinteistöyhtiönä, joka voi hallita omistus- ja vuokraoikeuden nojalla kiinteistöjä ja rakentaa niihin toimi- ja palvelutiloja sekä hankkia niihin sijoitettavia tuotantolaitteistoja vuokrattavaksi, lunastettavaksi tai ostettavaksi. Yhtiö voi tarjota rakennuttamis- ja kiinteistöpalveluita Utajärven kuntakonsernille ja hallita sen kiinteistömässään. Yhtiö voi tuottaa lämpöenergiaa omiin tiloihinsa sekä alueen muihin kiinteistöihin, joihin ei ole tarjolla muuta uusiutuvaa energiaa.

Lisäksi toimialana on harjoittaa yritystoimintaa edistävää neuvonta-, konsultointi-, kehittämis- ja projektitoimintaa ja yhtiö voi omistaa osakkeita ja muita arvopapereita, joihin sijoittaminen parantaa Utajärven kunnan elinvoimaa tai antaa selkeän synergiaedun. Tavoitteena on edistää kunnan elinkeinotoimen tavoitteiden toteuttamista ja uusien työpaikkojen lisäämistä kuntaan. Yhtiö voi myös osallistua muun yritystoiminnan tukipalvelun tuottamiseen.

Utajärven Yrityspuisto Oy:n yhteistyöyritysten suurimmat toimialat ovat muoviteollisuus, elintarviketeollisuus sekä mekaaninen puunjalostus. Yrityksillä on suuntaus keskittyä ydinliiketoimintansa mahdollisimman tehokkaaseen hoitamiseen ja antaa muiden tahojen omistaa kiinteistöt. Tämä menettely on avannut UYP Oy:lle mahdollisuuden tarjota palvelujaan eri toimialojen yrityksille. UYP Oy:n kannattavuus riippuu vuokralle annettujen tilojen määrästä ja niistä saaduista vuokratuloista, sillä edellytyksellä, että vuokraavat yritykset pystyvät maksamaan vuokransa myös taloudellisesti kriittisinä aikoina. UYP Oy:n tuottamat elinkeinopalvelut yrityksille ovat maksuttomia ja siltä osin yhtiön kannattavuus on riippuvainen myös Utajärven kunnan maksamasta palkkiosta elinvoimapalvelujen tuottamisesta. Vuokralle annettuja tiloja ei ole vielä riittävästi ja siksi niitä ansaintalogiikan mukaisesti tulisi rakentaa tai ostaa lisää yhtiön vuokratulojen ja kannattavuuden parantamiseksi.

Toimintavuoden aikana tehtiin korjauksia omistettuihin kiinteistöihin ja niiden laitteistoihin mm. rakennuksia on maalattu, leipomopalvelussa on tehty sisäosien korjauksia, kiinteistöihin on suoritettu lakisääteisiä sähkö tarkastuksia sekä tarkastuksiin liittyviä korjauksia, Mustikkakankaan alueen valvontakamera on uusittu, energiamittausjärjestelmä on hankittu ja lämpölaitosta on korjautettu. Kiinteistöt ovat Yrityspuiston suurin omaisuus, rakennuksista pitää huolehtia ja niiden kunnossapidosta on huolehdittava jatkuvasti.

Toimintavuoden aikana on myös tehty tiivistä yhteistyötä PUUTA-hankkeen kanssa mm. yritysvierrailuiden muodossa sekä puualan yrittäjyyden edistämisen suunnittelussa.

Yleisenä tavoitteena oli edelleen yhteistoiminnan tiivistäminen erilaisten kehittämis- ja neuvontatahojen kanssa.

Yritysneuvonta Oulunkaaren kuntayhtymän kanssa on toiminut hyvin. Utajärven Yrityspuisto Oy:n järjestämää yritysneuvontaa on tehnyt enimmäkseen Oulunkaaren kuntayhtymän yritysasiainmies Ilkka Pirttikoski. Myös muiden toimijoiden, esimerkiksi BusinessOulun palveluja käytetään yritysneuvonnassa.

Uuden yritystoiminnan käynnistämiseksi ja siirtymiseksi paikkakunnalle käytiin yhteistyöneuvotteluja eri tahojen kanssa vuoden aikana useita. Liiketoimintasuunnitelmia valmistui runsaasti. Tämä työ on jatkuvaa ja tehokasta mahdollisuuksien etsimistä.

Liikevaihto ja tuloksen muodostuminen

Päätyneen tilikauden liikevaihto oli yhteensä 730 102,55 euroa (edellinen vuosi 481 406,93 euroa), liikevaihdot sisältävät Utajärven kunnan antaman palkkion elinvoiman tuottamisesta. Tilikauden tulos on 226 694,62 euroa (edellisen vuoden tulos oli -341 088,25 euroa).

UYP Oy:n tase oli edellisenä vuonna 3 810 686 euroa ja vuoden 2016 lopussa taseen loppusumma oli 3 918 118 euroa. Omaa pääomaa oli alaskirjausten jälkeen jäljellä 303 149,54 euroa.

Vuoden 2016 aikana UYP Oy:n yritysalueiden kehittämistoimet olivat lähinnä yritysneuvonnan tehostamista, uusien yrittäjien kanssa neuvotteluja, vuokralaisyriyten auttamista selviytymään velvoitteistaan sekä toimitilojen ja laitteistojen kunnostamista.

Tulevaisuuteen varautuminen

Yritystoimintaa varten on kunnalle ostettu lisää maata, jotta saataisiin suurempi yhtenäinen alue tarjottavaksi suurenkin alueen tarvitseville yrityksille. Alueet liittyvät Mustikkakankaan teollisuusalueeseen sekä kirkonkylällä Lämpötien suunnassa rataan ja valtatiehen.

Yritystoiminnan monipuolistaminen Mustikkakankaalla ja koko kunnassa luo alueelle edellytyksiä synergiaetuihin ja vahvistaa kunnan elinvoimaa. Yritysten määrän kasvaessa UYP Oy:n haavoittuvuus esim. suhdanteiden muuttuessa vähenee. Pidemmän aikavälin tavoite on yritysten kansainvälistymisen edistäminen.

Hallitus ja toimitusjohtaja

Yhtiön hallituksen nimeää vuosittain yhtiökokous vuodeksi kerrallaan. Utajärven Yrityspuisto Oy:n osa-aikaisena toimitusjohtajana on toiminut Ilkka Pirttikoski maaliskuun loppuun 2016 saakka.

1.4.2016 alkaen toimitusjohtajana on toiminut Vuokko Paso.

Elinvoimasektorin tulevasta toiminnasta

Utajärven Yrityspuisto Oy noudattaa Utajärven kunnassa kesällä 2016 hyväksyttyä uutta elinvoimaohjelmaa. Tavoitteena on saada kuntaan monipuolinen yrityskehitys ja palvelut. Yritysten lisääntyminen ja toimivien yritysten kasvaminen auttavat kunnan tärkeimmän strategisen tavoitteen toteuttamista eli Utajärven kunnan väkiluvun kehityksen kääntämistä kasvuun. Utajärven Yrityspuisto Oy:n tavoitteena on saada kaikki tyhjät yritystilat mahdollisimman pian käyttöön.

Yritysneuvontaa ja – koulutusta tehostetaan. Yritysvalmennuskoulutus järjestetään yhteistyössä elinvoimatiimin kanssa syksyllä 2017. Yritysten verkostoitumista ja kasvua edistetään kaikin mahdollisin keinoin. Samoin kehitetään yrittäjyyden lisäämiseen tähtäävää yhteistyötä oppilaitosten, hankkeiden, yrittäjien ja yrittäjähdistyksen kanssa.

Yrityspuiston selkeä ja tavoitteellinen tulevaisuudensuunnitelma on tekeillä samoin kuin yrityksille suunnattava palvelupaketti. Olemassa olevaa yritystoimintaa edistetään. Samanaikaisesti on Utajärven Yrityspuisto Oy:n sekä kunnan tehtävä päätöksiä, miten menetellään vuokraisten kanssa, jotka eivät pysty maksamaan vuokriaan.

Uuden yritystoiminnan tarvitsemia tiloja tarkastellaan tarpeen mukaan tapauskohtaisesti. Lähtökohdaisesti toteutetaan toimet, joilla pystytään lisäämään työpaikkoja ja säilyttämään entisiä. Nykyisten tilojen saneeraus ja laajentaminen on katsottava merkittäväksi keinoksi säilyttää ja lisätä työpaikkoja.

1.6.4 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa,

- miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty
- onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella
- miten konsernivalvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitettu kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä suosituksen on kunnanhallitus hyväksynyt 2.9.2014 § 201. Tytäryhtiöiden tulee toiminnassaan noudattaa itselleen hyväksymiään suosituksista ilmeneviä periaatteita. Konserniohje päivitettiin 28.2.2017 Valtuustossa, koska uusi kuntalaki tuli voimaan 2017 konserniohjauksen osalta.

Kuntalain 47 §:n mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin.

- 1) kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
- 4) velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- 5) konsernin sisäisistä palveluista;
- 6) kunnan tytäryhteisöjen hallituksen kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- 7) kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Kuntalain 48 §:n mukaan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon kuuluvien tehtävistä ja toimivallan jaosta. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa

omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

1.6.5 KONSERNIN TILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut

	2016 1 000 €	2015 1 000 €
Toimintatuotot	27 516	26 720
Toimintakulut	-46 422	-46 835
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-3	4
Toimintakate	-18 909	-20 110
Verotulot	10 291	10 224
Valtionosuudet	12 432	11 955
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	65	95
Muut rahoitustuotot	10	40
Korkokulut	-153	-195
Muut rahoituskulut	-1	-2
Vuosikate	3 735	2 007
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 592	-2 086
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	1 143	-79
Tilinpäätössiirrot	-3	-2
Tilikauden verot	-2	-1
Laskennalliset verot	-7	1
Vähemmistöosuudet	-6	1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 122	-80

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut %	59,27	57,05
Vuosikate / poistot %	144,10	96,20
Vuosikate, e/as.	711	703
Asukasmäärä	2824	2857

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2016 1 000 €	2015 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3735	2007
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-2	-1
Tulorahoituksen korjaukset	88	-644
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2100	-3710
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	396
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	87	20
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 807	-1 932
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset	-53	
Antolainauksen vähennykset	152	1492
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1677	2517
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1784	-1613
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-12	-1286
Oman pääoman muutokset	-9	-12
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-5	-4
Saamisten muutokset	-214	594
Korottomien velkojen muutokset	-968	179
Rahoituksen rahavirta	-1 220	1 867
Rahavarojen muutos	587	-65
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3597	3011
Rahavarat 01.01.	3010	3076
Rahavarojen muutos	587	-65

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja inv.rahavirran kertymä 5v., 1000€	1190	278
Investointien tulorahoitus %	177,84	60,55
Lainanhoitokate	2,01	1,22
Kassan riittävyys pv	26,00	20,99
Asukasmäärä	2824	2857

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2016	2015	VASTATTAVAA	2016	2015
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	25 777	26 378	OMAPÄÄOMA	12 614	11 494
Aineettomat hyödykkeet	467	415	Peruspääoma	9055	9055
Aineettomat oikeudet	86	88	Muut omat rahastot	67	66
Muut pitkävaikutteiset menot	355	301	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	2369	2453
Ennakkomaksut	25	26	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1122	-80
Aineelliset hyödykkeet	21 937	22 744	VÄHEMMISTÖOSUUDET	66	60
Maa- ja vesialueet	1238	1226	POISTOERO JA VAPAAEHT.		
Rakennukset	16 668	16 772	VARAUKSET	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2798	2949	Poistoero	0	0
Koneet ja kalusto	769	808	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	129	134	PAKOLLISET VARAUKSET	516	386
Ennakkomaks. ja kesk.hankinn.	334	855	Muut pakolliset varaukset	516	386
Sijoitukset	3 371	3 219	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	295	69
Osakkuusyhteisöosuudet	48	500	VIERAS PÄÄOMA	19 665	20 063
Muut osakkeet ja osuudet	974	284	Pitkäaikainen	12 476	12 492
Joukkovelkakirjalainasaamiset	14		Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	10325	10157
Muut lainasaamiset	2334	2435	Lainat julkisyhteisöiltä	1815	2029
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	289	63	Muut velat/Liittymism.	336	306
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 091	5 631	Lyhytaikainen	7 188	7 571
Vaihto-omaisuus	92	86	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1455	1532
Saamiset	3 401	2 502	Lainat julkisyhteisöiltä	213	211
Pitkäaikaiset saamiset	770	197	Saadut ennakot	11	10
Lyhytaikaiset saamiset	2630	2305	Ostovelat	2087	1886
Rahoitusarvopaperit	127	121	Muut velat	506	433
Rahat ja pankkisaamiset	3470	2921	Siirtovelat	2878	3471
			Laskenall.verovelat	35	28
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 157	32 072
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 157	32 072			
			omavaraisuusaste%	38,26	36,04
			suhteellinen velkaantuneisuus %	39,12	41,01
			kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000e	3492	2372
			kertynyt ylijäämä (alijäämä)/as.	1237	830
			Konsernilainat e/asukas	5009	4983
			Konsernin lainak. 31.12.,1000e	14146	14235
			Konsernin lainasaamiset,1000e	2349	2434
			asukasmäärä	2824	2857

1.6.6 KESKEISET LIITETIEDOT

Uuden kuntalain 118.3§:ssä säädetyt erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn johtavat kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat tunnusluvut määräytyvät konsernitason taloustietojen perusteella, mikä antaa aiempaa luotettavamman kuvan kunnan talouden kokonaisuudesta. Kuntakonsernin tilinpäätöstiedot kerätään lain voimaan tullessa vain taseen osalta.

Arviointimenettelyssä siirrytään kuntakonsernin tunnuslukuihin vuonna 2017, jolloin käytettävissä pitäisi olla vuosien 2015 ja 2016 tilastotiedot. Vuosina 2015 ja 2016 arviointimenettelyyn sovelletaan kuntalain voimaan tullessa voimassaolevia kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain ja sen perusteella annetun asetuksen mukaisia peruskuntien tunnuslukuja

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kunnan vuoden 2016 tilinpäätöksen tulos on 744 673,86 euroa

Kunnanhallitus on esittänyt (§37, 21.2.2017) ja valtuusto hyväksynyt (§10, 28.2.2017) v. 2016 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tehdään 400 000 euron investointivaraus: Taajaman runkovesijohto
2. Tehdään 150 000 euron investointivaraus: Kaavatiet

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 194 673,86 euroa siirretään tilikauden ylijäämä tilille

Kertyneet ylijäämät	4 091 460,22 euroa
v. 2016 ylijäämä	194 673,86 euroa
Ylijäämä yhteensä	4 286 134,08 euroa

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

2.1.1 HALLINTOPALVELUT

Hallintopalveluiden tehtäväalue

Hallintopalveluiden tehtäväalueeseen kuului valtuuston, kunnanhallituksen, tilintarkastuksen, lupaja valvontalautakunnan, keskusvaalilautakunnan, ikäihmisten-, lasten ja nuorten- ja työikäisten valmistelutoimikunnan, arviointitoimikunnan, kunnan johtamisen, edustamisen ja tiedottamisen, hallintotiimin ja työntekijöiden työterveyshuollon menot.

Ulkopuolisilta ostettavia palveluja ovat Oulunkaaren kuntayhtymältä ostetut kuntapalvelutoimiston talous- henkilöstö- ja tietohallintopalvelut sekä viestintäasiantuntijan ja eläkeasiamiehen –palvelut.

Hallintopalveluiden talousarvion toteutuminen

	TA 2016	TA-2016 muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2016	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	55 230		55 230	80 915,84	-25 685,84	146,5
Toimintamenot	1 711 666	140 000	1 851 666	1 713 661,05	138 004,95	92,5
Netto (toimintakate)	1 656 436	140 000	1 796 436	1 632 745,21	163 691	90,9
Sisäiset						
Toimintatulot	233 150		233 150	256 031,09	-22 881,09	109,8
Toimintamenot	1 000		1 000	33 700,29	-32 700,29	-100,0
Netto (toimintakate)	232 150		232 150	222 330,80	9 819,20	95,8
Yhteensä						
Toimintatulot	288 380		288 380	336 946,93	-48 566,93	116,8
Toimintamenot	1 712 666	140 000	1 852 666	1 747 361,34	105 304,66	94,3
Netto (toimintakate)	1 424 286	140 000	1 564 286	1 410 414,41	153 871,59	90,2

Hallintopalveluiden talousarvion toimintakate alittui 153 871,59€

Hallintopalveluiden tunnuslukuja/mittareita

TUNNUSLUKU / MITTARI	TP 2015	TP 2016
(ulkoiset luvut) asukasm.	2857	2824
Hallintopalveluiden nettomenot €/as.	536	578
Hallintotiimi, nto €/as.	117	116
Kunnan tietohall.(tilit 4342,4362) kulut, €	197952	206927
Kunnan tietohallinnon kulut €/as.	69	73
Oulunk.tietohallinnonkulut (Utaj.) €/as.	49	48
Oulunk. henkilöstöpalvelut -kulut (Utaj.) €/as.	15	13
Ouluk. talouspalvelut -kulut (Utaj.) €/as.	33	34
Luottamuselinhallinto €/as.	57	92

Hallintopalvelujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2016

Tavoite	Toimenpide / Mittari	Toteutuma
1. Terve kuntatalous	<ul style="list-style-type: none"> - Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus <50 % - Omavaraisuusaste > 50 % - Lainamäärä ei saa ylittää maan keskiarvoa enemmän kuin 50 % - Vuosikate positiivinen - Tuloveroprosentti enintään 0,5 %-yksikköä maan keskiarvoa korkeampi - Taseessa on ylijäämää 	<ul style="list-style-type: none"> - Toteutui 37,43 % - Toteutui 57,58 % - Toteutui. 2455e/as. koko maan ka. 2938e/as. - Toteutui - Ei toteut. Keskim.tulovero% 19,87 (Utajärvellä 20,5%), - Toteutui
2. Sähköiset palvelut	<ul style="list-style-type: none"> - Sähköisen asiakirjahallinnon prosessi aloitettu 	<ul style="list-style-type: none"> - Toteutui
3. Motivoiva henkilöstöpolitiikka	<ul style="list-style-type: none"> - Sairauspoissaolot laskee - Henkilöstö jää vanhuuseläkkeelle, ei työkyvyttömyyseläkkeelle - Työvoiman vaihtuvuus vähäistä 	<ul style="list-style-type: none"> - Toteutui - 417 pv - Toteutui 0 hlöä - Vaihtuvuus vähäistä
4. Nykyaikainen johtaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Johtamisjärjestelmän modernisointi laatujärjestelmän uusimisprosessissa 	<ul style="list-style-type: none"> - Käynnistynyt USO3 myötä ja toimintajärjestelmän päivittämisen myötä

Tiedonohjaussuunnitelman laatiminen on edennyt suunnitelman mukaisesti Oulunkaaren ja Oulunkaaren kuntien kanssa. Therefore -dokumentinhallintaohjelman käyttöä on laajennettu. Sähköpöytiä on edelleen hankittu henkilöstöhallinnon budjetista mm. Pällin talon tilaan. Pöytiä on tällä hetkellä yhteensä 31 kpl.

Valtiovarainministeriön sähköisiä asiointipalveluja on otettu käyttöön palvelujen valmistuttua. Hallintotiimi hoitaa kunnan ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n toimistotehtävät. Yhteispalvelupisteessä hoidetaan kunnan, Kelan ja Te-toimiston avustavat asiakaspalvelutehtävät.

Utajärven kunta on ollut mukana USO3, Uuden sukupolven organisaatio ja johtaminen -hankkeessa. Kuntien rooli ja palvelurakenteet ovat muotoutumassa uudelleen – nyt jos koskaan on tarvittu kuntajohdon yhteistä uudistamistyötä ja sitä on haettu USO3 –hankkeen kautta. Uuden sukupolven organisaatiot – verkosto on tarjonnut tälle työlle oivan alustan. USO on osallistujakuntien vertaisoppimis- ja vertaistukiverkosto, kokemus ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallinen kehittämistyön konsulttina. Vuoden 2017 alussa käynnistyi neljäs kaksivuotinen USO-verkostokausi, jonka työskentelyssä painottuvat tulevaisuuden kunnan toiminnan kirkastaminen, kuntien strategisen johtamisen ja verkosto- ja konsernijohtamisen kehittäminen sekä muutoksessa johtaminen.

Valtuustokauden vaihtuminen ja uusien maakuntaorganisaatioiden käynnistämisestä johtuva siirtymäkausi luovat tarpeen ajantasaiselle valtakunnalliselle tiedolle ja vertaiskuntien kokemustietämykselle sekä vaatii johtamiselta onnistunutta muutosten hallintaa ja uudistumiskykyä.

Hankintayksikköinformaatiotilaisuuksia on saatu kuukausittain Oulunkaaren hankkeen myötä etäyhteydellä vuonna 2016. Hankintayksikköinformaatiotilaisuuksien sisällöt ovat olleet: Hankintamenettely ja sähköinen huutokauppa, sosiaaliset ja ympäristökriteerit hankintalaissa, innovatiiviset hankinnat, hankintojen sähköistäminen, lähiruoka hankinnoissa, käyttöoikeussopimukset ja vaikuttavuuden hankinta.

Arviointitoimikunta on toimielin, jonka tehtävänä on elämänkaarimukaisten toimikuntien toiminnan valvominen ja kehittäminen tarkastuslautakunnan apuna. Lisäksi arviointitoimikunta on arvioinut kunnanhallituksen, valtuuston, yhteistyötoimikunnan, kaavatoimikunnan, lupa- ja valvontalautakunnan ja mökkiläistoimikunnan toimintoja.

Arviointitoimikunta kehitti webstreamauksen tiedottamiskanavaksi valtuustolle, kunnanhallitukselle, toimikunnille ja viranhaltijoille. Arviointitoimikunta on suositellut kaikkien toimikuntien yhteisten kokousten järjestämistä. Kaikkien toimikuntien yhteisiä kokouksia on pidetty mm. tila-asioiden ja ympäristöasioiden teemoilla. Elinvoimaohjelmaa on myös käsitelty toimikuntien yhteisissä kokouksissa.

Arviointitoimikunta järjesti kyselyn kaikille toimikunnille vuonna 2015 toimikuntien toiminnan kehittämistä. Kysely purettiin joulukuussa 2015 ja lisäksi järjestettiin helmikuussa 2016 kaikille valtuutetuille kyselyn purkamistilaisuus. Toimikuntien toimintaa on kehitetty sopimalla kolme toimikuntien yhteistä kokousta vuodelle 2016, jonne vietiin kaikkia toimikuntia koskevat kuntastrategian asiat. Vuoden 2016 alussa toimikunnat kokoontuivat elinvoimaohjelman suunnitteluun. Kaikkia toimikuntia koskevia yhteisiä asioita ovat mm. elinvoima, sähköiset palvelut, tila-asiat ja markkinointi.

Arviointitoimikunnasta osallistuttiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen päiville Kajaaniin 13.–14.10.2016. Päivien aikana tuotiin monipuolisesti esille asioita, jotka tukevat pohjoissuomalaisen hyvää arkea. Päivien teemana oli Tulevaisuuden kunta hyvinvoinnin edistäjänä.

Seudullisen kuntapalvelutoimiston toiminta vuonna 2016

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut tuotettiin Iille, Pudasjärvelle, Simolle, Utajärvelle, Vaalalle ja Oulunkaaren kuntayhtymälle. Simon kunta on ollut mukana kuntapalvelutoimistossa vuoden 2011 alusta lähtien. Lisäksi kunnille myytiin erillisten sopimusten mukaisesti palkka- ja eläkeasiamiespalveluja. Henkilöstöpalveluissa laskutusperusteena oli toimintolaskenta.

Talouspalvelut

Talouspalvelut tuotettiin vuonna 2016 Iin, Simon, Utajärven ja Vaalan kunnille, Pudasjärven kaupungille sekä Oulunkaaren omalle toiminnalle. Laskutusperusteena oli vuonna 2016 toimintolaskenta. Talousarvioon myynti arvioitiin 64 % kunnille ja 36 % omalle tuotannolle, ja laskutuksen teuma oli tilinpäätöksessä 67 % kunnille ja 33 % omalle tuotannolle. Kuntien laskutusennakot olivat 569.979,36 euroa ja lopullinen osuus 603.094,18 euroa, eli lisälaskutusta kunnille syntyi 33.114,82 euroa.

Tietopalvelut

Kuntapalvelutoimiston Tietopalvelut-yksikön perustehtävä on turvata Oulunkaaren kuntayhtymän ja sen jäsenkuntien tietoteknisen toimintaympäristön tarkoituksenmukaisesta toiminnasta. Palvelutuotanto käsittää loppukäyttäjien tuen lisäksi n. 7.000 käyttäjän, 3.600 tietokoneen ja 50 palvelinkoneen sekä alueverkon muodostaman kokonaisuuden ylläpidon. Ylläpidettävien tietokoneiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen nähden noin 14 %. Tietopalveluita tuotettiin vuonna 2016 Oulunkaaren kuntayhtymän, Iin, Simon, Utajärven ja Vaalan kuntien sekä Pudasjärven kaupungin organisaatioille.

Vuoden 2016 merkittävimmät tietopalveluiden toteuttamia kehittämistoimenpiteitä ovat olleet kuntien ja kuntayhtymän yhteisen konesalin uudistaminen sekä sähköposti- ja kalenteripalvelun muutos pilvipalveluna tuotettuun O365-palveluksi.

Kuntapalvelutoimiston hankkeet

Kuntapalvelutoimistossa on käynnistetty johdon raportoinnin hankintaprojekti. Tavoitteena on saada sekä jäsenkuntien että Oulunkaaren käyttöön helppokäyttöinen, palveluna tuotettu johdon raportointiratkaisu, jonka käyttöönotto tapahtuu kahdessa eri vaiheessa. Raportointiratkaisu kilpailutettiin vuoden 2016 aikana ja loppuvuodesta toimittajaksi valittiin Softwave Ohjelmistot Oy. Toimittajan kanssa on aloitettu ensimmäisen vaiheen määrittelytyöt talous- ja henkilöstötiedon raportointia varten.

Yhteensä	lin kunta					Pudasjärvi	Pudasjärven Lämpö Oy	Utajärvi	Vaala	Simo	Kunnat yht	Oulun- kaari	Kaikki Yht
	li	Vesil	li-instit.	Ateria/tila	Yht.								
Henkilöstöpalvelut													
ennako €/v	91 803,48	2 653,44	13 700,88	20 968,68	129 126,48	105 874,20	0,00	41 820,60	63 748,92	74 696,64	415 266,84	337 028,97	752 295,81
2016 toteutunut €	69 597,34	1 460,72	10 736,30	17 910,87	99 705,23	72 116,60	0,00	35 469,88	56 684,12	32 715,26	296 691,09	375 129,06	671 820,15
Palautus-/Lisämaksua + (netto), €	-22 206,14	-1 192,72	-2 964,58	-3 057,81	-29 421,25	-33 757,60	0,00	-6 350,72	-7 064,80	-41 981,38	-118 575,75	38 100,09	-80 475,66
Alv 24 %	-5 329,47	-286,25	-711,50	-733,87	-7 061,10	-8 101,82	0,00	-1 524,17	-1 695,55	-10 075,53	-28 458,18		
Brutto	-27 535,61	-1 478,97	-3 676,08	-3 791,68	-36 482,35	-41 859,42	0,00	-7 874,89	-8 760,35	-52 056,91	-147 033,93		
Talouspalvelut													
ennako €/v	108 525,60	18 426,84	20 283,36	20 820,60	168 056,40	149 325,96	0,00	92 647,92	103 888,32	56 060,76	569 979,36	317 918,40	887 897,76
2016 toteutunut €	95 944,33	23 796,31	19 934,06	26 042,58	165 717,28	172 749,47	4 956,50	95 248,42	104 975,12	59 447,39	603 094,18	292 156,27	895 250,45
Palautus-/Lisämaksua + (netto), €	-12 581,27	5 369,47	-349,30	5 221,98	-2 339,12	23 423,51	4 956,50	2 600,50	1 086,80	3 386,63	33 114,82	-25 762,13	7 352,69
Alv 24 %	-3 019,50	1 288,67	-83,83	1 253,28	-561,39	5 621,64	1 189,56	624,12	260,83	812,79	7 947,56		
Brutto	-15 600,77	6 658,14	-433,13	6 475,26	-2 900,51	29 045,15	6 146,06	3 224,62	1 347,63	4 199,42	41 062,38		
Tietopalvelut													
ennako €/v	301 541,40	2 208,84	13 623,60	18 164,76	335 538,60	313 893,96	0,00	134 073,24	101 990,52	70 369,68	955 866,00	716 270,06	1 672 136,06
2016 toteutunut €	275 545,90	2 056,60	13 330,62	18 107,50	309 040,62	331 249,77	0,00	134 332,19	112 337,54	55 812,96	942 773,08	670 923,36	1 613 696,44
Palautus-/Lisämaksua + (netto), €	-25 995,50	-152,24	-292,98	-57,26	-26 497,98	17 355,81	0,00	258,95	10 347,02	-14 556,72	-13 092,92	-45 346,70	-58 439,62
Alv 24 %	-6 238,92	-36,54	-70,32	-13,74	-6 359,52	4 165,39	0,00	62,15	2 483,28	-3 493,61	-3 142,30		
Brutto	-32 234,42	-188,78	-363,30	-71,00	-32 857,50	21 521,20	0,00	321,10	12 830,30	-18 050,33	-16 235,22		
KAIKKI YHTEENSÄ													
ennako €/v	501 870,48	23 289,12	47 607,84	59 954,04	632 721,48	569 094,12	0,00	268 541,76	269 627,76	201 127,08	1 941 112,20	1 371 217,43	3 312 329,63
2016 toteutunut €	441 087,57	27 313,63	44 000,98	62 060,95	574 463,13	576 115,84	4 956,50	265 050,49	273 996,78	147 975,61	1 842 558,35	1 338 208,69	3 180 767,04
Palautus-/Lisämaksua + (netto), €	-60 782,91	4 024,51	-3 606,86	2 106,91	-58 258,35	7 021,72	4 956,50	-3 491,27	4 369,02	-53 151,47	-98 553,85	-33 008,74	-131 562,59
Alv 24 %	-14 587,90	965,88	-865,65	505,66	-13 982,00	1 685,21	1 189,56	-837,90	1 048,56	-12 756,35	-23 652,92		
Brutto	-75 370,81	4 990,39	-4 472,51	2 612,57	-72 240,35	8 706,93	6 146,06	-4 329,17	5 417,58	-65 907,82	-122 206,77		

2.1.2 ELINVOIMAPALVELUT

Elinvoimapalveluiden tehtävääalue

Elinvoimapalveluiden tehtävääalueeseen kuuluvat Oulun maaseutupalvelut, messut ja tapahtumat, varauskeskus Supan toiminta, erilaisten hankkeiden hallinta ja elinkeinoelämän kehittäminen.

Elinvoimapalveluiden talousarvion toteutuminen ja määrärahan ylitys

	TA 2016	TA-2016 muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2016	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	335 748		335 748	160 526,82	175 221,18	47,8
Toimintamenot	989 065		989 065	1 153 903,94	-164 838,94	116,7
Netto (toimintakate)	653 317	0	653 317	993 377,12	-340 060	152,1
Sisäiset						
Toimintatulot	0		0	62,09	-62,09	0,0
Toimintamenot	50 399		50 399	44 473,57	5 925,43	-100,0
Netto (toimintakate)	-50 399		-50 399	-44 411,48	-5 987,52	88,1
Yhteensä						
Toimintatulot	335 748		335 748	160 588,91	175 159,09	47,8
Toimintamenot	1 039 464		1 039 464	1 198 377,51	-158 913,51	115,3
Netto (toimintakate)	703 716	0	703 716	1 037 788,60	-334 072,60	147,5

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 15.12.2016 elinkeinojen kehittämisspalveluiden lisäoston Utajärven Yrityspuistolta 400 000e:lla ja päätti samalla antaa Elinvoimapalveluille 400 000e ylitysoikeuden.

Utajärven kunta antoi vuonna 2015 yrittäjille suunnatun palvelulupauksen. Tällä palvelulupauksella luotiin pohjat elinkeinoelämän tulevaisuuden kehittämiseksi. Yritysaktivaattorin toiminta käynnistettiin vuoden 2016 aikana. Tavoitteena on edelleen vahvistaa Utajärven kunnan mainetta yrittäjätavallisenä toimijana. Yritysaktivaattorin yhtenä tehtävänä on verkostuttaa yrittäjiä keskinäiseen yhteistyöhön samoin luomaan luontevat yhteydet yrittäjien ja kunnan/Oulunkaaren/Humanpolis Oy:n välille. Vuonna 2016 hahmoteltiin tehtäväkentän toimintamallia. Uudenlaisen toimintamallin suunnittelu ja käytännön toteuttaminen on ollut haastavaa, koska elinkeinojen saralla on useita eri toimijoita mm. Oulunkaaren elinkeinotiimi, Humanpolis Oy, Utajärven yrityspuisto ja kunta. Toimintamallin hionta jatkuu edelleen. Haastavasta tilanteesta huolimatta yhteistyötä yrittäjien ja kunnan välillä onnistuttiin edellisiin vuosiin verrattuna parantamaan. Säännöllisten yrittäjien aamukahvien järjestäminen käynnistettiin. Aamukahvikäytäntö on muotoutumassa tärkeäksi yhteistyömuodoksi yrittäjien ja kunnan välillä.

Opastuskeskus Suppa on Rokua Geopark alueen matkailun pääopastuspiste. Utajärven kunta luopui mökkien varausjärjestelmästä vuoden 2016 alussa. Mökkien varausjärjestelmä siirtyi Suomen keskusvaraamolle. Vuosi 2016 oli siirtymävuosi, jolloin varausjärjestelmässä olevien vuokrakohteiden sopimukset päivitettiin mm. siten, että vuokraajaosapuolena jatkossa toimii Suomen keskusvaraamo. Suomen keskusvaraamolla on tavoitteena saada varausjärjestelmään riittävä määrä varattavia kohteita, jotta he pystyisivät palkkaamaan alueelle pysyvän työntekijän. Opastuskeskus Supan toiminnasta vastasi vuoden 2016 aikana yksi määräaikainen kokoaikainen työntekijä. Opastuskeskus Suppaan on työllistetty vuoden aikana viisi palkkatukilaista. Opastuskeskus Supan toiminnan kehittämistä tullaan jatkamaan vuoden 2017 aikana – tavoitteena on saada alueelle vahva yrittäjyyteen

pohjautuva matkailijoille suunnattu yhteispalvelumalli, jossa alueen julkiset toimijat osallistuvat kohtuullisella panostuksella opastustoiminnan pyörittämiseen.

Elinkeinojen kehittämiseen osallistuttiin erilaisten hankkeiden kautta 162 500 nettopanostuksella, joka Humanpolis Oy:lle maksetun osuuden 54 000 €. Ohjelmakauden 2014-20 mahdollisuudet hyödynnetään tehokkaasti. Kansainväliseen verkostoon kuuluvan Rokua Geoparkin nouseminen kansallisesti tunnetuksi matkailualueeksi jatkoi vahvistumistaan. Yhteydet kiinalaiseen Geoparkiin vahvistuivat lokakuussa tehdyn Xianin matkan kautta. Omana hanketoimintana vuonna 2016 jatkettiin Puuta-hanketta, joka kestää vuoden 2017 loppuun. Tavoitteena on saada Mustikkakankaan alueelle puunjalostusalan yrityskeskittymää. Vuoden 2016 kunnan rahoitusosuus oli 13 528 €.

Oulun seudun Leaderin kautta Utajärvelle vuosina 2015-2016 on myönnetty rahoitusta 56080 €. Avustuksia on myönnetty kolmelle yksityiselle yritykselle sekä Utajärven koiraharrastajat ry:lle. Utajärven kunta maksaa vuosittain kuntaosuutta Oulun seudun Leaderille 15 948,54 €. Tästä hallinnon osuus on 4 120,54 €. Kaikkiaan Utajärven kunnan vuosittainen hankkeisiin käytettävä Leader -rahoitus on 59 140 € - ollen koko Leader -kaudella 413 980 €. Nämä luvut sisältävät kunnan osuutta 20 % ja loput ovat EU:n ja valtion rahoitusosuutta. Leader -hankkeita on vuoden 2016 loppuun mennessä käynnistetty Utajärvellä vähän. Tilanne tulee muuttumaan vuoden 2017 aikana.

Oulujoen moninaiskäyttö (OUMO)-hanketyöryhmä laajeni vuonna 2015 koskemaan koko Oulujoki varren kuntia aivan joen latvoilta Ouluun saakka. Tällä samalla mallilla toimintaa jatkettiin vuonna 2016. Kyse on Fortum Oyj:n ja kuntien yhteistyömallista, jossa jokivarren kunnat yhdessä energia-yhtiön kanssa pyrkivät hankkeiden avulla edesauttamaan mm. rakennetun jokivarren virkistyskäytölle sopivien puitteiden ylläpitämistä. Myös joen vedenlaadun parantamiseen tähtääviä yhteistyöhankkeita on aikojen saatossa tehty. Lohien ylisiirtoa Utosjoelle jatkettiin vuonna 2016. Utajärven kunnan osuus Oumo-yhteistyössä vuonna 2016 oli 25 000 €. Edellisen lisäksi Utajärven kunta satsasi Montan kalansiirtolaitteeseen 50 000 €.

Kehittämisen organisoinnin rakentamista jatkettiin yhä enemmän alueelliseksi. Humanpolis Oy aloitti toimintansa vuoden 2015 alussa Oulujokilaakson kuntien alueellisena kehittämissyhtiönä. Oulunkaaren kuntayhtymän osaamista hyödynnetään myös jatkossa. Tulevaisuuden yhtenä haasteena on saada edelleen nostettua Humanpolis Oy:n rooli aluekehittämisen ytimeen ja tiiviiseen keskustelu- ja toimintayhteyteen kunnan elinvoiman parissa työskentelevien tahojen kanssa. Vuoden 2016 aikana tämä työ käynnistettiin perustamalla Utajärvelle elinvoimatiimi, johon kutsuttiin mukaan kaikki elinvoiman parissa työskentelevät tahot mukaan lukien Humanpolis Oy.

Kehittämisen linjaukset määriteltiin v. 2016 aikana valmistuneessa elinvoimaohjelmassa. Samoin Yrityspuisto Oy:n yhtiöjärjestys ja liiketoimintasuunnitelman uusiminen aloitettiin. Markkinointitoimenpiteitä tehdään markkinointistrategian ja sen toimenpidekorttien mukaisesti. Jatkossa tullaan satsaamaan entistä enemmän alueimagon rakentamiseen – maineen ja imagon vaikutus alueen elinvoimaan tulee nousemaan merkittävään rooliin tulevaisuuden kunnan houkuttelevuuden lisäämisessä.

Maaseutuelinkeinoviranomainen

Maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät: Uuden Oulun, Iin, Pudasjärven ja Utajärven maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue on aloittanut toimintansa 1.1.2013. Järjestelyvastuu on Oulun kaupungilla.

Maksajavirastosopimuksen mukaisesti maaseutuelinkeinoviranomaistoita hoitaa Oulun maaseutu-yksikkö. Henkilöstöä on yhteensä seitsemän ja heillä kaikilla on tehtävien jaon mukaisia töitä koko toiminta-alueella. Päätoimipaikassa Oulussa ympäristötalossa on uudet toimitilat neljälle työntekijälle. Kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Pudasjärven sivutoimipisteessä Karhukunnaalla on uudet toimitilat kahdelle työntekijälle ja Utajärven vakituudessa sivutoimipisteessä kunnantalolla on yksi työntekijä. Iin kunnan sivutoimipisteessä ja Ylikiimingin ja Yli-Iin asiakaspalvelupisteissä käydään viikoittain.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tunnuslukuja

2013	Ii	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	93	348	143	109	693
-niistä kotieläintiloja	37	116	81	31	265
Peltoala ha	2539	10266	3925	4557	21287
Tukihakemukset kpl	547	1964	928	650	4089
Tulvavahingot kpl	2	13	7	0	22
Petoeläinvahingot kpl	1	5	32	1	39
Tuet ja korvaukset milj. €	2,26	8,07	4,63	3,70	18,66
2014	Ii	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	93	339	137	107	676
-niistä kotieläintiloja	37	105	78	37	257
Peltoala ha	2565	10291	3940	4557	21353
Tukihakemukset kpl	638	2210	1069	777	4694
Petoeläinvahingot kpl	0	8	31	2	41
Tuet ja korvaukset milj. €	2,30	8,23	4,79	3,82	19,14
2015	Ii	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	93	322	130	98	643
-niistä kotieläintiloja	32	101	75	36	244
Peltoala ha	2520	10215	4001	4582	21318
Tukihakemukset kpl	589	1973	990	702	4254
Petoeläinvahingot kpl	0	7	33	4	44
Tuet ja korvaukset milj. €	2,06	8,36	4,73	3,95	19,10
2016	Ii	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	87	315	126	93	621
-niistä kotieläintiloja	34	86	71	34	225
Peltoala ha	2460	10120	3994	4483	21057
Tukihakemukset kpl	536	1838	884	621	3879
Petoeläinvahingot kpl	2	7	31	1	41
Tuet ja korvaukset milj. €	2,01	8,24	4,65	3,90	18,80

Oulunkaaren elinkeinopalvelut

Utajärven kunta on mukana hankeyhteistyössä laajempien alueellisten organisaatioiden kautta. Vuoden 2016 aikana tehtiin päätös, että Oulunkaaren elinkeinoyksikön voimin ei enää suunnitella uusia hankkeita. Olemassa olevat hankkeet (työtakomo-, ok-kasvuverkosto- ja kantamahanke) viedään loppuun tulevana vuosina. Lisäksi Oulunkaarella on menossa Energiaplus, rakennuskivituotannon resurssitehokkuuden kehittäminen, hankinta-asiamies sekä Pk-yritysten omistajanvaihdosten muutostilanteiden hallinta – osallisuushankkeet, joista Utajärven kunta saa mm. asiantuntijuutta käyttöönsä.

Oulunkaaren yhtymähallitus päivitti 23.1.2013 seudullisen elinkeinostrategian ”Oulunkaaren elinkeinostrategia 2013–2016”. Lisätietoa strategiasta <http://www.oulunkaari.com/sivu/fi/yrittajalle/elinkeinostrategia>

Alla olevassa taulukossa on seudullisen yritysneuvojan yrityskontaktit 1.1.- 31.12.2016 seuraavasti:

- Yritysten perustamiseen liittyvät kontaktit (tapaamiset tai puhelinneuvonta)
- Perustetut yritykset, lakanneet yritykset ja yritysten nettolisäys sekä niiden perustettujen yritysten määrä, joissa yritysneuvoja on ollut mukana
- Olemassa olevien yritysten neuvontaan liittyvät kontaktit (mukana on osittain samoja yrityksiä), Yritysneuvojan kontaktimäärät ja niistä syntyneiden rahoitus- ja tukihakemusten määrät
- Sidosryhmäkontaktit (tapaamisia tai puhelimitse hoidettuja)

Kunta	Yritysten perustaminen					Yritysneuvonta		Sidosryhmät
	kontaktit	perustetut yrit. yht.	perustamisessa yritysn. mukana	lakanneet yritykset	yritysten nettolisäys	kontaktit	tulosteet	kontaktit
Ii	32	38	9	34	4	35	4	
Pudasjärvi	23	36	10	30	6	69	6	
Utajärvi	24	10	9	18	- 8	49	5	
Vaala	9	10	3	15	- 5	6	3	
Kaikki yht.	88	94	31	97	- 3	159	18	42

2.1.3 HYVINVOINTIPALVELUT

Hyvinvointipalvelujen palvelualue kattaa Hyvinvoinnin edistämisen (sisältää myös turvallisuuden, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämisen sekä verkostoitumisen alueellisiin ja kansallisiin hyteverkostoihin), maahanmuuttopalvelut, työllisyyspalvelut (työpajatoiminta ja palkkatukityöllistäminen) nuorten työpaja, etsivä nuorisotyö, kuntouttava työtoiminta, nuorten kesätyöllistäminen ja Oulunkaaren kuntayhtymältä ostettavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toteutuminen

	TA 2016	TA-2016 muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2016	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	266 190		266 190	289 375,34	-23 185,34	108,7
Toimintamenot	12 066 507	0	12 066 507	11 595 791,30	470 715,70	96,1
Netto (toimintakate)	11 800 317	0	11 800 317	11 306 415,96	493 901	95,8
Sisäiset						
Toimintatulot	0		0	0,00	0,00	0,0
Toimintamenot	21 305		21 305	22 382,56	-1 077,56	-100,0
Netto (toimintakate)	-21 305		-21 305	-22 382,56	1 077,56	105,1
Yhteensä						
Toimintatulot	266 190		266 190	289 375,34	-23 185,34	108,7
Toimintamenot	12 087 812		12 087 812	11 618 173,86	469 638,14	96,1
Netto (toimintakate)	11 821 622	0	11 821 622	11 328 798,52	492 823,48	95,8

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toimintakate alittui 492 823,48€

Hyvinvoinnin edistäminen

Kuntalain 1 §:n mukaisesti kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa.

Hyvinvointia edistääkseen kunta:

- kehittää kunnan elinvoimaa ja toimintakykyä pitkäjänteisesti ja kokonaisvaltaisesti.
- tunnistaa eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeet sekä -odotukset ja luo sille edellytyksiä mm. hyvinvointipalveluilla.
- ehkäisee ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta.
- tiedostaa, että hyvinvoinnin edistäminen on kunnan asukkaiden ja eri yhteisöjen yhteinen asia.

Utajärvellä on panostettu hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseen jo useiden vuosien ajan. Kunnan johtoryhmä vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen systemaattisesta johtamisesta. Hyvinvointityön vaikutuksia seurataan ja arvioidaan hyvinvointitiedolla johtamisen tueksi kehitetyssä sähköisessä hyvinvointikertomuksessa, jossa käydään tarkemmin läpi kunnan hyvinvoinnin tilaa. Laaja hyvinvointikertomus (-suunnitelma) työstetään valtuustokausittain. Hyvinvointiraportti viedään vuosittain valtuuston hyväksyttäväksi. Arvioinnin pohjalta nousevat Hyvinvoinnin edistämisen kehittämisalueet kirjataan seuraavan vuoden strategiakortteihin.

Merkittävän terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen haaste vuoden 2016 aikana oli edelleen kunnan korkea sairastavuus. Vuonna 2015 Terveyspuntarin (KELA) vakioimaton sairausindeksi oli Utajärvellä 166,4 %, mikä tarkoittaa sitä, että Utajärvellä esiintyy kansantauteja 66,4 % enemmän kuin maassa keskimäärin. Indeksillä on laskenut edellisistä vuosista (luku oli 171,8 % vuonna 2011), mutta se on edelleen Pohjois-Pohjanmaan kolmanneksi korkein. Vaalan vastaava luku oli 186,7%. Utajärven vakioitu sairastavuusindeksi oli 133,9 %, missä on myös laskua edellisiin vuosiin verrattuna. Luku on Pohjois-Pohjanmaan kuntien seitsemänneksi korkein, kun se oli edellisenä vuonna neljänneksi korkein.

Terveyspuntarin sairastavuusindeksi, Kela:

Vakioimaton

		Aika					
		2015	2014	2013	2012	2011	2010
Alue	Indeksi						
Utajärvi	Sairastavuusindeksi	166,4	165,9	171,1	168,6	171,8	169,7
Vaala	Sairastavuusindeksi	186,7	177,7	182,3	178,3	170,8	166,6

Vakioitu

		Aika					
		2015	2014	2013	2012	2011	2010
Alue	Indeksi						
Utajärvi	Sairastavuusindeksi	133,9	136,1	140,7	140,9	145,9	144,7
Vaala	Sairastavuusindeksi	136,1	133,2	138,3	135,8	132,1	129,2

Hyvinvointipalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2016

Hyvinvoinnin edistämisen palvelusuunnitelma on kuntalaisten fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen, emotionaalisen ja hengellisen hyvinvoinnin edistäminen huomioiden hyvinvoinnin eri ulottuvuudet: osallisuus ja vaikuttaminen, elämänlaatu ja –hallinta, henkinen hyvinvointi, terveys- ja toimintakyky, turvallisuus, opiskelu ja työ, tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus, asuminen ja ympäristö sekä toimeentulo.

Tavoitteena on

- Hyvinvointilupauksen toteuttaminen
- Pakolaisten kotouttaminen
- Terveyserojen kaventaminen

Toiminnalliset tavoitteet olivat

Tavoite	Toimenpide / Mittari	Toteutuma
1. Hyvinvoinnin monialainen kehittäminen	- Laajennetun Hyte-ryhmän kokoontuminen min. 4 krt/vuosi	- Toteutui
2. Verkostoituminen ja uusimman hyte-tiedon hyödyntäminen	- Alueellisiin hyte-ryhmiin osallistuminen min 2 krt/vuosi - Kansallisiin hyte-verkostoihin osallistuminen min. 2 krt/vuosi	- Toteutui - Toteutui
3. Turvallisuuden lisääminen	- Turvallisuustyöryhmän toiminta, kokoontuminen min. 2 krt/vuosi - Kylien turvallisuustyön kehittäminen - Liikenneturvallisuustyön toteuttaminen	- Toteutui - Toteutui - Toteutui
4. Lasten palvelujen yhteensovittaminen	- Lasten ohjaus- ja palveluverkoston kokoontuminen min. 2 krt/vuosi	- Utajärvi on mukana Oulunkaaren kuntien yhteisissä Lapset puheeksi- ja LAPE-työryhmissä, jotka ovat kokoontuneet useita kertoja.
5. Kotouttamistyön toteuttaminen ja kehittäminen	- Kotouttamissuunnitelman työstäminen ja toteuttaminen	- Toteutui

Maahanmuuttajapalvelut aloitti uutena palvelualueena vuoden 2016 alussa. Kuntaan perustettiin määräaikainen maahanmuuttajapalvelujen ohjaajan tehtävä (31.12.2018 asti). Ohjaajan vastuualueeseen kuuluu maahanmuuttajatyön koordinointi ja kehittäminen sekä pakolaisten kotouttamisen toteuttaminen ja kehittäminen. Kuntaan saapui 31 kongolaista ajalla 7.4.-4.7. Kotouttamistyötä on

tehty yhteistyössä Ely-keskuksen, Oulunkaaren kuntayhtymän, SPR:n ja muiden järjestöjen, seurakunnan ja vapaaehtoisten kuntalaisten kanssa. SPR järjesti tammikuussa ystävätoiminnan kurssin, johon osallistui 21 henkilöä, ja lisäksi järjestö aloitti uuden Kansainvälinen klubi-toiminnan. Ystävätoiminnan kurssin käyneet vapaaehtoiset toimijat ja muutkin kuntalaiset ovat tehneet erittäin onnistunutta kotouttamistyötä. Kesän aikana järjestettiin kouluikäisille koko kesän kestänyt Monikulttuurinen päiväleiri-toiminta, mikä auttoi kouluikäisiä tutustumaan uuden kotimaan oman ikäisiin lapsiin ja suomalaisten lasten elämään. Osa nuorista oli keväällä ja kesällä työharjoittelussa ja kesätöissä. Elokuussa kaikki kouluikäiset lapset aloittivat elokuussa koulun, alle kouluikäiset lapset päivähoiton ja aikuiset Ely-keskuksen järjestämän kotouttamiskoulutuksen. Maahanmuuttopalvelujen talousarvion toimintakate ylittyi 8 086 €, mikä johtui siitä, että osa vuodelle 2016 kuuluvista korvauksista saadaan vasta vuoden 2017 aikana.

Laadunhallinnan palvelusuunnitelma varmistaa ja kehittää kunnan toiminnan laatua ja tehokkuutta. Tavoitteena on toteuttaa laatu- ja toimintajärjestelmää kunnan johtamis- ja kehittämistyötä optimaalisesti tukevana systemaattisena toimimallina

Tavoite	Toimenpide / Mittari	Toteutuma
Laatu- ja toimintajärjestelmän vaikiinnuttaminen tukemaan kunnan johtamis- ja kehittämistyötä	<ul style="list-style-type: none"> - Esimiesryhmä käsittelee laatuasioita kokouksissaan - Laatuajärjestelmän mukaiset CAF-arvioinnit sekä johdonkatselmus toteutuvat 	<ul style="list-style-type: none"> - CAF arviointia tehtiin vanhuspalveluille - Toimintajärjestelmää päivitettiin ja täydennettiin

Laadunhallinnan talousarvion toimintakate ylittyi 30 887 euroa, mikä johtui siitä, että toimintajärjestelmää päivittämiseen ja CAF arviointiin käytettiin myös ulkopuolista asiantuntemusta.

Työllistämispalveluiden palvelusuunnitelma oli hoitaa työllisyyttä ratkaisukeskeisellä toimintamallilla, jossa keskitytään yksilön vahvuuksien vahvistamiseen ja niiden esteiden poistamiseen, jotka ovat työllistymisen esteenä. Toiminta lähtee yksilön tarpeesta ja se on luonteeltaan moniammatillista verkostotyötä.

Työllistämispalveluihin kohdistui vuoden 2016 aikana useita muutoksia. Muutosten seurauksena kuntien rooli vaikeimmin työllistyvien henkilöiden työllistämispalveluista ja niiden rahoittamisesta korostui entisestään. Palkkatukityöllistämiseen käytettävien TE-palvelujen määrärahojen arvioitiin valtakunnallisesti laskevan vuonna 2016 n. 15 %. Utajärven osalta palkkatukimäärärahoja käytettiin vuonna 2016 kuitenkin 9,5 % enemmän kuin vuonna 2015. Vuoden 2015 alussa voimaan tullut laki monialaisen yhteispalvelun järjestämisestä oli voimassa täysimittaisesti vuoden 2016 alusta lukien. Toimintamallin tavoitteena on edistää monialaista tukea tarvitsevien työnhakijoiden työllistymistä tarjoamalla heille julkisia työvoimapalveluja, kuntien tarjoamia työllisyyttä edistäviä palveluja ja sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluja yhden luukun periaatteella. Käytännössä tämä tarkoitti Pohjois-Pohjanmaalla sitä, että alueelle luotiin Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) yhteistoimintamalli, jossa TE-toimisto, kunta ja Kela yhdessä arvioivat työttömien palvelutarpeet ja suunnittelevat heille työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet sekä vastaavat työllistymisprosessiin etenemisestä ja seurannasta. TE-palvelujen etukäteisarvio monialaisen yhteispalvelun potentiaalisen kohderyhmän suuruudesta Utajärvellä oli 40 henkilöä. TYP-toimintaa järjestettiin Utajärvellä vuoden 2016 aikana kolme päivää ja tapaamisiin osallistui 9 henkilöä.

Työllisyysuunnitelmassa vuodelle 2016 Työllistämispalvelujen ensisijaisiksi kohderyhmiksi määriteltiin alle 30-vuotiaat nuoret ja 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneet henkilöt. Työllistämispalvelujen tavoitteet asetettiin korkeiksi, mutta kunnasta riippumattomien syiden johdosta kaikkia asetettuja tavoitteita ei saavutettu:

Tavoite / toteutuma:

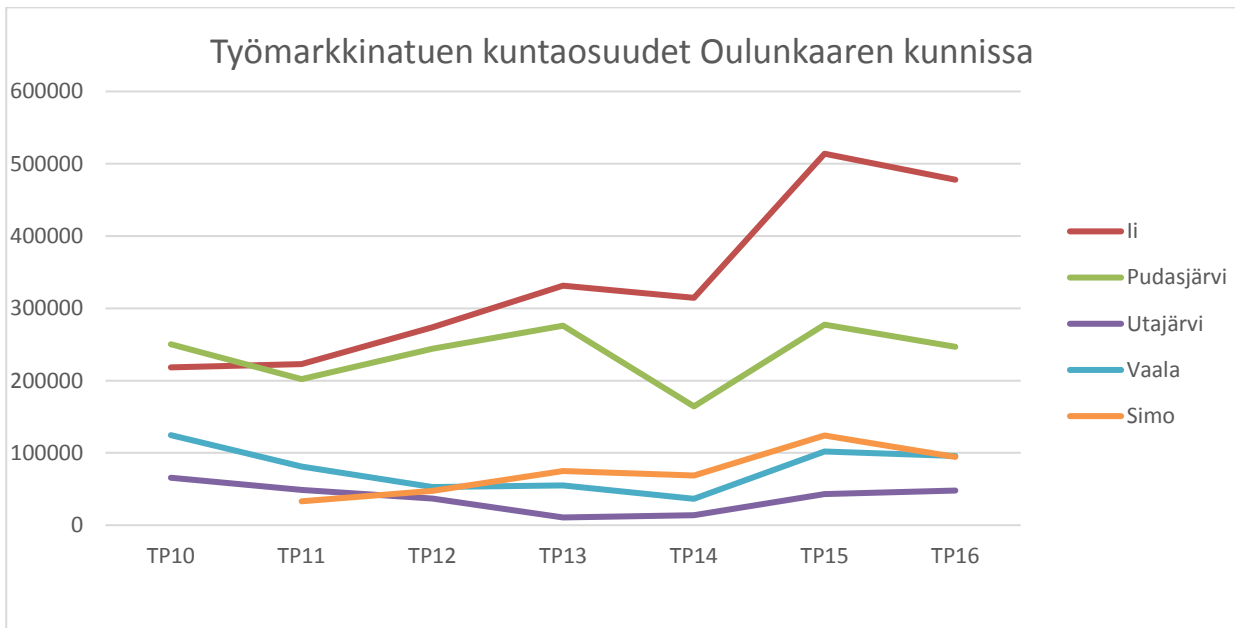
- Työttömyysprosentti on enintään koko maan keskitason tasoa vuoden 2016 loppuun mennessä. Työttömyysprosentti oli joulukuussa 2016 koko maa 13,6% ja Utajärvi 15,7% (Pohjois-Pohjanmaa 15,3%, Vaala 17,7%, Ii 18,5%, Pudasjärvi 18,1%). Vastatakseen tähän haasteeseen työllisyyspalveluissa todettiin, että työllistymistä pitää edistää/mahdollistaa ennen kuin henkilöt ovat olleet työttömänä 300 päivää. Keväällä 2016 järjestettiin yhteistyössä Yrityspuiston kanssa uutena toimintamallina yrittäjävalmennus. Valmennukseen osallistui 21 henkilöä ja heistä 4 on perustanut yrityksen.
- 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneiden määrä on nolla vuoden 2016 loppuun mennessä. Luku oli 14 hlöä joulukuussa 2016.
- Työmarkkinatuen kuntaosuus on alle 50 000 €/vuosi. Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin 47 951 €.

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide / Mittari	Toteutuma
1. Nuorten kouluttautumisen ja työllistymisen vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Haetaan valtionavustusta nuorten työpajatoimintaan sekä etsivään nuorisotyöhön - Nuorisotakuu toteutuu - Nuorten kesätyöllistäminen 	- Toteutunut
2. Aikuisten työpajatoiminnan ja sen sisällön kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> - Toiminta verkostoitunutta ja yksilön tavoitteita tukevaa matalan kynnyksen toimintaa - Yhtenäistetään alkukartoitus nuorten työpajan ja etsivän nuorisotyön kanssa 	- Toteutunut
3. Kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> - Tehdään kuntouttavan työtoiminnan toimintasuunnitelma - Kehitetään edelleen ryhmämuotoista kuntouttavaa työtoimintaa yhteistyössä aikuissosiaalityön kanssa - Nuorille oma kuntouttavan työtoiminnan ryhmä 	- Toteutunut

4. Palkkatukityöllistämisen kehittäminen	- Tiedottaminen yrityksiin - Kuntalisän kehittäminen yritys yhteistyön suuntaan	- Tiedottaminen alkanut ja toimintaa jatketaan vuonna 2017
5. Tiedottaminen	- Viestintäsuunnitelman toteuttaminen	- Toteutunut

Vertailtaessa tilannetta Oulunkaaren kuntayhtymän muihin kuntien tilanteeseen, Utajärven kunnan työllistämispalvelut onnistuivat haasteellisessa tilanteessa erittäin hyvin.

Ylläolevassa kaaviokuvassa esitetään Työmarkkinatuen kuntaosuudet Oulunkaaren kunnissa vuosina 2010 - 2016.

Kelan työmarkkinatuen kuntamaksut	TP10	TP11	TP12	TP13	TP14	TP15	TP16
li	218 332	223 060	273 713	331 455	314 711	513 866	477 889
Pudasjärvi	250 231	201 959	244 159	276 131	164 350	277 425	246 820
Utajärvi	65 640	48 959	36 794	10 700	13 640	42 959	47 951
Vaala	124 599	80 997	52 897	54 873	36 547	102 167	95 605
Simo		33 054	47 517	74 733	68 540	124 093	94 276
		588 029	655 079	747 893	597 788	1 060 509	962 541

Taulukossa Työmarkkinatuen kuntaosuudet euroina Oulunkaaren kunnissa vuosina 2010 - 2016.

Työllistämisen nettomenot olivat taloussuunnitelmassa yhteensä 473 405 €. Menot jakaantuvat seuraavasti: työllistäminen 355 500 €, työpaja 69 665 €, kuntouttava työtoiminta 22 990 € ja nuorten kesätyöllistäminen 25 250 €. Nettomenot olivat 384 465 €, joten talousarvion toimintakate alittui 88 940 €.

Nuorten työpajatoiminnan palvelusuunnitelma on toteuttaa nuorten työpajatoimintaa seinättömän työpajamallin mukaisesti ja tarjota nuoren tarpeesta lähtevää yhteiskuntaan sijoittumista tukevaa ja voimavaraistavaa toimintaa yksilöllisesti.

Tavoitteena on

- Nuoren osallisuuden tukeminen ja yhteiskuntaan sijoittuminen, koulutusvalmiuksien parantaminen, opintojen loppuun suorittamisen edistäminen ja tukea avoimille työmarkkinoille sijoittumista.

Toiminnalliset tavoitteet ovat:

Tavoite	Toimenpide / Mittari	Toteutuma
1. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet ja työttömät alle 29-vuotiaat nuoret hyödyntävät työpajatoimintaa.	- Tarjotaan toimintaa 100%:sti kaikille kohderyhmään kuuluville	- Toteutui
2. Kaikki työpajajakson aloittaneet nuoret suorittavat sen loppuun, mikäli he eivät työllisty tai lähde opiskelemaan jo pajajakson aikana.	- Motivoidaan, kannustetaan ja tuetaan jakson loppuun suorittamisessa.	- Toteutui
3. Nuorten työpajatoiminnan ja sen sisällön kehittäminen	- Aloitetaan nuorille suunnattu ryhmätoiminta - Toimintaan on mahdollista osallistua ilman sopimusta - Yhtenäistetään alkukartoitus aikuisten työpajan ja etsivän nuorisotyön kanssa - Asumisen ohjaus-toimintamallin palvelutarpeen kartoitus ja suunnittelu sen perusteella - Järjestetään yhteisiä toiminnallisia päiviä muiden kuntien nuorten työpajojen kanssa	- Toteutui
4. Kaikilla pajajakson suorittaneilla alle 29-vuotiailla nuorilla on pajajakson päättyessä koulutukseen tai työelämään johtava toteuttamiskelpoinen suunnitelma.	- Tehdään suunnitelma nuoren kanssa ja tarvittaessa mukana yhteistyöverkostoa - Nuoren läheiset/tukihenkilö mukaan suunnitteluun	- Toteutui
5. Kaikki pajajakson suorittaneet alle 29-vuotiaat nuoret sijoittuvat työhön, koulutukseen tai muuhun aktiiviseen toimintaan voimavarojensa mukaan	- Motivoidaan, kannustetaan ja tuetaan sijoittumista yksilöllisten tarpeiden mukaisesti	- Toteutui

Nuorten työpajatoimintaan saatiin valtionavustusta 25 000 €. Nettomenot ovat 32 129 € ja talousarvion toimintakate alittui 3 783 €. Nuorten työpajan palveluja on kuvattu tarkemmin Utajärven nuorten työpajan toiminta- ja kehittämissuunnitelmassa vuodelle 2017.

Etsivän nuorisotyön palvelusuunnitelma on kohderyhmään kuuluvien nuorten tavoittaminen, tukeminen ja auttaminen tarvittaessa sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Tavoitteena oli

- Kehittämistyön tavoitteena oli kartoittaa Utajärven palvelutarpeen tilanteen alle 29-vuotiaiden tuen tarpeessa olevien nuorten osalta, suunnitella ja toteuttaa ennaltaehkäiseviä työmenetelmiä, jotka kohdistuvat kaikkiin Utajärven nuoriin, kehittää yhteistyötä lähikuntien etsivän nuorisotyöntekijöiden kanssa, nuorten työpajan ja sosiaali- ja terveystoimen työntekijöiden kanssa, osallistua koulutuksiin ja luoda yhteistyöverkostoja, järjestää koulupäivystystä säännöllisesti, osallistua yläkoulun ja lukion vanhempainiltoihin, kehittää ja toteuttaa viestintää ja tiedottamista vuosikellon pohjalta ja työstää etsivän nuorisotyön toiminnan vuosikello.
- Asiakastyön tavoitteena oli tavoittaa tuen tarpeessa olevat nuoret, pyrkiä saamaan kontakti nuoriin päivittäin ja hyödyntää sosiaalista mediaa yhteydenpidossa, auttaa nuoret sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille, luottamuksellisen aikuiskontaktin luominen, nuoren vahvuuksien löytäminen, nuoren ohjaaminen ja opastus tarvittaessa myös arkisessa elämönhallinnassa kuten virastoissa asioimisessa ja taloudellisessa elämäntavassa, vastauksien etsiminen yhdessä nuoren kanssa niihin kysymyksiin ja haasteisiin, joita tulee vastaan itsenäistymisessä ja elämän eri siirtymävaiheissa, tukeminen ja rinnalla kulkeminen sekä toteuttaa kehitettyjä ennaltaehkäiseviä menetelmiä ja toimintamalleja, kuten erilaisia tapahtumia, elämyksellisiä retkiä, vetää erilaisia ryhmiä kuten Voimaneidot, sekä TimeOut! Aikalisä-toiminta, kutsuntojen ennakkoterveystarkastukset, infot abeille ja ysiluokkalaiselle ja Nuotta-valmennus.

Etsivään nuorisotyöhön on saatu valtionavustusta 29 250 euroa. Etsivän nuorisotyön budjetti on sivistyspalvelujen alaisuudessa. Kyseisiä palveluja on kuvattu tarkemmin Utajärven etsivä nuorisotyö 2017 - suunnitelma toiminnasta -asiakirjassa.

Utajärven kunta, Oulunkaaren kuntayhtymän tilinpäätös 2016

Oulunkaaren kuntayhtymä on vastannut seitsemän vuotta jäsenkuntiensa Iin, Pudasjärven, Utajärven ja Vaalan sosiaali- ja terveystoimen palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Simon kunta liittyi kuntayhtymän jäseneksi vuoden 2011 alusta. Kuntayhtymä on tuottanut myös seudullisen kuntapalvelutoimiston palvelut vuodesta 2009 lähtien sekä elinkeinojen kehittämistoimintaa alueen yrityksille. Lisäksi Oulunkaaren kuntayhtymällä on aluekehittämiseen liittyviä tehtäviä.

Kuntayhtymässä hyväksyttiin päivitetty strategia vuoteen 2019 saakka. Visiomme on mielekäs elämä kotona. Strategisiksi tavoitteiksi määriteltiin laaja-alainen hyvinvointi, alueellinen vaikuttavuus ja osallisuus. Keinoiksi strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi määriteltiin hyvinvointityön yhdyspinnat ja yhdessä tekeminen, omasta ja lähipiirin hyvinvoinnista ja turvallisesta arjesta huolehtiminen sekä lähipalvelut. Palvelutyypinä tärkeällä sijalla ovat digitaaliset palvelut. Arvojamme ovat yhdessä tekeminen, vastuullinen omatoimijuus sekä rohkea kehittäminen. Kuntayhtymän strategian päivityksessä huomioitiin kansalliset linjaukset sekä sote- ja maakuntauudistuksen alueellisen valmistelun muutosvisiosta johdetut linjaukset.

Kuntayhtymän kehittämistyö jatkui tuloksekkaana. Vuonna 2016 saimme THL:n TerveSos-palkinnot ja Kuntaliitto palkitsi kuntayhtymän vuoden kokeilutekona ketteristä kokeiluista. Lisäksi Suo-

men perheterapiayhdistys antoi hyvän käytännön tunnustuksen Simon terveysaseman perheterapeuttien ja lastenneuvolan yhteistyöstä. Innovatiivisia kokeiluja tehtiin digipalvelujen kehittämistyössä nimenomaan ihmisten osallisuuden vahvistamiseksi, josta esimerkkinä matalan kynnyksen chat-palvelu ja ikäihmisten seniorikammari. Innostavana avauksena voidaan mainita myös vuonna 2017 käynnistyvä LÄHDE-hanke, jossa tavoitteena on syrjäytymisen ehkäisy ja laaja-alainen hyvinvoinnin edistäminen kulttuurin ja taiteen keinoin. Hanke toteutetaan yhteistyössä Iin KulttuuriKauppilan sekä Iin kunnan Ii-Instituutti –liikelaitoksen kanssa. Kuntayhtymän kehittämistyössä on hyödynnetty muun muassa erilaisia asiakasfoorumeita ja muita asiakasosallisuuden työkaluja. Elinkeinojen kehittämisen puolella käynnistyi myös kehittämishankkeita vuonna 2016.

Vuoden 2016 tilinpäätös on koko kuntayhtymän tasolla ylijäämäinen 117.310 euroa. Sosiaali- ja terveyspalvelujen nettokasvu verrattuna vuoden 2015 tilinpäätökseen on 1,9 %, erikoissairaanhoidon menot kasvoivat 5,0 % ja oman toiminnan nettokasvu on 0,0 %. Kunnittainen vaihteluväli on oman toiminnan osalta -6,4-3,4 % ja erikoissairaanhoidon kunnittainen vaihteluväli -8.8-12,1 %.

Julkisen talouden tilanne on jatkunut haastavana. Kilpailukyky sopimukseen liittyvät sosiaalivakuutusmaksujen muutokset ja veronkevennykset heikentävät julkista taloutta lyhyellä aikavälillä. Julkisen talouden sektoreista valtio ja kunnat ovat selvästi alijäämäisiä. Kilpailukyky sopimuksen aikaansaaminen luo edellytyksiä suotuisalle talouskehitykselle viiveellä. Kuntayhtymien yhteenlaskettu toimintakate koko maan osalta pieneni 5,5 % edellisen vuoden tasosta. Kuntayhtymien lainakanta oli vuoden 2016 päättyessä yhteensä 3,1 miljardia euroa ja kasvua edelliseen vuoteen oli 3,5 %. Oulunkaaren alueella erityisenä huolena on huono työllisyystilanne, joka näyttäytyy palvelutarpeiden kasvavana kysyntänä ikääntyvän väestön palvelutarpeiden ohella.

Henkilöstökyselyn perusteella työhyvinvointi on kuntayhtymässä pääsääntöisesti pysynyt hyvällä tasolla edellisvuosien tapaan. Kyselyssä oli kolme teemaa liittyen esimiestyöhön ja myönteisimmät arviot antoivat perhepalvelujen, hallinnon ja kuntapalvelutoimiston työntekijät. Kyselyn perusteella organisaation muutoskyky on hyvällä tasolla, työyksiköissä on yhteisöllisyyttä ja kehittäminen kuuluu kaikille. Myös omistajaohjauksen arvioinnissa tulokset ovat menneet pääsääntöisesti parempaan suuntaan edellisten vuosien tapaan. Yleisen arvioinnin osalta luottamushenkilöt ovat tyytyväisimpiä talouden suunnitteluun ja ohjaukseen sekä vaikuttavaan kehittämistoimintaan. Myönteisimmät arviot ovat Oulunkaaren toimielimissä mukana olevilla luottamushenkilöillä. Myös kuntapalvelutoimiston toimintaan oltiin tyytyväisiä.

Sote- ja maakuntauudistukset etenevät. Vuonna 2016 olemme olleet tiiviisti mukana edistämässä alueellista valmistelua Pohjois-Pohjanmaan sote-valmistelun ydinryhmässä sekä muissa sote- ja maakuntavalmistelun työryhmissä. Myös Lapin sote-savotan ja Meri-Lapin sote-valmistelussa on työskennelty aktiivisesti. Uudistus etenee niin, että maakuntien väliaikaishallinnot aloittaisivat aika- taulun mukaisesti 1.7.2017. Kuntien kanssa yhteistyössä pohditaan tärkeitä kuntien ja maakunnan tulevia yhdyspintoja ihmisten hyvinvoinnin ja palvelujen parhaaksi. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on kansalaisten yhdenvertainen palvelujen saatavuus ja peruspalvelujen vahvistuminen. Kuntayhtymässä suhtaudumme luottavaisesti tuleviin uudistuksiin. Kiitos kaikille vuodesta 2016.

Leena Pimper-Koivisto
kuntayhtymän johtaja

Utajärven palvelutuotanto

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2015	ALKUPERÄINEN TA 2016	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2016	TP 2016	ERO TA - TP 2016	KÄYTTÖ- %
Utajärven perhepalvelut							
TOIMINTATUOTOT	371 621,68	411 037,00		411 037,00	466 957,32	55 920,32	113,6
TOIMINTAKULUT	-2 854 429,19	-2 904 123,00		-2 904 123,00	-2 658 809,78	-245 313,22	91,6
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-990 357,00</i>	<i>-1 078 191,00</i>		<i>-1 078 191,00</i>	<i>-964 663,15</i>	<i>-113 527,85</i>	<i>89,5</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-1 210 984,73</i>	<i>-1 191 709,00</i>		<i>-1 191 709,00</i>	<i>-1 058 863,09</i>	<i>-132 845,91</i>	<i>88,9</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 482 807,51	-2 493 086,00		-2 493 086,00	-2 191 852,46	-301 233,54	87,9
Utajärven terveystalot							
TOIMINTATUOTOT	895 903,52	808 702,00		808 702,00	1 083 778,60	275 076,60	134,0
TOIMINTAKULUT	-3 197 094,42	-3 164 055,00		-3 164 055,00	-3 305 925,03	141 870,03	104,5
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-1 892 620,08</i>	<i>-1 888 864,00</i>		<i>-1 888 864,00</i>	<i>-1 935 083,53</i>	<i>46 219,53</i>	<i>102,4</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-794 733,90</i>	<i>-757 992,00</i>		<i>-757 992,00</i>	<i>-847 041,72</i>	<i>89 049,72</i>	<i>111,7</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 301 190,90	-2 355 353,00		-2 355 353,00	-2 222 146,43	-133 206,57	94,3
Poistot ja arvonalentumiset	-3 185,36	-3 185,00		-3 185,00	-3 185,36	0,36	100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 304 376,26	-2 358 538,00		-2 358 538,00	-2 225 331,79	-133 206,21	94,4
Utajärven vanhuspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	814 035,96	888 500,00		888 500,00	824 291,03	-64 208,97	92,8
TOIMINTAKULUT	-3 320 110,60	-3 249 902,00		-3 249 902,00	-3 243 042,52	-6 859,48	99,8
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-2 179 231,22</i>	<i>-2 109 578,00</i>		<i>-2 109 578,00</i>	<i>-2 123 001,21</i>	<i>13 423,21</i>	<i>100,6</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-696 301,41</i>	<i>-655 738,00</i>		<i>-655 738,00</i>	<i>-703 835,11</i>	<i>48 097,11</i>	<i>107,3</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 506 074,64	-2 361 402,00		-2 361 402,00	-2 418 751,49	57 349,49	102,4
Utajärven oma tuotanto yhteensä							
TOIMINTATUOTOT	2 081 561,16	2 108 239,00		2 108 239,00	2 375 026,95	266 787,95	112,7
TOIMINTAKULUT	-9 371 634,21	-9 318 080,00		-9 318 080,00	-9 207 777,33	-110 302,67	98,8
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-5 062 208,30</i>	<i>-5 076 633,00</i>		<i>-5 076 633,00</i>	<i>-5 022 747,89</i>	<i>-53 885,11</i>	<i>98,9</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-2 702 020,04</i>	<i>-2 605 439,00</i>		<i>-2 605 439,00</i>	<i>-2 609 739,92</i>	<i>4 300,92</i>	<i>100,2</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7 290 073,05	-7 209 841,00		-7 209 841,00	-6 832 750,38	-377 090,62	94,8
Poistot ja arvonalentumiset	-3 185,36	-3 185,00		-3 185,00	-3 185,36	0,36	100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-7 293 258,41	-7 213 026,00		-7 213 026,00	-6 835 935,74	-377 090,26	94,8
Utajärven esh ja muut ulkop. palv.ostot							
TOIMINTAKULUT	-3 828 490,34	-3 700 000,00		-3 700 000,00	-3 699 986,53	-13,47	100,0
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-3 806 005,41</i>	<i>-3 669 000,00</i>		<i>-3 669 000,00</i>	<i>-3 677 220,86</i>	<i>8 220,86</i>	<i>100,2</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 828 490,34	-3 700 000,00		-3 700 000,00	-3 699 986,53	-13,47	100,0
UTAJÄRVI YHTEENSÄ							
TOIMINTATUOTOT	2 081 561,16	2 108 239,00		2 108 239,00	2 375 026,95	266 787,95	112,7
TOIMINTAKULUT	-13 200 124,55	-13 018 080,00		-13 018 080,00	-12 907 763,86	-110 316,14	99,2
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-5 062 208,30</i>	<i>-5 076 633,00</i>		<i>-5 076 633,00</i>	<i>-5 022 747,89</i>	<i>-53 885,11</i>	<i>98,9</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-6 508 025,45</i>	<i>-6 274 439,00</i>		<i>-6 274 439,00</i>	<i>-6 286 960,78</i>	<i>12 521,78</i>	<i>100,2</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 118 563,39	-10 909 841,00		-10 909 841,00	-10 532 736,91	-377 104,09	96,5
Poistot ja arvonalentumiset	-3 185,36	-3 185,00		-3 185,00	-3 185,36	0,36	100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-11 121 748,75	-10 913 026,00		-10 913 026,00	-10 535 922,27	-377 103,73	96,5

Seuraavan sivun taulukossa on esitetty Oulunkaaren kaikkien osa-alueiden talouden lukuja tiivistetysti.

KUSTANNUSTENJAKORAPORTTI

Asukkaat 1.1.2016	li	Pj	Uj	Va	Si	Yht
Asukkaat	9 663	8 257	2 861	3 074	3 238	27 093
%	35,67	30,48	10,56	11,35	11,95	100,00
Asukkaat	9 663	8 257	2 861	3 074		23 855
%	40,51	34,61	11,99	12,89		100,00
Asukkaat	9 663	8 257	2 861			20 781
%	46,50	39,73	13,77			100,00

HALLINTO, ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

HALLINTO		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
1101	Yhtymävaltuusto	x	x	x	x	x	36 459,74	13 003,75	11 111,66	3 850,12	4 136,76	4 357,46	36 459,74
1102	Tarkastuslautakunta	x	x	x	x	x	25 681,07	9 159,42	7 826,69	2 711,90	2 913,80	3 069,25	25 681,07
1103	Yhtymähallitus, tiimit	x	x	x	x	x	36 404,42	12 984,01	11 094,80	3 844,28	4 130,48	4 350,85	36 404,42
1201	Yleinen toimisto	x	x	x	x	x	282 780,10	100 856,46	86 181,50	29 861,36	32 084,52	33 796,26	282 780,10
1204	Arkisto	x	x	x	x	x	35 612,64	12 701,62	10 853,49	3 760,67	4 040,65	4 256,22	35 612,64
1205	Viestintä	x	x	x	x	x	62 630,59	22 337,85	19 087,62	6 613,74	7 106,13	7 485,25	62 630,59
1206	Tietohallinto	x	x	x	x	x	102 204,75	36 452,39	31 148,44	10 792,74	11 596,26	12 214,93	102 204,75
1301	Asiakirjahall. Ja tied.ohj.	x	x	x	x	x	12 236,24	4 364,18	3 729,18	1 292,14	1 388,34	1 462,41	12 236,24
8001	Rahoitus	x	x	x	x	x	-6 244,57	-2 227,19	-1 903,13	-659,42	-708,52	-746,32	-6 244,57
HALLINTO YHTEENSÄ							587 764,98	209 632,49	179 130,23	62 067,53	66 688,43	70 246,30	587 764,98

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
2101	Elinkeinoneuvonta	x	x	x			95 051,81	44 198,34	37 767,33	13 086,15			95 051,81
2102	Hankinta-asiamies, RARE	x	x	x	x		3 451,09	1 397,94	1 194,54	413,90	444,71		3 451,09
2102	Jäsenmaksut	x	x	x			7 903,00	3 674,83	3 140,13	1 088,04			7 903,00
2102	EnergiaPlus	x	x	x	x	x	35 000,00	12 483,11	10 666,78	3 695,97	3 971,14	4 183,00	35 000,00
2805	Kantama-hanke	x	x	x	x	x	15 558,35	5 549,05	4 741,64	1 642,95	1 765,27	1 859,44	15 558,35
2815	OK#Kasvuverkosto-hanke	x	x	x	x	x	9 554,90	3 407,85	2 912,00	1 008,99	1 084,11	1 141,95	9 554,90
2816	TyöTakomo-hanke	x	x	x	x	x	14 560,11	5 193,01	4 437,41	1 537,54	1 652,01	1 740,14	14 560,11
2817	TyöTakomo/Työll./Utaj.			x			3 278,18			3 278,18			3 278,18
2818	TyöTakomo/Työll./Vaala				x		4 470,95				4 470,95		4 470,95
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN YHTEENSÄ							188 828,39	75 904,14	64 859,82	25 751,71	13 388,18	8 924,53	188 828,39
HALLINTO JA ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN YHTEENSÄ V 2015							776 593,37	285 536,63	243 990,06	87 819,24	80 076,61	79 170,83	776 593,37

KUNTAPALVELUTOIMISTON TUOTANTO

Kuntapalvelutoimisto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Kunnat yhteensä	Oulunkaari	Kaikki yhteensä
Henkilöstöpalvelut	671 820,15	99 705,23	72 116,60	35 469,88	56 684,12	32 715,26	296 691,09	375 129,06	671 820,15
Talouspalvelut	895 250,45	165 717,28	177 705,97	95 248,42	104 975,12	59 447,39	603 094,18	292 156,27	895 250,45
Tietopalvelut	1 613 696,44	309 040,62	331 249,77	134 332,19	112 337,54	55 812,96	942 773,08	670 923,36	1 613 696,44
Johdon raportointi	51 413,00							51 413,00	51 413,00
Kuntapalvelutoimisto yhteensä	3 180 767,04	574 463,13	581 072,34	265 050,49	273 996,78	147 975,61	1 842 558,35	1 389 621,69	3 232 180,04

Huom! Pudasjärven maksuosuus sisältää myös Pudasjärven Lämpö Oy:n maksuosuuden.

SOTEN TUOTANTO

SOTE-HANKKEET		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
4802	Sote osallishankkeet	x	x	x	x	x	9 796,44	3 494,00	2 985,61	1 034,50	1 111,51	1 170,81	9 796,44
4813	ITTS-hanke	x	x	x	x	x	-16 213,26	-5 782,63	-4 941,24	-1 712,11	-1 839,57	-1 937,72	-16 213,26
4820	Seniorkaste-hanke	x	x	x	x	x	9 435,76	3 365,36	2 875,69	996,41	1 070,59	1 127,71	9 435,76
4821	Lastenkaste-hanke	x	x	x	x	x	-5 240,74	-1 869,16	-1 597,19	-553,42	-594,62	-626,34	-5 240,74
4822	Virta 2 -hanke	x	x	x	x	x	8 584,11	3 061,61	2 616,14	906,48	973,96	1 025,92	8 584,11
4826	Mobiilikotih. käytt.otto	x	x	x	x	x	4 365,18	1 556,89	1 330,35	460,96	495,28	521,70	4 365,18
4830	Digikummi	x	x	x	x	x	26 336,29	9 393,11	8 026,38	2 781,09	2 988,14	3 147,56	26 336,29
4899	Soten kehittämistoiminta	x	x	x	x	x	364,58	130,03	111,11	38,50	41,37	43,57	364,58
SOTE-HANKKEET YHTEENSÄ							37 428,36	13 349,21	11 406,86	3 952,41	4 246,66	4 473,22	37 428,36

Soten tuotanto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Perhepalvelut	21 016 249,96	6 664 333,61	7 318 277,75	2 191 852,46	2 852 870,70	1 988 915,44	21 016 249,96
Terveyspalvelut	19 509 334,28	5 723 450,03	6 551 266,75	2 225 331,79	2 780 085,66	2 229 200,05	19 509 334,28
Vanhuspalvelut	22 432 998,47	5 586 307,17	8 833 508,58	2 418 751,49	2 876 445,11	2 717 986,12	22 432 998,47
Oma tuotanto yhteensä sis soten hankkeet	62 996 011,07	17 987 440,02	22 714 459,94	6 839 888,15	8 513 648,13	6 940 574,83	62 996 011,07
Erikoissairaanhoido	38 620 902,69	12 940 409,88	11 595 648,80	3 699 986,53	5 345 698,05	5 039 159,43	38 620 902,69
SOTE YHTEENSÄ	101 616 913,76	30 927 849,90	34 310 108,74	10 539 874,68	13 859 346,18	11 979 734,26	101 616 913,76

Kuntien maksuosuudet yhteensä	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
V 2016	104 236 065,48	31 787 849,66	35 135 171,14	10 892 744,41	14 213 419,57	12 206 880,70	104 236 065,48

2.1.4 SIVISTYSPALVELUT

Sivistyspalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat opetuspalvelut, kirjasto, kansalaisopisto, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut, liikuntapalvelut ja päivähoitopalvelut.

Sivistyspalveluiden talousarvion toteutuminen

	TA 2016	TA-2016 muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2016	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	4 177 712		4 177 712	4 357 84,19	-18 072,19	104,3
Toimintamenot	5 417 223		5 417 223	5 221 199,46	196 023,54	96,4
Netto (toimintakate)	4 999 511		4 999 511	4 785 415,27	214 095,73	95,7
Sisäiset						
Toimintatulot	0		0	30,00	-30,00	-100
Toimintamenot	970 478		970 478	889 748,15	80 729,85	91,7
Netto (toimintakate)	970 478		970 478	889 718,15	80 759,85	91,7
Yhteensä						
Toimintatulot	4 177 712		4 177 712	4 358 14,19	-18 102,19	104,3
Toimintamenot	6 387 701		6 387 701	6 110 947,61	276 753,39	95,7
Netto (toimintakate)	5 969 989		5 969 989	5 675 133,42	294 855,58	95,1

Sivistyspalveluiden talousarvion toimintakate alittui 294 855,58€

TUNNUSLUKU / MITTARI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
sisäiset- ja ulkoiset menot (netto)	as. 2995	as. 2957	as. 2950	as. 2945	as. 2895	as. 2857	as. 2824
Sivistyspalvelut/ nettomenot €/asukas	1710,96	1494,98	1489,42	1515,28	1662	1985	2163
Esi- ja perusopetus €/asukas	1017,32	878,99	863,38	877,15	818	1020	1080
Koulujen yhteiset/kuljetus €/as.							220
Lukio €/asukas	164,94	155,77	179,88	190,13	186	193	222
Kansalaisopisto €/asukas	8,13	5,88	10,98	7,07	5,2	8,9	8,9
Kirjasto €/asukas	53,22	53,38	56,88	54,86	63	69	75
Kulttuuritoimi €/asukas	9,85	11,78	9,06	12,01	13	14,2	13,8
Liikuntatoimi €/asukas	41,41	25,15	20,98	21,18	23,5	54,4	52,3
Nuorisotoimi €/asukas	22,26	21,12	24,02	21,00	19	21,6	29
Päivähoito €/asukas	328,31	315,41	308,85	311,55	331	316	434

Sivistyspalvelujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2016

Tavoite	Toimenpide/Mittari	Toteutuma 2016
Esiopetus, peruskoulu ja Lukio Utajärven koulu antaa tasokasta opetusta ja kasvatusta ajanmukaisessa ja viihtyisässä oppimisympäristössä, jossa vallitsee turvallinen, kiireetön ja innostava ilmapiiri.	Uusien opetussuunnitelmien valmistuminen. Kalustoa kehitetään uuden oppimisympäristön mukaiseksi.	Uutta opetussuunnitelmaa on toteutettu sekä opetusmenetelmiä on kehitetty. Opetusta sekä kasvatusta on annettu tasokkaasti. Kalustoa on hankittu modernin oppimisen tueksi.

<p>Päivähoito Päämääränä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen yhteistyössä vanhempien kanssa.</p>	<p>Tarjoamme laadukasta ja lapsen yksilölliset tarpeet huomioivaa varhaiskasvatusta. Tavoitteemme on varmistaa, että lapsella on ympärillään välittäviä ihmisiä ja hän kokee tulevansa kuulluksi ja arvostetuksi yhteisön jäsenenä.</p>	<p>Varhaiskasvatussuunnitelma on toteutunut suunnitellusti. Henkilöstötilanne on ollut hyvä.</p>
<p>Vasite Tiimin tehtävänä on kirjaston, nuoris-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden sekä kansalaisopiston toiminnan suunnittelu, seuranta ja kehittäminen.</p>		<p>Tiimi on onnistunut toteuttamaan suunnitelmansa ja kehittämistä sekä seurantaa on tehty.</p>
<p>Kansalaisopisto Muhoksen kunnan Oulujoki Opistolta ostetaan kansalaisopistopalvelut tilaaja-tuottaja –mallilla</p>	<p>Kansalaisopistolta tilataan kurseja, joita kuntalaiset pyytävät ja tarvitsevat.</p>	<p>Tavoite on toteutunut</p>
<p>Kirjasto Kirjasto tarjoaa asiakkailleen ajantasaisen ja uudistuvan kokoelman, viihtyisät tilat ja monipuoliset verkkopalvelut. Sidosryhmien kanssa tehdään yhteistyötä lukuharrastuksen edistämiseksi.</p>	<p>Kirjasto tarjoaa asiakkailleen ajantasaisen ja uudistuvan kokoelman, viihtyisät tilat ja monipuoliset verkkopalvelut. Sidosryhmien kanssa tehdään yhteistyötä lukuharrastuksen edistämiseksi.</p>	<p>Tapahtumia järjestettiin yhteensä 56 kpl. Lainat 15.87 lainaa/ asukas</p>
<p>Liikuntapalvelut Kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen liikunnan kautta</p>	<p>Liikuntasalin käyttöaste ark. klo 15-22 ja viikonloppuisin klo 16-19, tavoitetaso: 100 %.</p> <p>Jäähallin käyttöaste aukioloaikoina on nyt noin 75%, sitä pyritään nostamaan.</p> <p>Liikuntatoimi järjestää matalankynnyksen / avoimien ryhmien toimintaa, tavoitetaso: 10 ryhmää ja kävijöitä 100 / viikko.</p>	<p>Liikuntasalin käyttöaste on toteutunut 100% arkisin ja viikonloppuisin.</p> <p>Vuonna 2016 on ollut 24 eri jäähallin vuoron varaajaa. Vakiovuoroja viikolla klo 18-21 100% Vuorojen varaukset kasvussa 10%</p> <p>Keväällä on ollut 15 ryhmää ja syksyllä 13 ryhmää. Osallistujia ka. 120 osallistujaa viikossa. Tuettuja matalankynnyksen ryhmiä on ollut 6 kpl viikossa, osallistujia ka. 60 henkilöä.</p>
<p>Nuorisopalvelut Nuorten kasvun tukeminen</p>	<p>Kunnan tukemien ja itse järjestettävien varhaisnuorten ja nuorten kerhojen viikoittainen lukumäärä on 10 kerhoa ja kävijöitä 60 kpl / viikko.</p> <p>Nuorille järjestetään nykyisellä tasolla olevaa toimintaa ja tapahtumia.</p> <p>Nuorisovaltuuston toiminta</p>	<p>Kerhoja 24 kpl, osallistujia keskimäärin 240 kpl/viikko. Kesäkerhot 40 tuntia 82 osallistujaa.</p> <p>Tavoite on toteutunut</p> <p>Uusi valtuusto valittu syksyllä 2016. Kokoontuu kerran kuukaudessa.</p>

	Yhteistyötä kotien kanssa	Yhteistyötä kotien kanssa on tarkoituksella lisätty. Otetaan yhteyttä kotiin niin huolenaiheen tultua kuin positiivisen palautteen kautta.
	Poikkihallinnollinen yhteistyö.	Yhteistyötä lisätty koulun, sosiaalitoimen/kuraattorin sekä etsivän nuorisotyöntekijän kanssa.
Kulttuuripalvelut Vuosittain on konsertteja ja teatteriesityksiä kaikille ikäryhmille: esityksiä kpl / genre (lapset, nuoret, aikuiset, eläkeläiset).	Tavoitetaso: jokaiselle genrelle vähintään 2 esitystä / vuosi. Tuetaan yhdistysten järjestämää tapahtuma- ja kulttuuritoimintaa.	Tavoite on toteutunut sekä myös ylittynyt. Kymmeniä tapahtumia ja toimintoja on tuettu ja näihin on myös annettu työpanosta.

Opetuspalvelut pitävät sisällään esiopetuksen, perusopetuksen sekä lukion. Koulussa on yhteensä noin 415 oppilasta. Koululla on yhteinen opetussuunnitelma esi- ja perusopetuksen osalta. Koulu toimii siten, että esi- ja peruskoulun alimmat luokat (1-3lk) käyttävät uudisrakennuksen uutta osaa ja peruskoulun ylemmät luokat (4-9lk) vanhaa osaa. Lukio toimii koulun vanhassa osassa. Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön luokilla 0-6 ja lukiossa. Henkilöstöstä muodostettiin uudet tiimit uuden OPS:n paremman toteuttamisen mahdollistamiseksi. Koululla on yhteisiä opettajia eri asteiden välillä.

Keisarintien päiväkoti on Utajärven ainoa päiväkoti ja siinä on neljä ryhmää. Päiväryhmiä (avoinna 6.30 – 17) ovat 0-3-vuotiaiden Koiramäki 12 paikkaa, 3-6-vuotiaiden Kissankulma 1. ja Kissankulma 2. joissa molemmissa 14 paikkaa. Vaahteramäki on 3-6-vuotiaiden ryhmä, jossa on 24 paikkaa.

Vuorohoitoryhmä on avoinna lasten etukäteen ilmoitettujen hoitoaikojen mukaan ja siellä toimii sekä 12 paikkainen pienten hoitoryhmä, Huvikumpu 1. 0-2- vuotiaille lapsille, että 24 paikkainen isojen hoitoryhmä 3-6-vuotiaille lapsille, Huvikumpu 2. Päiväkodissa on paikka 100 lapselle ja henkilökuntaa 22.

Omassa kodissaan perhepäivähoitajina työskenteleviä työntekijöitä on kaksi ja näissä kummassakin hoitopaikassa on 4 kokopäiväpaikkaa ja 1 paikka osapäiväiselle esiopetukseen osallistuvalla lapselle.

Päiväkodin nimi muuttui 1.8.2016 alkaen. Kukkokiekuun päiväkoti muuttui Keisarintien päiväkodiksi, myös ryhmien nimet muutettiin; Aapiskukoista tuli Kissankulma, Mörrimöykyistä tuli Vaahteramäki, Tiitiäisistä tuli Koiramäki ja Mussukasta Huvikumpu.

Syntyvyyden lasku ei ole vielä näkynyt varhaiskasvatuksessa; varsinkin päiväkodin paikat ovat olleet aika optimaalisesti täytettyjä. Etenkin loppuvuodesta 2016 päiväkotiin tuli tasaisesti uusia päivähoitohakemuksia.

Kirjasto toimii nyt osana OUTI-kirjastokimppaa ja uusi KOHA-kirjastojärjestelmä on otettu käyttöön vuoden alusta. Kirjasto on pystynyt toteuttamaan peruspalvelunsa normaalilla tasolla. Tapahtumia (kirjavinkkaukset, satutuokiot, tiedonhaunopetus) on järjestetty 21 kappaletta ja osallistujia

niissä on ollut 323. Muita tapahtumia on ollut 35 ja osallistujia niissä on ollut 958. OUTI-kimppaan liittymisen myötä varausmaksut ovat poistuneet ja lasten- ja nuorten aineistosta ei enää peritä myöhästymismaksuja. Uutena verkkopalveluna on tullut verkkomaksaminen verkkokirjaston kautta.

Kansalaisopistopalvelut ostetaan Muhoksen kunnalta ja ne tuottaa Oulujoki-opisto. Opetuksessa pääpaino on hyvinvoinnin edistämässä, oli pa kyseessä sitten henkinen taikka fyysinen hyvinvointi. Esimerkkejä erilaisista kursseista: pop-jazz-laulu, kudonta, keramiikka, kuntoliikunta, musiikki, lavis ym.

Nuoris- ja liikuntapalvelut ostetaan yksityiseltä palveluntuottajalta. Nykyinen sopimuskausi päättyy 31.7.2018.

Toimialueella on laajasti ammattitaitoista osaamista tapahtumatuottamiseen sekä kuntalaisten hyvinvointia edistävään liikunta- ja nuorisotoimintaan.

Liikuntapalveluissa painopiste on matalan kynnyksen ryhmissä. Ikääntyville pyörii kuntosalilla useita ryhmiä, salissa tarjotaan lavis-tanssiliikuntaa, lasten ja nuorten liikuntakerhoja, jäähallilla jääkiekkokerhoja sekä liikuntasalissa työikäisille matalan kynnyksen vuoroja.

Kaikki nämä ryhmät ovat avoimia ja maksuttomia.

Liikuntatoimi tekee myös yhteistyötä laajalti eri sektoreiden kanssa. Esimerkiksi Oulunkaaren kuntayhtymän kanssa liikuntaneuvonnan sekä painonhallintaryhmän osalta.

Liikuntapalvelut on järjestänyt nuorten, työikäisten ja ikääntyvien liikuntaan ja elämäntapoihin liittyvää tapahtumatoimintaa.

Nuorisotoimessa toimii lukuisia kerhoja eri-ikäisille, joko itse järjestäen tai yhdessä yhdistysten kanssa. Tilat ovat avoinna joka päivä klo 15-20. Lisäksi nuorisotoimi järjestää kuukausittain viikonloppuina avoimia yökahviloita, viikonloppuleirejä tai retkiä.

Nuorisovaltuusto toimii aktiivisesti ja on ollut aloitteellinen nuorten asioiden suhteen.

Kulttuuripalveluissa on yksi työntekijä, joka tekee 50 % työaikaan. Kulttuuripalvelujen tuottamisessa on tärkeä rooli paikallisilla järjestöillä, joiden kanssa kulttuurisihteeri työskentelee säännöllisesti. Kertomusvuonna kulttuuripalvelut osallistui Hyte-ryhmän toimintaan, Markkinointi- ja viestintätöihin toimintaan, Digikummi-hankkeen toimintaan sekä Voimaa vanhuuteen –hankkeen toimintaan. Kulttuurisihteeri toimii juhlatoimikunnan sihteerinä, kertomusvuonna organisoitiin Suomen juhluvuoden ohjelmaa. Kertomusvuonna myös aloitettiin Kulttuurikasvatussuunnitelman työstäminen.

Hanketoiminta on sivistyspalveluiden osalta laajaa. Hankkeiden kautta tuetaan ja kehitetään varsinaista perustyötä. Sivistyspalveluilla oli seuraavia hankkeita: koulun kerhotoiminta, KiVa – koulu, Globe, Konsertti joka kouluun, ErasmusPlus- hanke, Utajärven lukion kehittämishanke, GeoPark, Osaava –hanke, Tukeva Toimiva lapsi & perhe lastensuojelun kehittäminen, varhaiskasvatuksen kehittäminen, lapset puheeksi sekä Lape verkosto. Lisäksi osallistutaan eLukion kehittämiseen verkostotoimijana ja oman toiminnan organisoijana. Seuraavissa olemme kouluna mukana: Oulun yritys-kylä, Osaava-täydennyskoulutushanke, Tablet -laitteet opetuksessa ja iPad opetuksessa. Verkostohankkeissa sivistyspalvelut ovat mukana aktiivitoimijoina.

2.1.5 TEKNISET PALVELUT

Teknisten palveluiden tehtäväalue

Tekniset palvelut vastaavat mm. kiinteistöomaisuuden hallinnasta, yhdyskuntasuunnittelusta, asuntosektorista, ympäristön viihtyisyydestä, rakentamisen ohjauksesta sekä kunnan ruoka- ja siivouspalveluista. Oulunkaaren ympäristöpalvelut järjestää Pudasjärven kaupunki, jonka kustannukset ovat teknisten budjetissa. Kunnan vesi- ja viemärilaitos toimii omana taseyksikkönään teknisten palveluiden alla.

Teknisten palveluiden talousarvion toteutuminen

	TA 2016	TA-2016 muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2016	Poik- keama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	2 509 120		2 509 120	2 517 477,32	-8 357,32	100,3
Toimintamenot	4 137 639		4 137 639	4 026 127,07	111 511,93	97,3
Netto (toimintakate)	1 628 519	0	1 628 519	1 508 649,75	119 869,25	92,6
Sisäiset						
Toimintatulot	1 191 689		1 191 689	1 172 290,53	19 398,47	98,4
Toimintamenot	381 657		381 657	438 109,14	-56 452,14	114,8
Netto (toimintakate)	810 032		810 032	734 181,39	75 850,61	90,6
Yhteensä						
Toimintatulot	3 700 809		3 700 809	3 689 767,85	11 041,15	99,7
Toimintamenot	4 519 296		4 519 296	4 464 236,21	55 059,79	98,8
Netto (toimintakate)	818 487	0	818 487	774 468,36	44 018,64	94,6

Teknisten palveluiden talousarvion toimintakate alittui 44 018,64€

Teknisten palvelujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuma 2016

Tavoite	Toimenpide / Mittari	Toteutuma 2016
Kiinteistökannan jalostaminen terveelliseksi, viihtyisäksi, taloudellisesti tehokkaaksi käyttäjilleen	<ul style="list-style-type: none"> - kiinteistöjen käyttöasteen nostaminen - huolto- ja korjausvelan pienentäminen - tyhjistä/korjaukelvottomista kiinteistöistä luopuminen - Resurssin kohdentaminen ydintoimintojen kiinteistöihin - Rakennusautomaation käyttöönotto koko kiinteistökannassa 	<ul style="list-style-type: none"> - Julkiset kiinteistöt ovat pääsääntöisesti hyvin tehokkaassa käytössä. Vanhat virastotalo 1 ja 3 ovat osittaisessa käytössä. - Kiinteistöjen huolto-ohjelmia on rakennettu ja huoltoja mm. IV järjestelmiin on tehty. Lämmönvaihtimia on uusittu muutamia. Katto remontti Metsolaan tehty ja Kirjastoon kuivatusremontti. - Särkijärven koulu on myyty, kauppa syntyi 2017 vuoden puolella - Kiinteistöhoitoresurssi on pyritty pitämään vahvasti ydintoiminnan kiinteistöjen parissa. Yrityspuiston kiinteistöjen huoltotoimia on tehty teknisten palveluiden toimesta. - Rakennusautomaatio ja lämmönvaihdin uusimisia on tehty mm. Suvituuleen, kirjastolle, Iltakotiin sekä paloasemalle
Yhdyskuntasuunnittelun operatiivinen toteutus	<ul style="list-style-type: none"> - Kaavoitushankkeiden toteutus hankituille maa-alueille - Taajama-alueen rakenteellisen vision luominen - asumisen edistäminen ja kehittäminen, uusien asuntojen tuotanto, erityisryhmien asuttaminen - Ympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden parantaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - kaavoitushankkeita valmisteltu suunnitelman mukaisesti - Taajaman kokonaiskuva rakentunut ja mm. skeittipuiston paikka määritelty. - Uusia rivitaloja rakennettu 2 hanketta. Kunta ostanut molemmista hankkeista osakkeet. - Hyvinvointiraitin yleissuunnitelma laadittu
Rakennuslupal palvelujen saavutavuuden parantaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Rakennustarkastajan palveluja tuetaan muiden virkahenkilöiden avustamana 	<ul style="list-style-type: none"> - Rakennuslupa-asioiden neuvontaa ja kaavakkeiden antamista asiakkaille tekevät kaikki toimihenkilöt teknisissä palveluissa.
Infrarakenteiden toiminnallisuuden turvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Taajama-alueen runkovesijohdoverkon uusimisen suunnittelu - Kaukolämpöjärjestelmien suunnittelu tulevaisuuden haasteita/kaavoitusta vastaavaksi - Taajama-alueen kuivatussuunnitelman laatiminen - Infrarakenteiden korjausvelan hoitosuunnitelma 	<ul style="list-style-type: none"> - Taajaman runkovesijohdon yleissuunnitelma tehty 2016. Vaihe 1 toteutus 2017 - Kaukolämpöverkoston peruskorjaussuunnitelmat tehty 2016 - Kuivatusta parannettu alueittain mm. päiväkodin alue ja Vanhantien/ Rakentajantien välinen alue ojitus korjattu - Mm. vesi ja viemäriputkistot, kuntoluokitusarvio teknisen käyttöön perusteella.

	- Huolto/toimintavarmuuden nostaminen	- Varavoimakoneita tehty mm. Suvituulen kiinteistöön sekä Sangin vedenottamolle
Siivous- ja ruokapalvelut	- Asiakastyytyväisyysseuranta - Määriteltyjen toimintojen ja palveluiden tarjoamisen varmuus	- Asiakastyytyväisyyttä ei ole kyselyllä mitattu. Yleisesti vaikuttaa siltä, että toimintaan ollaan tyytyväisiä - Palveluvarmuus on ollut hyvä ja keskeytyksiä ei ole palveluissa ollut

Tunnuslukuja

Seuraavassa taulukossa seurataan teknisten palveluiden tunnuslukuja vuodelta 2016. Vertailutietona ovat aiemmat vuodet, aina vuoteen 2013 asti. Organisaatiomuutoksen myötä Teknisten palveluiden palveluvalikoima laajeni Isännöinti- ja Ympäristönvalvontapalveluilla v. 2015, joten tunnusluku Nettomenot € /as. ei enää ole vertailukelpoinen aiempiin vuosiin verrattuna. Lisäksi Kiinteistöjen tunnusluvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska osa käyttämättömistä kiinteistöistä on laitettu kylmilleen. Muiden tunnuslukujen vertailukelpoisuus on säilynyt.

TUNNUSLUKU / MITTARI	2013	2014	2015	2016
Nettomenot €/as.(ulk ja sis.)	253	226	334	274
Kiinteistöjen ylläpito				
sähkö yht. €	159 948	159 126	164 750	175 277
lämmitys yht. €	238 606	262 053	207 860	225 812
rakenn.kunn.p. palv. ja tarvikkeet yht.€	130 356	137 221	221 691	265 827
Kotim. polttoa. tuotettu lämpö MWh / % tuotannosta	7875 / 99,8	8262 / 100	7925 / 100	8638 / 100
Kaukolämmön myynti MWh	6 440	6 584	6 106	6 661
Kaukolämmön hinta €/ MWh	48,30	50,71	50,71	53,25
Teiden kunnossap.€/km kaavat.(14,6km)	5 810	5 823	4 990	6 683
Teiden kunnossap.€/km yksityist.(88km)	1 199	762	941	813
Pumpattu vesi/myyty vesi m3	290330 / 219478	288501 / 224185	271948 / 210620	279108 / 213953
Vast.otet. jätevesi/laskutet. jätev. m3	167736/ 109546	178100 / 101347	186054 / 105028	173651 / 105537
Vesi / Jätevesi -hintaa €	1,04 / 2,23	1,09/ 2,34	1,09 / 2,34	1,14 / 2,46
Aterian hinta € / Suvituuli (veroll.) suoritteisiin perustuva, kpl	4,81 / 125927	4,89 / 128556	4,89 / 123122	4,89 / 121972
Ateriapäivän hinta € (veroll.) ateriapäivät, kpl	20,57 / 9811	22,39 / 10112	22,39 / 9239	22,39 / 9309
Aterian hinta € / koulu (veroll.) suoritteet, kpl	3,07 / 91919	2,73 / 100347	2,73 / 97871	2,93 / 101410

Ympäristö ja puistopalvelut

Ympäristö ja puistopalveluissa työskenteli vuoden aikana vakituisen puutarhurin lisäksi seitsemän henkilöä työllisyyspalveluiden kautta, sekä yksi henkilö kotouttamiskoulutuksen kautta työharjoittelussa.

Alkuvuoden aikana suoritettiin maisemointihakkuita taajama-alueella (Putaan saassa ja Tervantie/ valtatie 22 varrella). Ympäristötyöntekijät suorittivat lisäraivauksia konehakkuaalueilla sekä taajaman puistoalueilla. Valtatie 22:n varren hakkuaukoilta kannot poistettiin traktorijyrsimellä ja samalle jyrsittiin aukkoalueet peltomaisiksi.

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöhoitajia on ollut keskimäärin neljä henkilöä töissä vuoden 2016 aikana. Kiinteistöhoiton lisäresurssina on saatu työllisyyspalvelujen kautta olevia. Oppisopimus koulutuksessa oli 2 kiinteistöhoitajaa, jotka valmistuivat 5/2016.

Kiinteistöhoiton asiakastyytyväisyys on yleisesti suhteellisen hyvä. Kiinteistöjen käyttäjien palvelupyynnöt on hoidettu järjestelmällisesti. Huoltokirjan toiminnanohjaus on tuonut kiinteistöhoitoon seurattavuutta ja järjestelmällisyyttä. Palvelupyynnöitä on ollut 2016 vuoden aikana 1312 kpl. Lisäksi on huolto-ohjelmien tehtävät, sekä huoltokirjan muistion mukaiset suoritteet joita on ollut n.1500 kpl. Huolto-ohjelmien laadinta ja tarkennukset on tehty kiinteistöhoitajien toimesta tarkasteluvuoden aikana.

Kiinteistöhoiton käyttötalouden budjetti oli uhattuna heti tarkasteluvuoden alusta. Palorivin kiinteistössä ilmeni vesivahinko. Vahingon korjauskustannukset olivat 27 000€. Tähän ei oltu varauduttu käyttötaloudessa. Kiinteistöjen käyttötalouden ylläpitobudjetti kuitenkin pysyi jokseenkin raamissaan.

Tilapalveluissa hoitoalan kiinteistöjen puutteet ja epätietoisuus tulevien sote -ratkaisujen vaikutuksista kiinteistöjen käyttöön ovat vaikeuttaneet korjaussuunnittelua. Erityisesti Suvituulen yksikkö on peruskorjauksen tarpeessa. Kiinteistössä on aloitettu peruskorjauksen tutkimus/suunnittelu prosessi 12/2016.

Uuden Keisarintien päiväkodin piha-alueet valmistuivat 2016 kesän aikana. Vanha päiväkotirakennuksen (Ahmatien päiväkotinä) salaojien purkupuutki ilmeisesti vaurioitui pihatöiden aikana. Sokkelin ja alapohjan kosteus nousi aiheuttaen hajuhaittaa sisälle. Korjaustoimenpiteenä kiinteistöön tehtiin kuivatusremontti.

Virastotalojen korttelin alueelle on neuvoteltu rakennusliikkeen kanssa kerrostalohankkeesta ja erilaisista rahoitusvaihtoehdoista. Hanke on vielä valmisteluasteella.

Kiinteistöjen rakennusautomaation kehitysprojekti saadaan valmiiksi 2017 vuonna. Automaation kehittäminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Automaatio pienentää vahinkoriskiä kun poikkeamat talotekniikassa tulevat hälytyksenä kiinteistöhoitoon. Kiinteistöhoiton päivystysaika ei kata arki-iltoja ja öitä. Tämä on riski, joka tiedostetaan, mutta päivystyksen ulottaminen 24/7 kattavaksi tarkoittaisi huomattavaa resurssilisäystä henkilöstöön.

Ruokapalvelut

Ruokapalveluiden toiminta on toteutunut talousarvion mukaisesti. Korotuspaineita ateriamaksuihin vuodelle 2017 ei ole. Ruokapalvelut on toiminut seitsemän viikon seudullisen ruokalistan mukaan. Työjärjestelyjen avulla on pystytty minimoimaan ulkopuolisten vuosiloma- ja sairausloma lomittajien tarve. Työvoiman siirroilla täytetään pääasiassa sijaisten tarve. Tarvittaessa käytetään ulkopuolista työvoimaa.

Suvituulen keittiöltä on v. 2016 toimitettu Oulunkaaren terveystieteiden osastolle viikonloppuannokset kylmänä terveystieteiden pyynnöstä. Keittiön henkilökunnan määrää viikonloppuisin ja juhlapäivinä on pystytty järjestelyn avulla vähentämään kolmesta kahteen. Ruokapalvelupäällikön palkkakaumaa on myös tarkistettu siivouksen, koulun-, ja Suvituulen keittiön välillä. Näillä toimenpiteillä on ollut vaikutusta Suvituulen aterianhintaan alenevasti, koulunkeittiön ja siivouspalvelujen menoihin on tullut lisäystä. Ruoka- ja siivouspalvelupäällikön sijaisen palkkaus v. 2016 oli toteutettu uudella jakaumalla. Uuden Päiväkodin keittiön toiminta alkoi ja keittiöhenkilökunnan puolelle tuli lisäystä 0,5%:sta 0,7%:iin.

Siivouspalvelut

Vuonna 2016 Utajärven kunnan siivouspalveluiden hoidettavana oli Suvituulen palvelukeskuksen, terveyskeskuksen, virastotalojen, yhteiskoulun, nuoris- ja liikuntatalon, kirjaston, paloaseman ja teknisen varikon tilat sekä Utajärven kunnan omana palveluna tuottamien pienten remontti- ja saneerauskohteiden loppusiivous sekä muuttosiivoukset. Uuden päiväkodin siivousmitoituksen jälkeen siivouspalvelujen henkilömäärä oli v. 2016 8,5 joista määräaikaisia 2,5 henkilöä.

Vuonna 2016 suurin osa lyhyistä sairauslomituksista on pystytty hoitamaan jakamalla tehtävät vakituisen henkilökunnan kesken. Pidempiin tai useamman laitoshuoltajan yhtäaikaisiin sairauslomituksiin on palkattu sijainen tai käytetty ostopalvelua SOL-siivouspalveluilta. Suvituulen akuutti- ja hoivaosastojen viikonloppu- ja arkipyhäsiivous on ostettu SOL:lta.

Kaavoitus ja maankäyttö

Vuonna 2016 kaavoituksen saralla työstiin pääasiassa Utajärven kirkonkylä-Vaala rantaosayleiskaavaa ja kirkonkylän kortteleiden 32 ja 33 asemakaavamuutosta. Rantaosayleiskaava saatiin valmiiksi ja hyväksymiskäsittely on käynnissä. Kortteleiden 32 ja 33, eli nykyisten virastotalojen alueen kaava on myös loppusuoralla.

Vuonna 2016 on konsulttityönä valmistunut Määttänsaaren luontoselvitys, joka on toiminut pohjana Määttänsaaren alustavissa aluerakennemalleissa. Lisäksi rakennemalleja on työstiin Lämpötien asemakaava-alueelle ja Kirkonmutkan alueelle. Kirkonkylän asemakaava on piirretty uudelle pohjakaartalle ja tonttien käyttötarkoitusten muutostoiveja on otettu maanomistajilta vastaan. Myös Hyvinvointiraitin ajatus tarkentui vuonna 2016, kun arkkitehtipöytätyön suunnitelmat raitista valmistuivat.

Rakennusvalvonta

Utajärvellä myönnettiin vuonna 2016 rakennuslupia 42 kpl, toimenpidelupia 13 kpl ja ilmoituslupia 16 kpl, yhteensä 71 kpl. Uusia omakotitalojen rakennuslupia myönnettiin 1 kpl ja laajennuksia 3 kpl. sekä käyttötarkoituksen muutoksia vapaa-ajan asunnosta vakituisiksi asunnoksi 3 kpl. Vuoden aikana on jouduttu puuttumaan myös luvattomaan rakentamiseen.

Vesi- ja viemärlaitos, kaukolämpölaitos

Vuoden 2016 aikana myytiin vesiliittymiä 5 kpl ja viemäri liittymiä 5 kpl. Näistä tuli kaava-alueelle 3+3 kpl ja 2+2 kpl haja-asutusalueella. Verkostoon pumpattu vesimäärä oli 279 108 m³ ja laskutettu vesimäärä 213 953 m³. Runkovesijohtovuotoja oli vuoden aikana 8 kpl ja pienempiä talohaaraputkirikkoja 4 kpl. Kokonaisjätevesimäärä oli 173 651 m³ ja laskutettu jätevesimäärä 105 537 m³. Vedden hinta oli 1,14 €/m³ ja jäteveden hinta oli 2,46 €/m³. Vesilaitoksen tuloihin talousarvion laadinnan aikana laskettu +5 % korotus tuli voimaan vuoden 2016 alusta.

Vuotovesimittaus- laitteistoa testattiin verkoston risteyskohdissa viidessä eri pisteessä. Tuloksien perusteella saatiin kartoitettua kevään 2017 aikana tehtävät ”savu” -painealueet. Vuoden 2016 aikana FCG suunnittelu- ja tekniikka Oy:n kanssa laadittiin vesijohtoverkoston saneerauksen yleissuunnitelma. Suunnitelman mukaisesti keskustaaajaman vanha valurautaverkosto saneerataan seuraavien kolmen vuoden aikana kokonaan.

Kaukolämpöverkostoon ei tullut uusia liittymiä. Vuoden aikana korjattiin 3 verkostoputkirikkoja. Verkosto on pääosin rakennettu vuosina 1983-1985, eli tekninen käyttöikä on loppuillaan. Lämpöenergian hinta on 53,25 €/MWh. Lämpöenergiaa ostettiin tervantienlämpö Oy:ltä 8 638 MWh ja asiakkailta laskutettiin 6 661 MWh. Planora Oy:n kanssa laadittiin yleissuunnitelma verkoston saneeraamiseksi.

2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

ulkoiset + sisäiset	TP 2015	Budjetti 2016	Muutos 2016	Budj+muut 2016	Toteutuma 2016 01-12	%	Poikk.
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	3 190 663	3 491 059		3 491 059	3 428 666,91	98,2	-62 392
Maksutuotot	186 794	198 050		198 050	194 018,86	98,0	-4 031
Tuet ja avustukset	385 604	392 190		392 190	446 624,44	113,9	54 434
Muut toimintatuotot	803 190	927 540		927 540	843 183,01	90,9	-84 357
TOIMINTATUOTOT	4 566 251	5 008 839		5 008 839	4 912 493,22	98,1	-96 346
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-6 810 350	-7 173 878		-7 173 878	-6 974 210,30	97,2	-199 668
Palvelujen ostot	-16 125 197	-16 179 361	-40 000	-16 219 361	-15 782 710,66	97,3	-436 650
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-1 658 840	-1 844 580		-1 844 580	-1 788 201,26	96,9	-56 379
Avustukset muille	-607 257	-426 850	-100 000	-526 850	-358 695,98	68,1	-168 154
Muut toimintakulut	-182 700	-122 270		-122 270	-235 278,33	192,4	113 008
TOIMINTAKULUT	-25 384 344	-25 746 939	-140 000	-25 886 939	-25 139 096,53	97,1	-747 842
TOIMINTAKATE	-20 818 093	-20 738 100	-140 000	-20 878 100	-20 226 603,31	96,9	-651 497
Verotulot	10 240 934	10 300 000		10 300 000	10 307 226,02	100,1	7 226
Valtionosuudet	11 954 917	12 000 000	140 000	12 140 000	12 432 905,00	102,4	292 905
Rahoitustuotot- ja kulut							
Korkotuotot	63 846	45 000		45 000	36 324,95	80,7	-8 675
Muut rahoitustuotot	32 618	9 050		9 050	6 688,13	73,9	-2 362
Korkokulut	-81 579	-123 350		-123 350	-73 499,29	59,6	-49 851
Muut rahoituskulut	-644	-700		-700	-868,96	124,1	169
Rahoitustuotot ja -kulut	14 241	-70 000		-70 000	-31 355,17	44,8	-38 645
VUOSIKATE	1 391 999	1 491 900	0	1 491 900	2 482 172,54	166,4	990 273
Poistot ja arvonalenn.							
Suunn. muk. poistot	-1 075 212	-1 120 000		-1 120 000	-1 113 209,89	99,4	-6 790
Kertaluonteiset poistot	-156 913	0			-624 288,79		624 289
Poistot ja arvonalent.	-1 232 125	-1 120 000		-1 120 000	-1 737 498,68	155,1	617 499
							0
TILIKAUDEN TULOS	159 874	371 900	0	371 900	744 673,86	200,2	372 774
Poistoeron lis./väh.(+)							
Varausten lis./väh.(+)					-550 000,00		
Rahastojen lis./väh.(+)							
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	159 874	371 900	0	371 900	194 673,86	52,3	-177 226

Toiminnan rahoitustulot

	Tilinpäätös 2 015	Budjetti 2016	Ta- muutos	Budj+muut. 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
VALTIONOSUUDET						
Peruspalvelujen valtionosuus	12 007 194	12 000 000	140 000	12 140 000	12 296 575,00	156 575,00
Opetusja kulttuuritoimen rahoitus	-52 277				136 330,00	136 330,00
Sosiaali- ja terveyshuoll. Valtionos.						
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionos.						
Muut valtionosuudet						
Harkinnanvarainen rahoitusavustus						
VALTIONOSUUDET YHTEENSÄ	11 954 917	12 000 000	140 000	12 140 000	12 432 905,00	292 905,00
VEROTULOT						
Kunnan tulovero	6 820 119	6 900 000		6 900 000	6 745 129,47	-154 870,53
Kiinteistövero	2 519 749	2 700 000		2 700 000	2 685 420,77	-14 579,23
Osuus yhteisöveron tuotosta	901 066	700 000		700 000	876 675,78	176 675,78
VEROTULOT YHTEENSÄ	10 240 934	10 300 000	0	10 300 000	10 307 226,02	7 226,02
TOIMINNAN RAHOITUS	22 195 851	22 300 000	140 000	22 440 000	22 740 131,02	300 131,02

Kunnan tuloveron määräytyminen	Tulovero %	Verotettava tulo	Muutos
Verovuosi 2010	19,5	31 175 882	
Verovuosi 2011	19,5	32 474 910	4,17 %
Verovuosi 2012	19,5	34 108 434	5,03 %
Verovuosi 2013	19,5	35 219 890	3,26 %
Verovuosi 2014	19,5	35 878 571	1,87 %
Verovuosi 2015	20,5	36 426 393	1,53 %

Kunnan kiinteistöveroprosentit	Yleinen	Vakituiset asunnot	Voimal. rakenn.	Muut asuinrakenn.	Rakentamat- tomat
Verovuosi 2010	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %
Verovuosi 2011	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %
Verovuosi 2012	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %
Verovuosi 2013	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %
Verovuosi 2014	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %
Verovuosi 2015	1,00 %	0,45 %	2,85 %	1,05 %	3,00 %
Verovuosi 2016	1,00 %	0,45 %	3,10 %	1,15 %	4,00 %

Arvonlisäveron palautukset	Alv 130 § 10%,14%,24%	Alv 130a§ Lasken. 5%	Yhteensä
2010	808 910	20	808 930
2011	1 154 340	0	1 154 340
2012	735 454	113	735 567
2013	844 406	33	844 439
2014	692 082	81	692 163
2015	1 326 169	191	1 326 360
2016	982 299	195	982 494

2.3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investointibudjetin raami oli 1,84 milj. €. Kokonaistoteutuma on 1,55 milj. €. Investointiraamin puitteissa on tehty hankkeiden kesken jonkin verran määrärahan siirtoja, joilla investointi kohdat ovat tasattu. Suunnitellut investoinnit toteutettiin pääosin ja osa hankkeista jatkuu vuoden 2017 puolelle.

Kiinteistön korjaushankkeista Utajärven koulun vaiheet 1 ja 2 olivat suurimmat investoinnit. Lisäksi oli suunnitteilla myös vaihe 3 mutta sen toteuttaminen siirrettiin tulevaisuuteen. Koulun korjausinvestointiin on käytetty kahdessa vaiheessa noin 1,2 milj.€. Investointien tavoite on ollut jatkaa koulun teknistä käyttöikää 10 vuotta.

Seuraavan sivun taulukossa on esitetty kohteittain investointien toteutuminen vuonna 2016.

INVESTOINTIOSA ei sis. Liittymätuloja	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuper. talousarvio 2016	TA-muutok- set	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma 2016	Poikkeama 2016	Kustann.- arv. käytetty 31.12.
HALLINTOPALVELUT								
Osakkeiden osto								
meno	250 000		250 000		250 000	248 086,12	1 913,88	248 086,12
tulot	0					-30 929,80	30 929,80	-30 929,80
YHTEENSÄ nto	250 000	0	250 000	0	250 000	217 156,32	32 843,68	248 086,12
HYVINVOINTIPALVELUT								
Digi-EKG								
meno	13 000		13 000		13 000	12 460,00	540,00	12 460,00
Hammaslääkärin hoitokone								
meno	29 000		29 000		29 000	23 023,00	5 977,00	23 023,00
YHTEENSÄ nto	42 000	0	42 000	0	42 000	35 483,00	6 517,00	35 483,00
SIVISTYSPALVELUT								
koulun peruskorj., vaihe II								
meno	500 000		500 000	-66 200	433 800	399 771,51	34 028,49	465 971,51
Koulun peruskorj., vaihe I								
meno	730 000	526 046	180 000	39 141,00	219 141	219 140,26	0,74	-15 186,52
Kirjaston kuivitusremontti								
meno	75 000		75 000	36 611	111 611	111 610,72	0,28	111 610,72
Päiväkodin rakentaminen								
meno	2 010 000	1 977 778	0	0	0	-2 590,09	2 590,09	1 975 188,29
YHTEENSÄ nto	3 315 000	2 503 825	755 000	9 552	764 552	727 932,40	36 619,60	2 537 584,00
TEKNISET PALVELUT								
Kiinteistön osto								
meno	100 000	0	100 000	0	100 000	38 726,00	61 274,00	38 726,00
tulot						-10 000,00	10 000,00	-10 000,00
nto						28 726,00		
Suvituulen varavoima								
meno	80 000		80 000	-17 255	62 745	62 744,77	0,23	62 744,77
Metsolan korjaukset								
meno	70 000		70 000	-34 420	35 580	35 579,70	0,30	35 579,70
Kohdentamaton saneeraus								
meno	50 000	0	50 000	-50 000	0	0,00	0,00	0,00
Mustikkakankaan tiet								
meno	15 000		15 000	0	15 000	0,00	15 000,00	0,00
Liikenneväylien parant. LIVI								
meno	100 000	0	100 000	-43 107	56 893	21 954,12	34 938,88	21 954,12
Alakylänt. Jatkam.+puomit								
meno	200 000		200 000		200 000	154 482,72	45 517,28	154 482,72
Rakennuskaavat.perusp.								
meno	50 000		50 000	45 230	95 230	94 927,19	302,81	94 927,19
Päiväkodin ja tk:n aluetyöt								
meno	20 000		20 000	0	20 000	20 031,04	-31,04	20 031,04
Taajama-alueen maisem.								
meno	0	0	0	90 000	90 000	84 407,47	5 592,53	84 407,47
Varavoima pumppamoille								
meno	30 000		30 000		30 000	21 957,18	8 042,82	21 957,18
Verkoston laajennus, vesi								
meno	20 000		20 000		20 000	25 227,93	-5 227,93	25 227,93
Verkoston laajenn.viemäri								
meno	20 000		20 000		20 000	15 918,46	4 081,54	15 918,46
Kaukol.verk.laajennus								
meno	20 000		20 000		20 000	9 715,50	10 284,50	9 715,50
YHTEENSÄ nto	1 550 000	0	775 000	-9 552	765 448	575 672,08	189 775,92	575 672,08
KAIKKI YHTEENSÄ nto	5 157 000	2 503 825	1 822 000	0	1 822 000	1 556 243,80	265 756,20	4 060 068,44
Liittymätulot			11 000		11 000,00	36 600,00	-25 600,00	

2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSOSA	TP 2015	TA 2016	Ta:n 2016	TA.muutok - sen jälkeen	Toteutuma 2016	Käytt ö %	Poikkeama
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	1 391 998	1 491 900		1 491 900	2 482 172,54	166,4	-990 272,54
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauserät	-600 000	-117 980		-117 980	-45 510,00	38,6	-72 470,00
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-3 207 487	-1 822 000		-1 822 000	-1 597 173,60	87,7	-224 826,40
Rahoitusosuudet inv.men.	396 000						
Pysyvien vast. hyödykkeiden luov.tulo		117 980		117 980	86 439,80	73,3	31 540,20
Toiminta ja investoinnit	-2 019 489	-330 100	0	-330 100	925 928,74	280,5	-1 256 029
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys					-50 000,00	100,0	50 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	412 000	100 000		100 000	112 000,00	112,0	-12 000,00
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500 000	1 300 000		1 300 000	1 300 000,00	100,0	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-972 341	-1 034 800		-1 034 800	-1 100 507,32	106,3	65 707,32
Lyhyt.aik.lainojen muutos	-1 300 000	0		0	0,00	100,0	0,00
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksia. varojen ja po:n muutos	52				-24,93	100,0	24,93
Vaihto-omaisuuden muutos							
Saamisten muutos	308 780				-873 970,53	100,0	873 970,53
Korottomien velkojen muutos	971 351				-423 788,56	100,0	423 788,56
Rahoituksen rahavirta	1 919 842	365 200		365 200	-1 036 291,34	100,0	1 401 491,34
Rahavarojen muutos	-99 647	35 100	0	35 100	-110 362,60	100,0	-110 362,60
Rahavarojen muutos							
Rahavarat 31.12	1 096 264				985 901,18	100,0	-985 901,18
Rahavarat 1.1	1 195 910				1 096 263,78	100,0	-1 096 263,78
Rahavarojen muutos	-99 646				-110 362,60	100,0	110 362,60

2.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

KÄYTTÖTALOUSOSA(ulk.+sis.)	Sitov.	Määrärahat				
	Netto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
NETTOMENOT						
Hallintopalvelut	N	1 424 286	140 000	1 564 286	1 410 414,41	153 871,59
Elinvoimapaalvelut	N	703 716		703 716	1 037 788,60	-334 072,60
Hyvinvointipalvelut	N	11 821 622		11 821 622	11 328 798,52	492 823,48
Sivistyspalvelut	N	5 969 989		5 969 989	5 675 133,42	294 855,58
Tekniset palvelut	N	818 487		818 487	774 468,36	44 018,64
YHTEENSÄ		20 738 100	140 000	20 878 100	20 226 603,31	651 496,69
	Sitov.	Määrärahat				
TULOSLASKELMAOSA	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
TULOT						
Verotulot	B	10 300 000	0	10 300 000	10 307 226,02	-7 226,02
Valtionosuudet	B	12 000 000	140 000	12 140 000	12 432 905,00	-292 905,00
Korkotulot	B	45 000		45 000	36 324,95	8 675,05
Muu rahoitustulot	B	9 050		9 050	6 688,13	2 361,87
MENOT						
Korkokulut	B	123 350		123 350	73 499,29	49 850,71
Muut rahoituskulut	B	700		700	868,96	-168,96
YHTEENSÄ		22 230 000	140 000	22 370 000	22 708 775,85	-338 775,85
	Sitov.	Määrärahat				
INVESTOINTIOSA(ei liit.tuloja)	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
NETTOMENOT						
Hallintopalvelut						
Aineeton omaisuus	B	250 000,00		250 000,00	217 156,32	32 843,68
Hyvinvointipalvelut						
Irtain omaisuus	B	42 000,00		42 000,00	35 483,00	6 517,00
Sivistyspalvelut						
Talonrakennus	B	755 000	9 552,00	764 552	727 932,40	36 619,60
Tekniset palvelut						
Julkinen käyttöomaisuus	B	405 000	92 123,00	497 123	385 518,04	111 604,96
Kiinteäomaisuus	B	150 000	-50 000,00	100 000	28 726,00	71 274,00
Talonrakennus	B	150 000	-51 675,00	98 325	98 324,47	0,53
Vesilaitos	B	50 000		50 000	47 185,11	2 814,89
Viemärlaitos	B	20 000		20 000	15 918,46	4 081,54
YHTEENSÄ		1 822 000	0,00	1 822 000,00	1 556 243,80	265 756,20
	Sitov.	Määrärahat				
RAHOITUSOSA	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
TULOT						
Antolainasaamisten vähennykset	B	100 000		100 000	112 000,00	12 000,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	1 300 000	0	1 300 000	1 300 000,00	0,00
MENOT						
Antolainasaamisten lisäykset	N				50 000,00	50 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	1 034 800		1 034 800	1 100 507,32	-65 707,32
YHTEENSÄ		365 200	0	365 200	261 492,68	-65 707,32
YHTEENSÄ	me-	23 718 950	140 000	23 858 950	23 007 722,68	851 227,32
	not	23 765 050	140 000	23 905 050	24 225 744,10	-320 694,10
	tulot	46 100	0	46 100	1 218 021,42	-1 171 921,42
	nto					
Inv netto ei sis.liittymätuloja		11 000,00		11 000,00	30 600,00	

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

(ulkoinen)	01.01.-31.12. 2016		01.01.-31.12. 2015	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 000 253,20		1 881 350,00	
Maksutuotot	194 018,86		186 793,79	
Tuet ja avustukset	446 624,44		385 603,58	
Muut toimintatuotot	843 183,01	3 484 079,51	803 190,36	3 256 937,73
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 314 815,95		-5 183 837,49	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 431 223,42		-1 472 651,32	
Muut henkilösivukulut	-228 170,93		-153 860,88	
Palvelujen ostot	-14 630 426,70		-15 042 164,85	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 512 071,51		-1 432 560,12	
Avustukset	-358 695,98		-607 256,94	
Muut toimintakulut	-235 278,33	-23 710 682,82	-182 699,57	-24 075 031,17
Toimintakate				
Verotulot	10 307 226,02		10 240 934,28	
Valtionosuudet	12 432 905,00		11 954 917,00	
Rahoitustuotot- ja kulut				
Korkotuotot	36 324,95		63 846,18	
Muut rahoitustuotot	6 688,13		32 617,75	
Korkokulut	-73 499,29		-81 579,47	
Muut rahoituskulut	-868,96	22 708 775,85	-643,90	22 210 091,84
VUOSIKATE		2 482 172,54		1 391 998,40
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poist.	-1 113 209,89		-1 075 211,55	
Kertaluonteiset poistot	-624 288,79	-1 737 498,68	-156 913,01	-1 232 124,56
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS		744 673,86		159 873,84
Poistoeron lis. (-)/vähenn. (+)				
Varausten lis. (-)/vähenn. (+)		-550 000,00		
Rahastojen lis. (-)/vähenn. (+)				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ		194 673,86		159 873,84

3.2 KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12. 2016		01.01.-31.12. 2015	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 482 172,54		1 391 998,40	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-45 510,00</u>	2 436 662,54	<u>-600 000,00</u>	791 998,40
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 597 173,60		-3 207 486,73	
Rahoitusosuudet inv.men.			396 000,00	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutust.	<u>86 439,80</u>	-1 510 733,80	<u>-2 811 486,73</u>	
Toiminnan ja investointien rahavirta		925 928,74		-2 019 488,33
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-50 000,00			
Antolainasaamisten vähennykset	<u>112 000,00</u>	62 000,00	<u>412 000,00</u>	412 000,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 300 000,00		2 500 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 100 507,32		-972 340,96	
Lyhyt.aik.lainojen muutos	<u></u>	199 492,68	<u>-1 300 000,00</u>	227 659,04
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksia. varojen ja po:n muutos	-24,93		52,45	
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	-873 970,53		308 779,69	
Korottomien velkojen muutos	<u>-423 788,56</u>	-1 297 784,02	<u>971 351,19</u>	1 280 183,33
Rahoituksen rahavirta		-1 036 291,34		1 919 842,37
Rahavarojen muutos		-110 362,60		-99 645,96
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	985 901,18		1 096 263,78	
Rahavarat 1.1	<u>1 096 263,78</u>	-110 362,60	<u>1 195 909,74</u>	-99 645,96

3.3 KUNNAN TASE

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2016	2015		2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	21 430 311,23	21 642 636,31	OMAPÄÄOMA	13 340 739,53	13 146 065,67
Aineettomat hyödykkeet	170 651,25	87 181,64	Peruspääoma	9 054 605,45	9 054 605,45
Muut pitkävaikutteiset menot	170 651,25	87 181,64	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	4 091 460,22	3 931 586,38
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	194 673,86	159 873,84
Aineelliset hyödykkeet	13 371 981,20	13 853 862,01			
Maa- ja vesialueet	1 090 368,85	1 064 232,94	POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	550 000,00	0,00
Rakennukset	9 326 648,91	9 064 063,44	Vapaaehtoiset varaukset	550 000,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 721 502,31	2 851 700,46			
Koneet ja kalusto	89 902,83	107 229,87	PAKOLLISET VARAUKSET	194 187,60	194 187,60
Muut aineelliset hyödykkeet	121 603,94	125 892,73	Muut pakolliset varaukset	194 187,60	194 187,60
Ennakkomak. ja kesk.hankinn.	21 954,36	640 742,57			
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	225 249,83	1 514,18
Sijoitukset	7 887 678,78	7 701 592,66	Lahjoitusrahastojen pääomat	225 249,83	1 514,18
Osakkeet ja osuudet	5 007 160,12	4 759 074,00			
Muut lainasaamiset	2 880 518,66	2 942 518,66	VIERAS PÄÄOMA	9 816 847,45	10 041 143,33
			Pitkäaikainen	6 220 089,60	6 004 046,34
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	223 771,61	11,03	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	5 883 597,84	5 687 785,86
Valtion toimeksiannot	35,96	11,03	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	10 368,72
Lahjoitusrahastojen varat	223 735,65		Muut velat/Liittymism.	336 491,76	305 891,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 472 941,57	1 709 333,64	Lyhytaikainen	3 596 757,85	4 037 096,99
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1 039 188,02	1 025 829,78
Saamiset	1 487 040,39	613 069,86	Lainat julkisyhteisöiltä	10 368,72	9 677,54
Pitkäaikaiset saamiset			Saadut ennakot	1 929,66	899,17
Lyhytaikaiset saamiset	1 487 040,39	613 069,86	Ostovelat	1 554 927,50	849 047,58
Myyntisaamiset	625 497,36	315 940,23	Muut velat	147 917,76	153 350,41
Lainasaamiset	4 185,37	0,00	Siirtovelat	842 426,19	1 998 292,51
Muut saamiset	348 347,08	125 752,47			
Siirtosaamiset	509 010,58	171 377,16			
Rahoitusarvopaperit	30 929,80	30 929,80			
Osakkeet ja osuudet	30 929,80	30 929,80			
Rahat ja pankkisaamiset	954 971,38	1 096 263,78			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 127 024,41	23 382 910,78	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 127 024,41	23 382 910,78

3.4 KONSERNILASKELMAT

Konsernituloslaskelma

				2016	2015
Toimintatuotot				27 516 158,83	26 720 111,90
Toimintakulut				-46 422 238,43	-46 834 769,70
Osuus osakkuusyht.voitosta (tapp.)				-3 321,36	4 360,65
Toimintakate				-18 909 400,96	-20 110 297,15
Verotulot				10 291 272,41	10 224 716,12
Valtionosuudet				12 432 905,00	11 954 917,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot		65 254,97		95 088,10	
Muut rahoitustuotot		10 856,82		40 588,97	
Korkokulut		-153 976,79		-195 361,69	
Muut rahoituskulut		-1 222,60		-2 469,48	
Vuosikate				3 735 688,85	2 007 181,87
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 592 364,28			-2 086 398,87	
Tilikauden yli- ja alipariarvot					
Arvonalentumiset				-2 592 364,28	-2 086 398,87
Satunnaiset erät					
Tilikauden tulos				1 143 324,57	-79 217,00
Tilinpäätössiirrot				-3 636,06	-1 805,23
Tilikauden verot				-2 673,51	-479,81
Laskennalliset verot				-7 734,19	513,02
Vähemmistöosuudet				-6 396,11	1 077,43
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)				1 122 884,70	-79 911,59

Konsernin rahoituslaskelma

	2016		2015	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3 735 688,85		2 007 181,87	
Tilikauden verot ja laskenall.verot	-2 673,51		-479,81	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	88 316,68	3 821 332,02	-644 040,69	1 362 661,37
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 100 647,25		-3 710 670,28	
Rahoitusosuudet investointimenoihin			396 000,00	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	87 306,43	-2 013 340,82	19 905,11	-3 294 765,17
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 807 991,20		-1 932 103,80
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaam. lisäykset	-53 920,04			
Antolainasaam. vähennykset	152 326,67	98 406,63	1 491 801,82	1 491 801,82
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 677 597,59		2 517 146,30	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 784 315,48		-1 612 922,05	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-12 830,80	-119 548,69	-1 285 944,54	-381 720,29
Oman pääoman muutokset		-9 940,14		-12 359,59
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant. varojen ja pääom. muutok.	-388,84		-273,06	
Vaihto-omaisuuden muutos	-5 444,66		-3 600,65	
Saamisten muutokset	-214 992,07		594 123,22	
Korottomien velkojen muutokset	-968 953,83	-1 189 779,40	179 182,07	769 431,58
Rahoituksen rahavirta		-1 220 861,60		1 867 153,52
Rahavarojen muutos		587 129,60		-64 950,28
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		3 597 751,40		3 010 621,79
Rahavarat 01.01.		3 010 621,80		3 075 572,07
Rahavarojen muutos		587 129,60		-64 950,28

Konsernitase

VASTAAVAA	2015	2015	VASTATTAVAA	2015	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	25 777 275,29	26 377 646,63	OMAPÄÄOMA	12 614 436,00	11 493 805,62
Aineettomat hyödykkeet	467 485,19	415 054,43	Peruspääoma	9 054 605,45	9 054 605,45
Aineettomat oikeudet	86 005,89	88 414,11	Muut omat rahastot	67 338,96	66 792,59
Muut pitkävaikutteiset menot	355 601,67	301 077,75	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	2 369 606,90	2 452 791,40
Ennakkomaksut	25 877,63	25 562,57	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 122 884,69	-80 383,82
Aineelliset hyödykkeet	21 937 822,72	22 743 962,47	VÄHEMMISTÖSUUDET	66 338,95	59 942,41
Maa- ja vesialueet	1 238 047,07	1 225 915,91	POISTOERO JA VAPAAEHT.		
Rakennukset	16 668 475,18	16 772 406,21	VARAUKSET	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 798 059,03	2 948 528,02	Poistoero	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	769 877,41	807 576,53	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	129 139,77	134 010,32	PAKOLLISET VARAUKSET	516 198,16	385 663,56
Ennakkomaks. ja kesk.hankinn.	334 224,26	855 525,48	Muut pakolliset varaukset	516 198,16	385 663,56
Sijoitukset	3 371 967,38	3 218 629,73	TOIMEKSIANTOJEN		
Osakkuusyhteisöosuudet	48 420,50	499 879,33	PÄÄOMAT	295 133,45	69 277,32
Muut osakkeet ja osuudet	974 561,01	284 282,56	Valtion toimeksiannot	47 691,56	42 151,74
Joukkovelkakirjasaamiset	14 542,65		Lahjoitusrahastojen pääomat	225 249,83	1 514,18
Muut lainasaamiset	2 334 443,22	2 434 467,84	Muut toimeksiantojen pääomat	22 192,06	25 611,40
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	289 059,83	62 814,86	VIERAS PÄÄOMA	19 665 500,19	20 063 037,61
Valtion toimeksiannot	47 727,52	42 162,77	Pitkäaikainen	12 476 842,33	12 492 388,90
Lahjoitusrahastojen varat	223 735,65		Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	10 325 073,94	10 157 882,73
Muut toimikisiantojen varat	17 596,66	20 652,09	Lainat julkisyhteisöiltä	1 815 276,63	2 028 614,41
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 091 271,63	5 631 265,03	Muut velat/Liittymism. ja m. velat	336 491,76	305 891,76
Vaihto-omaisuus	92 389,73	86 945,07	Lyhytaikainen	7 188 657,86	7 570 648,71
Aineet ja tarvikkeet	92 389,73	86 945,07	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1 455 880,13	1 531 773,84
Saamiset	3 401 130,50	2 502 768,37	Lainat julkisyhteisöiltä	213 337,78	210 846,19
Pitkäaikaiset saamiset	770 909,44	197 640,54	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Myyntisaamiset	763 423,45	185 462,55	Saadut ennakot	11 829,24	9 901,09
Muut saamiset	7 485,99	12 177,99	Ostovelat	2 087 029,46	1 886 300,46
Lyhytaikaiset saamiset	2 630 221,06	2 305 127,83	Muut velat	506 543,27	433 413,93
Myyntisaamiset	1 438 463,17	1 607 675,49	Siirtovelat	2 878 668,99	3 470 778,40
Lainasaamiset	4 185,37	0,00	Laskennalliset verovelat	35 368,99	27 634,80
Muut saamiset	549 667,59	319 909,31			
Siirtosaamiset	637 904,93	377 543,03			
Rahoitusarvopaperit	127 575,53	120 532,76			
Osakkeet ja osuudet	31 090,41	31 090,41			
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	96 485,12	89 442,35			
Rahat ja pankkisaamiset	3 470 175,87	2 921 018,83			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 157 606,75	32 071 726,52	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 157 606,75	32 071 726,52

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto- ja laitosrakennusten sekä vedenjakelu- ja viemäriverkoston poistoajoja tarkistettu 1.1.2013 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin. Tarkemman poistosuunnitelman on kunnanhallitus vahvistanut 12.2.2013 § 42 ja 1.10.2013 § 249. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Kertaluonteisia poistoja on tilinpäätökseen kirjattu yhteensä 620 000,00 €.

Asia on käsitelty 21.2.2017 kunnanhallituksen kokouksessa ja 28.2.2017 valtuuston kokouksessa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenoa vähennykseksi.

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

3 Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilivuodelta esitettäviin tietoihin

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden taseen jaottelua on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden jaottelua. Luonteeltaan sijoitusluonteiset osakkeet, yhteensä 30 929,80 €, on siirretty vertailutaseeseen pysyvien vastaavien sijoituksista vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereihin.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitteinä ilmoitettavat tiedot. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellään rivi riviltä peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa niiden kyntayhtymien tase, tuloslaskelma ja liitetiedot, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhteisöistä yhdistellään yhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Noudatetaan olennaisuuden periaatetta.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt; Utajärven Yrityspuisto Oy, Kiinteistö Oy Järvenneito, Kiinteistö Oy Mäyrä ja Kiinteistö Oy Rokuanrivi sekä osakkuusyhteisö Humanpolis Oy.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä; Oulunkaaren kuntayhtymä, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri ja Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Keskinäiset palautuskelpoiset liittymämaksut on siirretty maa-alueisiin ja eliminoitu ed. tilikauden yli- /alijäämästä Kunnan ja tytäryhteisöjen sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei ole

Poikkeavat tilikaudet

Kaikilla tilikausi 1.1. - 31.12.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6 Toimintatuotot kunnan määritteleminä tehtäväkokonaisuuksina

Liiketoimintojen toimintatuotot esitetään tehtäväalueisiin tai kuntayhtymän tulolajeihin sisällytettynä.

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymistä omistuksen osuus

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

Vuosi	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Yleishallinto	1 362 159,26	1 391 126,84	530 818,00	528 036,53
	22 578	22 026		
Sosiaali- ja terveystalvet	428,19	826,84	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut	435 784,19	442 673,88	435 784,19	442 673,88
Yhdyskuntapalvelut	2 578 768,89	2 320 994,33	1 956 459,02	1 747 737,31
Muut palvelut, muu taseyksikkö	561 018,30	538 490,01	561 018,30	538 490,01
	27 516	26 720		
Toimintatuotot yhteensä	158,83	111,90	3 484 079,51	3 256 937,73

7 Verotulojen erittely

	2016	2015
Kunnan tulovero	6 745 129,47	6 820 118,97
Osuus yhteisöveron tuotosta	876 675,78	901 066,31
Kiinteistövero	2 685 420,77	2 519 749,00
Muut verotulot		
	10 307	10 240
Verotulot yhteensä	226,02	934,28

8 Valtionosuuksien erittely

	2016	2015
	12 296	12 007
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	575,00	194,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 646 516,00	2 633 412,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	136 330,00	-52 277,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
	12 432	11 954
Valtionosuudet yhteensä	905,00	917,00

9 Palvelujen ostot eriteltyinä:

Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2016	2015
	10 745	11 370
Asiakaspalvelujen ostot	077,99	511,00
Muiden palvelujen ostot	3 885 348,71	3 671 654,00
	14 630	15 042
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	426,70	165,00

11 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistot on tehty Kv 13.12.2012 § 65, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan. Tarkennuksia tehty muiden pitkävaikutteisten menojen ja rakennusten poistojen suhteen

Muut pitkävaikutteiset menot

- 1) Poistot aloitetaan heti syntymäkauden alusta lukien.

Rakennukset ja rakennelmat

- 2) Aloitetaan sen kuukauden alusta, kun rakennus tai peruskorjaus valmistuu, otetaan käyttöön tai on hankittu
- 3) Peruskorjaus lisätään alkuperäiseen hankinta-arvoon
- 4) Peruskorjaukselle, joka on huomattavaa laatua ja rakennuksen arvo olennaisesti nousee, määritellään oma poistosuunnitelma.

Kiinteät rakenteet ja laitteet (kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet, vesi-, viemäri- ja lämpöverkot ym)

- 1) Tehdään puolen vuoden poisto, koska ei ole mahdollista määritellä käyttöönottohetkeä.

Koneet ja kalusto

- 1) Sen kuukauden alusta lukien, jolloin otettu käyttöön, tai koko vuoden poisto, jos käyttöönottohetkeä vaikea selvittää.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät

	Poisto aika	Poistomenetelmä
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet		
Aineettomat oikeudet	5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 - 20 v	tasapoisto
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v/kiint.koht.	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 v	tasapoisto
Muut rakennukset	20 v	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet	20 %	menojäännöspoisto
Vesi- ja viemäriverkostot	10 %	menojäännöspoisto
Kaukolämpöverkostot	15 %	menojäännöspoisto
Atk-verkot, puhelinverkot ja keskukset	10 v	tasapoisto
Sähkö-, vesi yms.laitosten koneet	10 v	tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 v	tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	5 v	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 v	tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v	tasapoisto
Atk-laitteet	3 v	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat		
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET

Osakkeet ja osuudet

Ei poistoa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuuskirjanpito tehdään CGI:n Pro Economica-ohjelmalla.

12 Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Eläkevastuu 1.1	0,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00		
Eläkevastuu 31.12	0,00	0,00		
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1	0,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00		
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12	0,00	0,00		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	385 663,56	412 594,03		
Lisäykset tilikaudella	130 534,60	0,00		
Vähennykset tilikaudella	0,00	26 930,47		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)	516 198,16	385 663,56		

13 Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	45 510,00	0,00	45 510,00	0,00
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	12 749,57	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot				
Luovutusvoitot yhteensä	45 510,00	12 749,57	45 510,00	0,00
Muut toimintakulut				
X kiinteistön luovutustappio	0,00	0,00	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

- poistamaton hankintameno tilikauden alussa
- lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana, samoin kuin siirrot erien välillä
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot
- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset
- tilikauden aikana kirjanpitolain 4 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla hankintamenoon luettujen korkojen määrä
- tilikauden rahoitusosuudet

Liite 1

PYSYVÄT VASTAAVAT TASE-ERÄKOHTAISESTI 2016										
Liite 1										
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. työt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		87 181,64	87 181,64	1 064 232,94	9 064 063,44	2 851 700,46	107 229,87	125 892,73	640 742,57	13 853 862,01
Lisäykset tilikauden aikana		84 407,47	84 407,47	38 726,00	463 915,19	516 615,51	35 483,00	0,00	212 530,40	1 267 270,10
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana		0,00	0,00	-12 590,09	0,00		0,00			-12 590,09
Muut investointitulot										0,00
Siirrot erien välillä			0,00		831 318,61	0,00	0,00	0,00	-831 318,61	0,00
Tilikauden poisto		-937,86	-937,86		-642 149,69	-421 274,14	-43 524,61			-1 106 948,44
Tilikauden kertal. poistot					-390 498,64	-225 539,52	-9 285,43	-4 288,79		-629 612,38
Arvonlennukset ja niiden palaut.										
Poistamaton hankintameno 31.12.		170 651,25	170 651,25	1 090 368,85	9 326 648,91	2 721 502,31	89 902,83	121 603,94	21 954,36	13 371 981,20
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.		170 651,25	170 651,25	1 090 368,85	9 326 648,91	2 721 502,31	89 902,83	121 603,94	21 954,36	13 371 981,20

	Osakkeet ja osuudet				Joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset					
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset ky:itä	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 934 661,22	464 942,40	2 330 008,25	60 391,93	4 790 003,80		554 518,66		2 388 000,00	2 942 518,66
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00		248 086,12	248 086,12		50 000,00		0,00	50 000,00
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00					0,00
Vähennykset tilikauden aikana		0,00		-30 929,80	-30 929,80				-112 000,00	-112 000,00
Muut investointitulot					0,00					0,00
Siirrot erien välillä		-454 942,40		454 942,40	0,00					0,00
Tilikauden sumupoisto					0,00					0,00
Tilikauden kertal. poistot					0,00					0,00
Arvonlennukset ja niiden palaut.					0,00					0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 934 661,22	10 000,00	2 330 008,25	732 490,65	5 007 160,12	0,00	604 518,66	0,00	2 276 000,00	2 880 518,66
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 934 661,22	10 000,00	2 330 008,25	732 490,65	5 007 160,12	0,00	604 518,66	0,00	2 276 000,00	2 880 518,66

Maa- ja vesialueisiin sisältyvät kiinteistöihin kohdistuvat siirtokelpoiset, mutta ei palautettavat liittymismaksut

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	197 864,81	200 454,90	53 999,71	56 589,80
Muut maa- ja vesialueet				
Maa- ja vesialueet yhteensä	197 864,81	200 454,90	53 999,71	56 589,80

Sijoitukset: Liite 1

20 - 22 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt

Liite 2

	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Vähem- mistö- osuus %	Kuntakonsernin osuus		
					omasta pääomasta	tilikauden voi- tosta / tappios 2016	vieraasta pääomasta
TYTÄRYHTEISÖT							
Yhdistelty nimellisarvomenetelmällä							
Utajärven Yrityspuisto, Utajärvi	Utajärvi	100,00	100,00		303 149,54	226 694,62	3 614 968,49
Kiinteistö Oy Järvenneito, Utajärvi	Utajärvi	100,00	100,00		167 365,75	39 060,63	2 188 841,57
Kiinteistö Oy Mäyrä, Utajärvi	Utajärvi	82,00	82,00	18,00	39 848,67	0,81	174 447,04
Kiinteistö Oy Rokuanrivi, Utajärvi	Utajärvi	53,33	53,33	46,67	4 510,21	0,34	61 027,34
Yhteensä					514 874,17	265 756,40	6 039 284,44
KUNTAYHTYMÄT							
Yhdistelty suhteellisesti perus- pääomaosuuden mukaan							
Oulunkaaren kuntayhtymä	li	12,69200	12,69200		-146 638,68	14 888,94	1 728 289,16
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	1,53470	1,53470		2 397 740,62	82 541,18	3 322 441,14
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	0,87148	0,87148		9 447,31	680,23	10 389,92
Yhteensä					2 260 549,25	98 110,35	5 061 120,22
OSAKKUUSYHTEISÖT							
Humanpolis Oy	Utajärvi	33,32	33,32	66,68	-10 000,00	-4 050,14	
Muut omistusyhteisyhteisöt							
Ei yhdistellä, koska omistusosuus alle 20 %							
As Oy Utajärven Jokihovi	Utajärvi						
As Oy Utarivi	Utajärvi						
As.Oy Sillankartio	Utajärvi						
Utajärven Yrityspuiston osuus osakkeista:							
Pottumies Oy	Utajärvi	23,00	23,00				

23 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja omistusyhteisöiltä

Saamisten erittely

2016
Pitkäaikaiset Lyhytaikaiset 2015
Pitkäaikaiset Lyhytaikaiset

Saamiset tytäryhteisöiltä

Myyntisaamiset		79 978,58		10 486,32
Lainasaamiset	554 518,65		554 518,65	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	554 518,65	79 978,58	554 518,65	10 486,32

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		54 997,89		47 687,55
Lainasaamiset				
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset		389 254,49		0,00
<i>Yhteensä</i>	0,00	444 252,38	0,00	47 687,55
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	3 232,51	0,00	4 765,83
Lainasaamiset	50 000,00			
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	50 000,00	3 232,51	0,00	4 765,83
Saamiset yhteensä	604 518,65	527 463,47	554 518,65	62 939,70

24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	84 315,82	121 545,13	30 000,00	70 000,00
Eu-tuet ja avustukset	73 332,30	90 014,03	72 022,31	90 014,03
Muut tulojäämät	603 134,75	170 488,35	406 988,27	11 363,13
<i>Tulojäämät yhteensä</i>				
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	760 782,87	382 047,51	509 010,58	171 377,16

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

- 25** Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Peruspääoma 1.1	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45
Arvonkorotusrahassto 1.1				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkototusrahassto 31.12				
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	66 792,59	61 425,43		
Siirrot rahastoon	4 964,82	5 680,70		
Siirrot rahastosta	-4 418,45	-313,54		
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	0,00	0,00		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	67 338,96	66 792,59		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2 372 407,58	2 452 791,40	4 091 460,22	4 125 773,98
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisten tilikausien virheen oikaisu	-2800,68			-194 187,60
Edellisten tilikausien yli/alijäämä yht 31.12	2 369 606,90	2 452 791,40	4 091 460,22	3 931 586,38
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 122 884,69	-80 383,82	194 673,86	159 873,84
	12 614	11 493	13 340	
Oma pääoma yhteensä	436,00	805,62	739,53	13 146 065,67

- 27** Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat jotka erääntyvät 1.1.2022 tai sen jälkeen

Pitkäaikaiset velat

	2016	2015
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 985 044,00	2 843 384,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2 985 044,00	2 843 384,00

- 29 Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä, jos se on tarpeen tase-erien selventämiseksi

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus	0,00	0,00		
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			194 187,60	194 187,60
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	516 198,16	385 663,56		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	516 198,16	385 663,56	194 187,60	194 187,60

- 30 Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä, ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisyhteisöille

Vieras pääoma

	2016		2015	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		796 357,12		425,32
Liittymismaksut ja muut velat				
Siirtovelat		0,00		560 544,51
Yhteensä		796 357,12		560 969,83
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		324 653,60		33 868,17
Liittymismaksut ja muut velat		0,00		0,00
Siirtovelat		0,00		560 038,82
Yhteensä		324 653,60		593 906,99
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		279,95		572,78
Liittymismaksut ja muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		279,95		572,78
Vieras pääoma yhteensä	0,00	1 121 290,67	0,00	1 155 449,60

32 Erittely Muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut velat				
Liittymismaksut	336 491,76	305 891,76	336 491,76	305 891,76
Muut velat				
Muut velat yhteensä	336 491,76	305 891,76	336 491,76	305 891,76

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	74 935,32	85 747,26	28 400,00	33 903,90
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 122 208,86	2 153 096,56	639 628,82	676 844,32
Muut palkkojen ja henkilösivukul. jaksotukset	0,00	0,00		
Korkojaksotukset	26 535,84	29 870,34	9 033,96	9 083,37
Muut menojäämät	654 988,97	1 202 064,24	165 363,41	1 278 460,92
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 878 668,99	3 470 778,40	842 426,19	1 998 292,51
Siirtovelat yhteensä	2 878 668,99	3 470 778,40	842 426,19	1 998 292,51

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

- 34 Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan, eriteltyinä vakuuslajeittain kultakin kirjanpitolain 1:6 §:n mukaan taseen vastattavissa esitettävän vieraan pääoman erältä

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta	334 825,99	398 238,26		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	365 189,28	365 189,28		
Lainat julkisyhteisöiltä	1 405 357,92	1 558 930,65		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 109 880,00	3 109 880,00		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 475 069,28	3 475 069,28		

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Pantatut osakkeet yhteensä				

38 Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	609 859,69	680 395,09		
30.11.2027 asti P-P sairaanhoitopiiri	29 314,37	51 015,36		
1.12.2030 asti Oulunkaaren kuntayhtymä	563 486,09	603 976,11		
31.7.2021 asti P-P liitto	17 059,23	25 403,62		
- seuraavalla tilikaudella maksett. osuus	49 569,75	53 519,29		
- sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet				
Leasingvastuut yhteensä	434 422,85	324 320,92	88 219,85	132 095,57
- seuraavalla tilikaudella maksett. osuus	192 017,60	125 688,89	36 465,79	47 449,38
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	1 044 282,54	1 004 716,01	88 219,85	132 095,57

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

39 Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

40 Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuusitoumukset

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			7 503 027,59	7 703 027,59
Jäljellä oleva pääoma			4 319 549,63	4 594 518,43
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 678 251,92	1 677 500,00	1 625 000,00	1 625 000,00
Jäljellä oleva pääoma	1 261 822,71	1 358 333,31	1 208 570,79	1 305 833,31

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2016	2015
	13 795	
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	678,00	13 863 190,12
Kunnan osuus takauskesk.kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	10 297,56	9 878,99

- 41 Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt.
(esim. yhteistyö- ja kumppanuussopimuksista aiheutuvat vastuut, ympäristövastuut jne.
jos ei voi ilmoittaa rahamäärää niin ilmoitetaan vastuun olemassaolo)

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnalle aiheutuvat velvoitteet				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Maankäyttö- ja rakennuslain A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sitoumukset avustukseen				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut	32 127,93	27 139,42		
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	5 542,10			
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Elinkaarimallilla toteutettu kiinteistö X:n palvelumaksu yhteensä x euroa vuoden 2030 loppuun asti				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimusvastuut yhteensä	32 127,93	27 139,42		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			194 187,60	194 187,60
Arvonlisäveron palautusvastuut	203 147,42	228 540,85		
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Johdannais- ja rahoitusvälinevastuut				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suoja osittain lainaa. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Sopimus erääntyy 10.10.2021.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	153 470,00	153 470,00		
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	-7 240,59	-7 268,74		
Koronvaihtosopimus Handelsbanken				
Koronvaihtosopimus Handelsbankenin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Koronvaihtosopimukseen sisältyy myös korkokatto. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 15.7.2019.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	71 939,06	95 918,75		
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	843,93	1 393,72		

Korkokattosopimus SEB

Korkokattosopimus Skandinaviska Enskilda Bankenin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Korkokattosopimuksella rajoitetaan lainasta maksettavaa korkoa. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, Sopimus erääntyy 15.7.2019

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	71 939,06	95 918,75
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	1 250,70	567,38

Koronvaihtosopimus Danske Bank

Koronvaihtosopimus Danske Bankin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 31.12.2019.

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	245 552,00	245 552,00
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	-4 014,10	-2 530,63

Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordea

Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordean kanssa on tehty yksittäisen SEK-määräisen lainan korko- ja valuutariskin suojaamiseksi. Koron- ja valuutanvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot ja valuutan muuntokurssi kiinteiksi. Lainan sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 16.10.2020.

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	41 245,37	49 110,40
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	-3 760,38	-2 364,87

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42 Henkilöstön lukumäärä

Määrät annetaan Kunta-alan henkilöstöraporttisuosituksen mukaisesti:
vakinaiset
määräaikaiset
työllistetyt

Ei:

Perhe- ja omaishoitajia
sopimuspalokuntalaisia
kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia työntek.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2016	2016	2015
Yleishallinto	37	28
Sosiaali ja terveystoimi	0	0
Opetus - ja kulttuuritoimi	87	81
Yhdyskuntapalvelut	43	44
Muut palvelut		
Liiketoiminta		
Yhteensä	167	153

---

43 Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstökulut (ellei eritelty tuloslaskelmassa)

Henkilöstökulut	2016	2015
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	6 974 210,30	6 810 349,69
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	10 316,32	41 369,73
Henkilöstökulut yhteensä	6 984 526,62	6 851 719,42
Sis. kelan korvaukset (ei l-etuja)		

---

44 Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2016	2015
Suomen Keskusta/Utajärvi	2 873,25	3 358,50
Perussuomalaiset/Utajärvi	928,00	1 060,00
Suomen Sos.dem. puolue/Utajärvi	381,50	478,00
Vasemmistoliitto/Utajärvi	536,25	1 063,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	4 719,00	5 960,00

---

45 Tilintarkastajan palkkiot

	2016	2015
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	7 772,32	8 541,74
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot	0,00	2 910,90
Palkkiot yhteensä	7 772,32	11 452,64

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET

MUU TASEYKSIKKÖ / VESI- JA VIEMÄRILAITOS

(ulkoiset ja sisäiset luvut)

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2016		1.1.-31.12.2015	
Liikevaihto	602 793,17		581 356,52	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-55 364,89		-62 578,53	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	<u>-256 999,20</u>	-312 364,09	<u>-263 186,89</u>	-325 765,42
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-109 878,33		-108 959,33	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-19 921,15		-20 727,88	
Muut henkilösivukulut	<u>-4 579,05</u>	-134 378,53	<u>-4 622,00</u>	-134 309,21
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-322 675,86	-322 675,86	-201 741,15	-201 741,15
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut		-17 546,94		-7 277,07
Liikeliikettyjä jäämiä (-alijäämiä)	-184 172,25		-87 736,33	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-89 698,42		-89 698,42	
Muut rahoituskulut		-89 698,42		-89 698,42
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-273 870,67		-177 434,75	
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-273 870,67		-177 434,75	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-400 000,00		
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-673 870,67		-177 434,75	

RAHOITUSLASKELMA	2016		2015	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-273 870,67		-177 434,75	
Poistot ja arvonalentumiset	322 675,86		201 741,15	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät				
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	48 805,19	48 805,19	24 306,40	24 306,40
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-63 103,57		-42 024,12	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustu- lot				
		-63 103,57		-42 024,12
Toiminnan ja investointien rahavirta		-14 298,38		-17 717,72
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset		0,00		0,00
Lainakannan muutokset		0,00		0,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutok- set				
Vaihto-omaisuuden muutos	30 600,00			
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä				
Saamisten muutos muilta	-147 506,93		60 028,46	
Korottomien velkojen muutos kunnalta/ky:ltä				
Korottomien velkojen muutos muilta	57 493,65	-59 413,28	48 208,54	108 237,00
Rahoituksen rahavirta		-73 711,66		90 519,28
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.				
Rahavarat 1.1.	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

TASE

1.1.2016

Muutos

31.12.2016

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	1 051,00		1 051,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 615 884,15	-275 898,37	1 339 985,78
Koneet ja kalusto	49 148,43	16 326,08	65 474,51

Sijoitukset

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	41 250,88	147 506,93	188 757,81
----------------	-----------	------------	------------

Rahoitusarvopaperit

Rahat ja pankkisaamiset

VASTAAVAA YHTEENSÄ **1 707 334,46** **-112 065,36** **1 595 269,10**

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	1 494 973,63		1 494 973,63
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-774 430,02		-774 430,02
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-673 870,67	-673 870,67

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Vapaaehtoiset varaukset		400 000,00	400 000,00
-------------------------	--	------------	------------

PAKOLLISET VARAUKSET

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	630 914,69	73 711,66	704 626,35
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	305 891,72	30 600,00	336 491,72
Siirtovelat			

Lyhytaikainen

Ostovelat	49 984,44	57 493,65	107 478,09
-----------	-----------	-----------	------------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ **1 707 334,46** **-112 065,36** **1 595 269,10**

UTAJÄRVEN KUNTA

Käytetyt kirjanpito kirjat tilikaudella 1.1. - 31.12.2016

Tositelaji	Ohjelma	Arkistointi
Päivä- ja pääkirjat	Pro Economica	Rondo
032 Muistiotositteet		
040 Käyttöomaisuusviennit		
100 Ostoreskontran suoritukset		
110 Myyntireskontran viitesuoritukset		
125 Jaksotukset		
130 Myyntireskontran suoritukset		
Tiliotekirjaukset	Basware-maksuliikenne	Atk-tuloste + liitteet
201 Tiliotteet		Kunnan arkisto
Palvelukassakirjaukset	CPU-palvelukassa	Atk-tuloste + liitteet
210 Palvelukassa		Kunnan arkisto
Palkkakirjanpito		
301 Palkat	Pegasos-palkat	Rondo
65 Populus matkalaskut	Populus	
Ostoreskontra	Pro Economica	Rondo
470 Kierrätettävät ostolaskut/Rondo	Rondo/ Pro Economica	
Yleislaskutus	Pro Economica	Rondo
601 Myyntilaskut/Kehittämispalvelut		
605 Projektit		
650 Sivistystoimi		
680 Teollisuus- ja toimitilojen vuokrat		
685 Muu kiinteistötoimi/Maa-alueet		
690 Liike- ja palvelutoiminta		
691 Teknisentoimen yleislaskutus		
765 Muu pääomatalous/Antolainat		
770 Rahoitus		
780 Kaukolämpölaskutus		
620 Päivähoito	Pro Consona	Rondo
721 Vesilaskut/Komartek	Komartek	Rondo
Tase		sidottuna
Tase-erittely		sidottuna/nidottuna
Alv-laskelmat		Rondo
Tuloslaskelma		Rondo
Rahoituslaskelma		Rondo
Talousarvion toteutuminen		Rondo

6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

UTAJÄRVEN KUNTA

Vuoden 2016 tilinpäätöksen allekirjoitukset

Utajärvi 03.04.2017

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Utajärvi _____ / _____ 2017

Tuula Roininen, JHTT